

Vol. III

No. 3

4th March, 1980,
(Tuesday)
14 Phalgun, 1901 S.E.

THE ANDHRA PRADESH Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

PAGES

Oral Answers to Questions.	.. 183
Short Notice Question and Answer.	.. 206
Matters Under Rule 329 :	
re: (1) Murder of Sri M. China Ramanarasaiiah near Narasampet Police Station.	.. 208
re: (2) Murder of Sri Chakari Kattaiah R/o Lingagiri Village of Narasampet Taluk, Warangal District.	.. 208
re: (3) Murder case of Sri M. Das of Kammaguda Village, H/o Damara Bheeman Pally of Devarkonda taluk of Nalgonda District.	.. 223
Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance:	
re: (1) Dacoity and thefts Committed by settlers of Stuart- puram, in and around Tirupathi.	.. 225
re: (2) Misbehaviour of S. I. of Police, Nandigama at Machilipatnam Bus Stand against Dr. A.N. Rao and others.	.. 227
Papers Laid on the Table.	.. 230
Annual Financial Statement (Budget) for 1980-81.	
Demands for Grants:	
Minor Port Development, Public Works, Road Development, Transport Department.	.. 231
Announcement:	
re: Joining of Sri Ch. Lakshmaiah, M.L.A in Congress (I) Legislature Party.	290

**THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT**

Fifteenth Day of the Sixth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Tuesday, the 4th March, 1980.

The House met at Half-past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in The Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

**FILLING UP OF CLERICAL POSTS IN A.P.S.R.T.C
BY TRAINED APPRENTICES**

169—

3042- (M)—Q.—Sarvasri C. Pratap Lingam (Chevella) and B. Machendar Rao (Secunderabad Cantonment) :—Will the Minister for Transport be pleased to state :

(a) whether it is a fact that 50 percent of the clerical posts in A. P. S. R. T. C. are to be filled up by trained apprentices ;

(b) whether the procedure was followed by the A.P.S.R.T.C. in its recent recruitment to clerical posts ; and

(c) if not, the reasons therefor ?

Minister for Transport (Sri A. Vengal Reddy) :—(a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir.

(c) Does not arise.

PURCHASING OF NEW BUSES BY A.P.S.R.T.C.

170—

3026-Q.—Sri Kasu Venkata Krishna Reddy (Narasaraopet):—Will the Minister for Transport be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to buy new buses by the A.P.S.R.T.C ;

(b) whether it is a fact that the body building project is still pending with the Corporation : and

(c) if so, the reasons therefor ?

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

Minister for Transport (Sri A. Vengal Reddy) :—(a) Yes, Sir.

(b) The Corporation has recently decided to have a Bus Body Building Factory for A.P.S.R.T.C. at Gannavaram near Vijayawada, Krishna district besides the factory at Hyderabad.

(c) Does not arise.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్య నాయుడు (ఉదయగిరి) :—బాడీబిల్డింగ్ ప్రాజెక్టు చాలా ముఖ్యమైనది. ఇప్పుడైతే నా ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నందుకు ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారు? ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేస్తారు?

శ్రీ ఎ. వెంగళరెడ్డి:—పైట్ ఫైనల్ అయింది. అది గవర్నమెంటు లాండ్ ఇతే చాలా కాలం క్రిందట ఇన్ ఫ్రా-స్ట్రక్చర్ కాంప్లెషను వారికి ఇవ్వడానికి ప్రామిస్ చేసారట. It was then promised to be given to Industrial Infrastructure Corporation. Now we are asking for that. Collector promised to see that it is given to us. After that we will start.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్య నాయుడు :—మీ స్కిము ప్రకారం ఎప్పటిలోగా చేయాలని?

శ్రీ ఎ. వెంగళరెడ్డి:—పైట్ టెన్డర్ తరువాత ప్లాన్ చేస్తాం.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య (మార్కాపూర్):—ఎక్కడ ఉన్నాడంటే ఓనూరు దగ్గర ఉన్నాడన్నట్లుంది. ఇంకా పైట్ ఎక్సైజ్ చేయలేదు. మీ ప్లాను ఎప్పటికి చేయాలని?

Sri A. Vengal Reddy:—Unless we select that site we cannot say.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:—దేనికైనా ఒక ప్లాను ఉండాలి కదా. అవును అన్నారు. వారు సంతోషం వ్యక్తపరిచారు. నాకు విచారం వస్తున్నది. స్థలమే సేకరించలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:—దృక్పథాల మీద ఆధారపడి ఉంటుంది.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:—ఏ సంవత్సరం లోపల వచ్చేది చెప్పలేని స్థితిలో ఉన్నారు. ఎంత కాలంలోపల వచ్చేది చెప్పాలి. దీనికి అవరమైన ధనం ఉందా?

శ్రీ ఎ. వెంగళరెడ్డి:—డబ్బుకు సంబంధించిన ఫిగర్స్ నా వద్ద లేవు కాని నెలకు 400 బస్సులు ప్రాజెక్టు కంప్లీట్ అవ్వ తరువాత చేయాలని ప్లాను.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి (నరసాపూర్):—స్థల సేకరణ గురించి ఇంత ఆలస్యం ఎందుకు? తగాదాలేమైనా ఉంటే పరిష్కారం చేస్తారా? అక్కడ కాంటోన్మెంట్ వేరే చోటనైనా సెలెక్టు చేస్తారా?

శ్రీ ఎ. వెంగళరెడ్డి:—ఇప్పుడు ఒక యూనిటు ఉంది. అది సరిపోయిని మరొకటి కడితే బాగుంటుంది అనుకున్నాం. Gannavaram is a better place for that because chassis are coming from Jamshedpur. As I said earlier, it was earmarked for some other purpose. Collector has promised to see that the site is handed over to us.

Utilisation of Machinery Available at Pochampadu
and Srisaïlam Projects

171--

*4632-Q.- Sri B. Srirama Murthy (Paravada):—Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Machinery valued at rupees six crores in the Pochampadu Project area available with the A.P. State Construction Corporation could be put to use only for 100 days in an year;

(b) whether it is also a fact that the machinery worth of rupees five crores available at Srisaïlam can be put to minimum utility for only 6 months in an year; and

(c) whether the Government have received any complaints regarding the utilisation of the available machinery to a maximum period?

ముఖ్యమంత్రిగారి తరపున పంచాయతీరాజ్ శాఖా మంత్రి (శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి):—(ఎ) పోచంపాడు ప్రాజెక్టులో ఉపయోగం నిమిత్తం ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర కన్స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషను వారు కొనుగోలు చేసిన యంత్రాంగపు మొత్తం విలువ రూ. 5.12 కోట్లు. ఇంతా సుడి డిశంజరు వరకు కాలవలలో నీరు పారుతుంటుంది కావున జనవరి నుండి జూన్ వరకుల పనిచేయు కాలంలో 100 రోజులకు పైగానే ఈ యంత్రాంగం ఉపయోగించబడింది.

(బి) శ్రీకైలం డాము నిమిత్తం కొనుగోలు చేసిన యంత్రాంగం విలువ రూ. 8.77 కోట్లు. మొదట్లో వర్షాకాలం కాని రేణులకు మాత్రమే ఈ యంత్రాంగాన్ని ఉపయోగించారు. డాములో కొన్ని బ్లాకులు తగిన స్థాయిలకు పెంపబడిన తరువాత, యంత్రాంగం నిరంతరం ఉపయోగి చబడినది.

(సి) లేదాడి.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్య నాయుడు:—అక్కడ ఉండే కండిషన్సు బట్టి అవసరాన్ని బట్టి వాడుకున్నారు అనుకోండి. అది విలువైన మెషినరీ కనుక వేరే గవర్నమెంటు ఐనులకు కాని ప్రాజెక్టు ఇవ్వడానికి కాని ఈ మెషినరీని ఉపయోగించే ఆలోచన ఉందా? లేకపోతే ఇప్పుడైనా ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి:—మొదటనుంచి అటువంటి ఆలోచన ఉంది.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:—శ్రీకైలం వద్ద ఆరు కోట్ల విలువ కల యంత్ర సామగ్రి ఉంది. వర్షా కాలంలో ఆరు నెలలు వేస్తుగా ఉండిపోతున్నది. ఆ యంత్ర సామగ్రిని ఇతర ప్రాజెక్టులకు తరలించి ఉపయోగించుకోడానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి:—గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు అది 8 కోట్ల 7 లక్షల మెషినరీ. మొదటి దశలో ఫౌండేషను వేసినప్పుడు కాని కాఫర్ డాం కన్స్ట్రక్షన్ పీరిడ్ లో కాని డ్రైవర్స్ కెనాలు పైంటి కాని పెర్మొలేషను ఎక్కువగా ఉంది. ఫౌండేషను పైకి వచ్చిన తరువాత సంవత్సరమంతా కొన్ని బ్లాకులలో కంటిన్యుయస్ గా పని జరుగుతోంది. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు ఎర్లయర్

స్టేజీలో వాడుకుంటే బాగుండేది. ఇప్పుడు కంటిన్యూయింగ్ గానే వర్క్ ఉంది కనుక పిప్లు చేసే సమస్య రాదు.

8.40 a.m.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:—డివాలరింగ్ కు 50 లక్షల ఖర్చు పెట్టి తెచ్చిన మెషిన్ల అక్కడ పడివుంది. దాని గురించి దర్యాప్తు చేయించి చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి:—దర్యాప్తు చేయిస్తాను.

Cluster Scheme for Bandar Taluk

172—

*4877- (z)—Q.—Sarvasri B Niranjan Rao (Mallewaram) and V.Ranga Rao (Bandar):—Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Cluster Scheme has been sanctioned to Bandar taluk, Krishna district;

(b) if so, whether the Rural Electrification Corporation sanctioned required amount and released the same;

(c) the number of villages in Bandar Taluk (Cyclone-prone area) that are included in the scheme; and

(d) the time by which the scheme will be taken up?

పంచాయతీ రాజ్ శాఖామంత్రి (శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి):—(ఎ) అవునండీ.

(బి) అవునండీ.

(సి) 62 గ్రామాలను, 5½ కివారు గ్రామాలను ఈ పథకంలో చేర్చారు.

(డి) ఈ పథకానికి సంబంధించిన పనులు ఇదివరకే చేపట్టడం జరిగింది. అయిదేళ్లలో వీటిని పూర్తి చేయాలని నిర్ణయించారు.

శ్రీ వి. రంగారావు :—కనీసం ఈ సంవత్సరం మార్చిలోపు ఎంతవరకూ పూర్తి చేయగలరో చెప్పగలరా?

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :—మొదటి సంవత్సరం 11 గ్రామాలు, ఎగ్రికల్చరల్ సర్వీసెస్ నాలుగు, అదర్ సర్వీసెస్ 328. రెండవ సంవత్సరం 11 గ్రామాలు, ఎగ్రికల్చరల్ సర్వీసెస్ 6, అదర్ సర్వీసెస్ 514. మూడవ సంవత్సరం 11 గ్రామాలు, ఎగ్రికల్చరల్ సర్వీసెస్ 10, అదర్ సర్వీసెస్ 824. నాల్గవ సంవత్సరం 11 గ్రామాలు, ఎగ్రికల్చరల్ సర్వీసెస్ 12, అదర్ సర్వీసెస్ 988. అయిదవ సంవత్సరం 11 గ్రామాలు, ఎగ్రికల్చరల్ సర్వీసెస్ 8. అదర్ సర్వీసెస్ 662. The first instalment amounting to Rs. 6.7 lakhs has been drawn in 3/79. Proposal for second instalment of Rs. 6.7 lakhs has been forwarded to R.E.C. based on the physical and financial achievements.

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వరరావు (ఉయ్యూరు) :—మొదటి సంవత్సరం 11 గ్రామాలు పథకంలో వున్నాయి. వాటికి విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్యం కల్పించడం పూర్తి అయినదా?

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :—మార్చి చివరకూ చేస్తాము.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :—క్లష్టర్ స్కీమ్స్ లో ఉండ శాంక్లన్ ఆయా యో అక్కడ మెటీరియల్ పార్ట్స్ వల్ల, పోల్స్ లేవని, కండ్లక్టర్స్ లేవని పని చెప్పుదిగా జరుగుతున్నది. మంజూరు అయిన క్లష్టర్ స్కీమ్స్ ను అయినా పూర్తి చేయిస్తారా ?

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :—క్లష్టర్ స్కీమ్స్, వార్షిక్ ప్రోగ్రామ్స్, ప్లాన్ ప్రోగ్రామ్స్, సిక్స్ పాయింట్ ఫార్ములా ప్రోగ్రామ్స్ వున్నాయి. ఈ మధ్య మెటీరియల్ పార్ట్స్ వచ్చినమాట వాస్తవమే. కండ్లక్టర్స్ వ్రాసుకుండి తెచ్చుకోవలసివుంది. ఈ మధ్యనే కొంత రియలైజేషన్ దొరికింది, నష్టాలు తవుతున్నది కానీ ఎంత కావాలో అంత నష్టాలు కావడంలేదు, తెప్పించటానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నది. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా పూర్తి చేయాలనే ఉద్దేశం ప్రభుత్వానికి వుంది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నకెల్) :—సిమెంట్ కొరత వుంది, పోల్స్ దొరకడంలేదు. వాటిని తెప్పిస్తారా ?

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :—వాటి కొరత వున్నా పూర్తి చేయటానికి ప్రయత్నిస్తాము.

Capacitor for Domestic Consumption of Electricity

173—

*4874-(K)-Q.-Sri A. Easwara Reddy(Tirupathi):—Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether any fee or tax is being charged by the APSEB for not having the capacitor for domestic consumption of electricity in the State of Andhra Pradesh;

(b) the use of the capacitor; and

(c) whether revenue is being collected likewise in any other State in India?

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :—(ఎ) సాధారణంగా ఇంటి అవసరాలకు విద్యుచ్ఛక్తిని వినియోగించుకోనే వారు తమ గృహాలలో కెపాసిటర్ పి. అంతకు పైబడిన ఇండ్లకు మోటార్లు కలిగియున్న నే తప్ప కెపాసిటర్లు ఏర్పాటు చేసుకోవసరము లేదు. గృహవాడకందార్లు ఈ ఇండ్లకు మోటార్లు కలిగి ఉండడం అన్నది చాలా అరుదు.

మోటారు శక్తి సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించేదుకు తద్వారా లైసు నష్టాలను తగ్గించేందుకు కెపాసిటర్లు ఉపయోగపడుతాయి

(సి) తమిళనాడు, కర్నాటక, మహారాష్ట్ర, మధ్యప్రదేశ్, పంజాబు, గుజరాత్, ఒరిస్సా రాష్ట్రాలు ఇండ్లకు మోటార్లు కలిగివున్న వాడకందార్లు కెపాసిటర్లను ఏర్పాటు చేయాలని నిర్ణయించాయి.

శ్రీ ఎ. ఈశ్వరరెడ్డి :—నా ప్రశ్నలోనే “for not using the capacitor penal fee is levied by A. P. S. E. B.” అని స్పెసిఫిక్ గా వుంది. కొన్ని

రాష్ట్రాలలో, ప్రక్కనేవున్న మద్రాసు రాష్ట్రంలో లేదు. ఇది మన ఎ.పి.ఎస్.ఇ.బి. వారి కుతంత్రము, ఫార్మర్స్ పీడవేసి వసూలు చేయడం కంటే దానిని రద్దు చేసే ఆలోచన వున్నదా?

(శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి:— చాలా రాష్ట్రాలలో వున్నది. కొన్ని రాష్ట్రాలలో కెపాసిటర్స్ పెట్టకపోతే డిస్క నెట్ చేసే వద్దతి పెడుతున్నారు. మన రాష్ట్రంలో పెట్టుకొని వారికి లైమ్ ఇచ్చి ఒక డేట్ ఇచ్చి పెట్టుకోవాలని పీఎల్ ఓబ్ వసూలు చేయాలని చెప్పడం జరిగింది. అటువంటి అవకాశం 77 వరకూ ఇవ్వడం జరిగింది. 79లో కూడా మూడూ మాసాల వరకూ ఇవ్వడం జరిగింది. అది కన్స్యూమర్స్ ను దృష్టిలో పెట్టుకొని, వారి మోటార్స్ కాలిపోకుండా ఎలట్రసిటి వాడకం రెగ్యులరైజ్ చేయటానికి దానిని ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. ఇది ఎలట్రసిటి బోర్డువారు ప్రవేశ పెట్టిన వద్దతికాదు సెంట్రల్ పాటర్ షవర్ కమిషన్ వారు, కేంద్ర ప్రభుత్వము ప్రతి రాష్ట్రానికి వ్రాసి ఈ ఏర్పాటు చేయండని చెప్పడం జరిగింది. భారతదేశంలోని అన్ని రాష్ట్రాలలో ఇది పెట్టాలనే వద్దతి వుంది.

(శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:— లైన్ లా సెన్ లేకుండా కన్స్యూమర్స్ కు రెగ్యులర్ గా అందించే భాద్యత బోర్డుది. ఆ భాద్యతను బోర్డు నిర్వహించి రైతులు కెపాసిటర్స్ పెట్టాలంటే కష్టం. కెపాసిటర్ ఖరీదు 450 నుండి 600 రూపాయల వరకూ వుంటుంది. దానిని రైతులు కొనుక్కోవాలనడం కంటే బోర్డువారే ఫిక్స్ చేసి వంతుల వారి రైతుల నుండి వసూలు చేస్తారా? దానిని ఇదివరకు వున్న మంత్రిగారు ఆమోదించారు. ఈ మంత్రిగారు దానిని ఆమలు చేస్తారా?

(శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి:— తమిళనాడులో వున్న వద్దతి సభ దృష్టికి తీసుకు వస్తాను. Existing consumers have to instal capacitor of the required rating within 3 months from 21-6-77. Failure to instal capacitors results in disconnection of supply. సుబ్బయ్యగారు చెప్పినట్లు కెపాసిటర్ 500, 600 రూపాయల రేటు వుంటుందేమో నాకు తెలియదు. నా దగ్గర మోటార్స్ వున్నాయి. 5 హార్స్ పవర్ ది 300 రూపాయలు పెట్టి వేసు కొన్నాను. ఏ కంపెనీది ఏ ధర వుంటుందో ఆ వివరాలు నాకు తెలియవు, సభ్యులు చెప్పింది రైతుకావచ్చు. 20, 30 హార్స్ పవరుది అయితే 600 రూపాయలు వుండవచ్చు. మనకు కావ సింది 5 హార్స్ పవర్ ది. ఏ రాష్ట్రంలోనూ ఎలట్రసిటిబోర్డు కొని పెట్టాలనే వద్దతి లేదు.

(శ్రీ కె. బి. సిద్దయ్య(పుత్తూరు):— ఎలట్రసిటిబోర్డు వారే కెపాసిటర్స్ ఏర్పాటు చేసే వంతుల వారి ఎందుకు వసూలు చేయకూడదు? అవి ఏర్పాటు చేసేంతవరకూ కనీసం ఒక సంవత్సరం అయినా పెనాల్టీలు లేకుండా చేస్తారా?

(శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి:— మెజారిటీ కన్స్యూమర్స్ ఎగ్రికల్చరల్స్. వారిలో చాలామంది పెట్టుకున్నారు. కొత్తగా కనెక్ట్స్ ఇచ్చేవారికి కెపాసిటర్స్ వుండాలనే కండిషన్ వుంది. కొత్తవారికి బోర్డు పెడితే పాతవారికి రిఫండ్

చేయాలా అనే విషయం కూడా అలోచించాలి, అది సాధ్యం కాదేమోననుకొంటున్నాను

(శ్రీ) సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిర్సిల్ల) :—కెపాసిటర్స్ వల్ల ప్రయోజనం 8.50 a. m. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డుకు 70 పర్సంటు వుంటే కన్జూమర్ కు 30 పర్సంటు మాత్రమే వుంటుంది. కెపాసిటర్స్ ఏర్పాటు చేయడంవల్ల లైన్ లాస్ వగైరాలు లేకుండా వుంటాయి. అది బోర్డుకే లాభం కనుక ఇంకా కన్జూమర్ పై వేయడం న్యాయం కాదు కనుక బోర్డువారే కెపాసిటర్స్ ఏర్పాటుచేసి వారినుండి వాయిదాల పద్ధతిలో తిరిగి వసూలు చేస్తే బాగుంటుంది. అది ఆలోచిస్తారా?

(శ్రీ) ఎం. బాగారెడ్డి :—కన్జూమర్స్ పెన్షం లాంటి ఇదివరకే పెట్టుకున్నారు కొత్త కన్జూమర్స్ కు వీరి కండిషన్ పెట్టారు. వేరే రాష్ట్రాలలో పద్ధతి వున్నదో ఇన్ఫర్మేషన్ తెప్పిస్తాను. ఎక్కడైనా వారే ఏర్పాటుచేసి వాయిదాల పద్ధతిలో వసూలు చేస్తున్నారేమో తెలుసుకుంటాను.

(శ్రీ) సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—మంచి పని అయినప్పటికీ మనమే పాగిరంభించిన చుక్కదా?

(శ్రీ) ఎం. బాగారెడ్డి :—పై నాన్నియల్ రిసోర్సెస్, లాభ నష్టాలు చూసుకోవాలి.

(శ్రీ) కొరటాల సత్యనారాయణ (రేపల్లె) :—ఎంతవరకు రైతులు పెట్టుకున్నారో ఆ ఫిగర్ చెప్పగలవా? 15 పర్సంటుకు మించి పెట్టుకోలేదని నా అభిప్రాయం. వీవల్ల రైతులకు 10 కోట్లు వ్యయం అవుతుంది. సప్లైస్ దగ్గర ట్రాన్స్ ఫార్మర్స్ డిపార్టుమెంటు వెడితే రెండు, మూడు కోట్ల కంటే ఎక్కువ కాదు. ఇదివరకు రాజారామ్ గారు పున్నప్పపేట వారు కమిటీ అయ్యారు వాయిదాల పద్ధతిమీద పెట్టటానికి మాకు అభ్యంతరం లేదని. ప్రభుత్వం ఒకసారి కమిటీ అయిన దానిని తిరిగి ఆలోచిస్తారా? దానిని అమలు చేస్తారా?

(శ్రీ) ఎం. బాగారెడ్డి :—నా దగ్గర వున్న రికార్డు ప్రకారం రాజారాంగారు మూడు నెలల క్రితం ఇచ్చారు. వారు ఏదైనా కమిటీ అయివుంటే దానికి ప్రభుత్వం కట్టుబడి వుంటుంది. వారు ఏమి చెప్పాలో పరిశీలిస్తాను.

(శ్రీ) ఎ. ఈశ్వరరెడ్డి :—హాస్ హోల్డ్ పర్సన్ కు పెట్టుకోలేదనే సాకుతో టిల్లులో తని వేస్తున్నారు. ఒక క్రైమ్ లిమిట్ పెట్టి అంతలోపల పెట్టుకోవాలని చెబితే బాగుంటుంది. ఇది ట్రైక్ ఆఫ్ ది చైర్మన్ ఆఫ్ ది బోర్డ్. బోర్డుకు ఆదాయం రావాలని పూర్ కన్జూమర్స్ మీద పీనల్ ఫీ వసూలు చేస్తున్నారు. అది బాగాలేదు కనుక దానిని రద్దు చేస్తారా?

(శ్రీ) ఎం. బాగారెడ్డి :—సత్యనారాయణగారు చెప్పినట్లు రాజారాంగారు ఏమి చెప్పారో ఎగ్జామిన్ చేస్తాను. వారు చెప్పిన దానికి కట్టుబడి వుంటాము.

(శ్రీ) ఎన్. గాఢవరెడ్డి :—లోస్టాండర్స్ కెపాసిటర్స్ పెట్టుకోవడం వల్ల చాలాచోట్ల కాలిపోతున్నాయి కనుక బోర్డువారే యూనిఫార్మ్ గా ఏర్పాటు చేసి వాయిదాల పద్ధతి వసూలు చేసుకుంటే బాగుంటుంది కనుక అది పరిశీలిస్తారా?

శ్రీ ఎం. జాగారెడ్డి:—కెపాసిటర్స్ కానిపోతున్నాయంటే అది వాస్తవమే. అందుకే కెపాసిటర్స్ను పరిశీలించి ఏలాటిసిటీ అనిస్టెంట్స్ ఇంజనీర్స్, సూపర్ వైజర్స్ ప్రతి తాలూకాక, ప్రతి డ్లాకుకు లిస్ట్ పంపడం జరిగింది. ఫలానా కెపాసిటర్స్ స్టాక్ డ్రౌగా వున్నాయి. వాటిని పెట్టుకోండి అని లిస్ట్ ఇవ్వడం జరిగింది. కొన్ని కంపెనీల లిస్టు ఇవ్వడం జరిగింది.

REBATE DUE TO THE PRIMARY WEAVERS CO-OPERATIVES

174-

*5467-Q.—Sri K. Satyanarayana:—Will the Minister for Elections and Textiles be pleased to state :

(a) the extent of amount of rebate due to the primary weavers co-operatives in the state for the year 1978-79 ;

(b) whether the Government will clear the same immediately ; and

(c) if not, the reasons therefor ?

ఎన్నికలు, జువ్వలి సరిశ్రమ శాఖ మంత్రి (శ్రీ సి. దాస్) :—(ఎ) (బి) మరియు (సి) రూ. 90.42 లక్షలు చెల్లించవలసి ఉన్నది. ఈ వైకంలో రూ. 29.44 లక్షలు చెల్లింపు సిమిత్తం విడుదల అయింది. ప్రణాళిక పథకాలపై గరిష్ట పరిమితి ఉన్నందువల్లను, కేంద్ర ప్రభుత్వ వాటా తాలూకు నిధులు రావటం ఆలస్యం అవుతున్నందువల్లను, రిబేటు వైకం అంతటిని ఒకేసారి పూర్తిగా విడుదల చేయడానికి వీలుపడలేదు.

అధికా, పోయిన వారంలో 929 రూల్ క్రింద వారు వేసిన ప్రశ్నకు సవివరంగా రిబేటు గ.రించి చెప్పడం జరిగింది. వారుకూడా తృప్తిపొందారు.

శ్రీ కొరటాల సత్యనారాయణ :—ఇది కమిటెడ్ ఎక్స్ పెండిచర్. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి కోటి వదిలక్షలు రావాలి. ప్రాథమిక సంఘాలకు రెండున్నర కోట్లు చెల్లించవలసివుంది. ఇప్పటికైనా మన అధికారులను ఢిల్లీకి పంపి కోటి వదిలక్షలో, కోటి ఇరవై లక్షలో మనకు రావలసినది రాబట్టడానికి చర్యలు తీసుకుంటారా ?

శ్రీ సి. దాస్ :—78-79 కి మొత్తం 90.42 లక్షలు. దానిలో ఇప్పుడు రిలిజ్ చేసింది 29.44 లక్షలు. 60.08 లక్షలు డ్యూ. అందులో 28 లక్షలు కేంద్ర ప్రభుత్వం యిస్తుంది పోతే 32.8 లక్షలు మిగలుతుంది. తరువాత అడ్జస్ట్ మెంటు ఆఫ్ లోను 25 లక్షలు. ఇంకా మిగిలేది 7.08 లక్షలు. జీవులు కొనడానికి—రిజర్వు ఫండుపైవై బ్యాన్ వుంది గాబట్టి ప్లానింగువారు రిలిజ్ చేయడంలేదు—అది 5 లక్షలు. మిగతా బడ్జెటు రూ. 2.08 లక్షలు. కర్లంటు బడ్జెటు ప్రొవిజన్ ఒక లక్ష. అంటే ఒక లక్ష నిలుస్తుంది.

(శ్రీ కొరటాల సత్యనారాయణ :- 1978-79 కి కేంద్ర ప్రభుత్వం 28 లక్షలు 900 అ మ యివ్వాలి. 1980-81 లో ఒక లక్ష పెట్టారు. చాలా ధారుణంగా వుంది.

(శ్రీ సి. దాసు :—కేంద్ర ప్రభుత్వం యివ్వవలసిన 28 లక్షలు రిజేటు కావతు త్వరలో వస్తుంది.

(శ్రీ కొరటాల సత్యనారాయణ :— 1978-79 కి సంబంధించి యింకా లక్షల రూపాయలు యివ్వవలసి వుందంటే ఎట్లా ?

(శ్రీ సి. దాసు :—ఇది రోటిన్ బిజినెస్. వస్తూ వుంటుంది.

Starting of Cloth Production Training Centres

175—

*5216-Q.—Sri G. Mallikharjuna Rao (Guazala) :—Will the Minister for Elections and Textiles be pleased to state :

(a) whether there is any proposal before the Government to start Cloth Production Training Centres in various areas in the State;

(b) the purpose for which the said training will be useful; and

(c) the places where and when they will be started?

ఎన్నికలు, జవళి పరిశ్రమ శాఖమంత్రి (శ్రీ సి. దాస్) :—(ఎ) లేదండీ.

(బి) ఈ ప్రశ్నలను తాను లేదు.

(శ్రీ కొరటాల సత్యనారాయణ :—అధ్యక్షా, ఇంతవరకు ఎక్కడైనా ప్రారంభించినటువంటి ఉత్పత్తి శిక్షణ కేంద్రాలు మూసివేశారా ? గుంటూరులో ఉటువంటి కేంద్రముపైన దాదాపు 60, 70 లక్షలు ఖర్చు పెట్టి మూసినట్లు సమాచారం వున్నది. అది నిజమా ?

(శ్రీ సి. దాసు :—ప్రస్తుతానికి యీ ప్రాజెక్టు వుందా అన్నారు. లేదు అన్నాను. కాని యిదివరకు ప్రారంభించినటువంటి స్కీమ్ను కొన్ని వున్నవి. ఇంటెన్సివ్ స్టేటు డెవలప్ మెంటు ప్రాజెక్టు, ఎక్స్ పోర్టు ప్రాడక్సును ప్రాజెక్టు, స్పెషల్ రిహబిలిటేషను ప్రాజెక్టు, యీ మూడు విధాలుగా ప్రాజెక్టులు కేంద్ర ప్రభుత్వం అసిస్టెన్స్ లో ప్రారంభించినవి వున్నవి. ఐదు ఏండ్లు స్కీమ్స్ యిచ్చారు. మూడు ఏండ్లు గడచినవి. కొన్ని పూర్తి ఐనవి. కొన్ని ఫండ్సురిలీజ్ కావలసి వుంది. రెండు ఏండ్లు కాలం వుంది.

(శ్రీ కొరటాల సత్యనారాయణ :—నేను అడిగిన ప్రశ్న అది కాదు. ఉత్పత్తి కేంద్రాలు కొత్తగా ప్రతి ఏ దించే విషయం కాదు. ఇంతకు ముందు వున్నవి మూసి వేశారా ?

(శ్రీ సి. దాసు :— మూడు ఏండ్లు అయింది, ఇంకా ఫండ్సు రిలీజు కావాలి.

(శ్రీ కొరటాల సత్యనారాయణ :— ఈ ప్రశ్నకు దానికి సంబంధం లేదు. ప్రాడక్స్ ట్రైనింగు సెంటర్స్ మన రాష్ట్రములో హిందూం టెక్స్టైల్స్

డిపార్టుమెంటు పతమున వుండినవి. వాటిలో అనేక కేంద్రాలు మూసివేశారు. 50, 60 అక్షల పెట్టుబడితో పెట్టిన కేంద్రము గుంటూరులో మూసివేశారు. మూసివేశారా లేదా చెప్పండి. వాటిని తిరిగి ఓపెన్ చేస్తారా?

శ్రీ సి. దాసు. :—గుంటూరు గురించి ప్రత్యేకంగా అడుగుతున్నారు. నా వద్ద వివరాలు లేవు గుంటూరులో సెంటరు వుంది, మూసి వేశారా లేదా అంటే ప్రత్యేక ప్రశ్న వేస్తే చెబుతాను.

Scheme to Raies Coffee Plantation

176—

*5182-Q.—Sri B. Rama Subba Reddy (Kanigiri) :—Will the Minister for Home and Forests be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that a scheme has been prepared to raise coffee plantation in 6,400 hectares in the state during the plan period at an estimated cost of Rs 11.23 crores; and

(b) if so, the areas selected for the purpose?

హోం, అడవులు మరియు మార్కెటింగు శాఖ మంత్రిగారు తరపున రోడ్డు మరియు భవనాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. రోశయ్య) :—(ఎ) కాదండి.

(బి) ఈ ప్రశ్న ఉపసన్నం కాదు.

శ్రీ బి. రామచంద్రారెడ్డి :—అధ్యక్షా, ప్రణాళిక కాలంలో రూ 11.28 కోట్ల అంచనా వ్యయంతో రాష్ట్రంలో 6,400 హెక్టార్ల విస్తీర్ణంలో కాఫీ తోటలను పెంచడానికి ఒక పథకం తయారు చేసిన మాట వాస్తవం అంటే కాదు అన్నారు. 6,400 హెక్టార్లలో కాఫీ తోటలు పెంచుతున్నారా అనే యీ అంకె ఎట్లా వచ్చింది. కాదంటే ఎట్లా? ఫారెస్టు మంత్రిగారు వుంటే బాగుండేదేమో.

శ్రీ కె. రోశయ్య :—యాక్చువల్ గా వారు అడిగినటువంటి అంకె లేదు అన్నాను—6400 హెక్టార్లు అంత మాత్రాన స్కీము లేదని కాదు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఫారెస్టు డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషన్ 1290 హెక్టార్లలో యీ కాఫీ తోటల పె పకం చేస్తున్నది. అది వివిధ దశలో వుంది. 594 హెక్టార్లలో పంట బాగా వస్తున్నది. అంతేగాకుండా ఫారెస్టు డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషను మరొక రెండు వేల హెక్టార్లలో కాఫీ తోటలు పెంచడానికి యాక్విట్ మేర్స్ ను ఫ్లోట్ చేయడం కేంద్ర ప్రభుత్వ సహకారం తో చేయాలని యోచన చేస్తున్నది. కార్పొరేషనువారు మరో వేయి హెక్టార్లలో యీ స్కీమును అమలు పరచాలనేది కన్సిడరేషనులో వుంది అంతేగాకుండా గిరిజన కార్పొరేషనువారు 3,850 హెక్టార్లలో కాఫీ తోటల పెంపకాన్ని చేపట్టాలని పథకాలు వున్నవి. యాక్చువల్ గా ఫారెస్టు డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషనుకు సరబంధించి 6400 హెక్టార్లు లేదు అన్నాను. కాని యీ అన్ని రాష్ట్రములో అమలు జరుగుతున్నాయి, వివిధ స్థాయిలలో అమలు జరుగుతున్నవి.

శ్రీ బి. రామ సుబ్బారెడ్డి :— ఏ ఏ ప్రాంతాలలో యివి పెట్టారు ?

శ్రీ కె. రోశయ్య :— కాఫీ తోటలకు అనువైన ప్రాంతం, విశాఖపట్నము జిల్లాలోని ఏజన్సీ ఏరియా, కొంత భాగం తూర్పు గోదావరి ప్రాంతములో వుంది.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (జనకావలి) :— కాఫీ తోటలలో గిరిజనులకు అవకాశం యిస్తామని లోగడ ప్రకటనలు చేశారు. ఏ రకంగా జరుగుతుందో చెప్పగలరా ?

శ్రీ కె. రోశయ్య :— గిరిజన కార్పొరేషనుకు సంబంధించిన ప్రశ్న. వాటి యాక్టివిటీస్ లో గిరిజనులను యిన్ వాల్వ్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు (ఉదయగిరి) :— కాఫీ తోటల పెంపకం చేపట్టడానికి ఫారెస్టు డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషను, గిరిజన కార్పొరేషను రాష్ట్రంలో ఏ ఏ ప్రాంతాలు అనువైనవని నిర్ణయించారు ? రానిలో చిత్తూరు జిల్లా వున్నదని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చిందా ? ఇప్పటికే నా చిత్తూరు జిల్లాలో కాఫీ తోటలు పెంచడానికి అవకాశం వుందేమో పరిశీలిస్తారా ?

శ్రీ కె. రోశయ్య :— మొట్టమొదట ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు యీ ప్లాం చేసినా చేసింది. తరువాత ఫారెస్టు డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషను 78 డిశంబరు నుండి యీ కార్యక్రమం చేపట్టింది. ఏ ఏ ప్రాంతాలు వంశీలన చేశారనేది— విశాఖపట్నములోని ఏజన్సీ ప్రాంతం, తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో కొంత ప్రాంతం కాఫీ తోటల పెంపకానికి అనువుగా వుందని, రాష్ట్రములో మిగిలిన ప్రాంతాలు ఇంత సౌకర్యవంతంగా లేవనే సమాచారం వుంది.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :— నేను చేసిన సూచన ప్రకారం యిప్పుడే నా చిత్తూరు జిల్లాను పరిశీలన చేస్తున్నారా ?

శ్రీ కె. రోశయ్య :— కదివరకు పరిశీలన చేయకపోతే పరిశీలన చేయమని చెబుతాను.

శ్రీ బి. రామారావు (జగ్గయ్యపేట) :— కాఫీ తోటల పెంపకానికి అయిన ప్యాయం ఎంత ? అంత ప్యాయం అయినప్పుడు ఆ ప్రాంతాలకు మంత్రిగారు వెళ్ళారా ?

Mr. Speaker:—That is not relevant.

Drought Conditions in the Dry and Upland Areas

177—

*5387-Q.—Saryasri Poola Subbaiah, (Markapur) and K.B. Siddiah(Puttur) :—Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether the State Government are aware of the drought conditions prevailing in the dry and upland areas of the State till 25-8-1979 since June, 1979;

(b) if so, the measures initiated so far in this regard: and

(c) if not, the reasons therefor?

రెవెన్యూ శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎన్. జనార్దన్ రెడ్డి):—

(ఎ) అవునండీ.

(బి) దాదాపు రాష్ట్రంలోని అన్ని జిల్లాలు ప్రతిపూల రుతుపవన పరిస్థితులకు గురి అయ్యాయి.

ఖరీఫ్ కాలంలో అదును మీరిన తర్వాత ఏ వైర్లు సాగుచేయాలో, వేసిన వైర్లను ఎలా కాపాడుకోవాలో తెలియచేసే ఆగంతుకు ప్రణాళికలను తయారు చేసి వాటిని అమలు పరిచేందుకు అన్ని జిల్లాలకు పంపడం జరిగింది.

ఖరీఫ్ పంట దిగుబడిలో వచ్చే లోటును భర్తీ చేసేందుకు గాను చిన్నతరహా నీటి పారుదల వనరుల క్రింద పొలాలను అదనంగా సాగులోకి తేవడం జరిగింది. ముఖ్యంగా చెరువులు, బావులలో లభ్యమయ్యే నీటితో వేరుసెనగ, జొన్న, పెసలు, మినుములు వంటి అరుతడి వైర్లు పండించడానికి ఏర్పాట్లు జరిగాయి. వీటికి తోడు పెద్దతరహా నీటిపారుదల వనరుల క్రిందగల ఎక్కువ భూములలో పరి పండించడానికి కూడా ప్రతిపాదించబడింది. రైతుకు వెంటనే సహాయం అందచేసే చర్యలుగా అనావృష్టి ప్రాంతాలలో తక్కువ, భూమిశిస్తు బకాయిల పసూళ్లను, సహకార సంఘాలకు చెల్లించవలసిన రుణాలను సస్పెండు చేయడానికి ప్రభుత్వం నిశ్చయించింది. ప్రజల ఇక్కట్లను తొలగించేందుకుగాను ఎక్కువ మందికి పనిపాటలు లభించగల ఒక బృహత్తర కార్యక్రమాన్ని చేపట్టింది. దానికోసం మూడు రూ. 20 కోట్లు విడుదల చేయడం జరిగింది.

అనావృష్టికి గురిఅయిన జిల్లాలలో మంచినీరు, పశువులమేత సరఫరాను అభివృద్ధి చేయడానికి, రూ. 2.88 కోట్లు విడుదల చేయబడింది.

(సి) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

9.10 a.m.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :— రువు ఉన్నటువంటి ప్రాంతాలలో సస్పెండు చేసినట్లు మంత్రిగారు చెప్పారు. కాని తక్కువ రుణాలు, భూమి పన్నులు వసూలు చేస్తున్నారు. నిన్న నేను ఊరికిపోతే చెప్పారు. మీ ఇనస్పెక్షన్లు వారికి ఇంకా పోయినట్లు లేవు వారికి వెంటనే ఇనస్పెక్షన్లు ఇస్తారా? మొన్న నేను పోలవరంపోయి వచ్చాను. అక్కడ మంచినీటికి కటకటగా ఉంది. రాయలసీమ ప్రాంతంలో కూడా మంచినీటికి కటకటగా ఉంది. మీరు ఏమైనా చర్యలు తీసుకుని వారికి మంచినీటిని కల్పిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. జనార్దన్ రెడ్డి :— శిస్తు వసూళ్ళు జరుగుతున్నాయని చెప్పారు. జిల్లా అంతా ఊమ పరిస్థితి లేదు. కొన్ని తాలూకాలలో ఎక్కడెక్కడ అటువంటి పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయో అక్కడ కలెక్టరుకు అధికారం ఇవ్వడం జరిగింది. ఇవన్నీ వాయిదా వేయమని. అవి ఎక్కడైనా కలెక్టరు డిక్లార్ చేసినచోట వసూలు చేస్తున్నారని స్పెసిఫిక్ గా చెబితే నేను చర్య తీసుకుంటాను, తరువాత త్రాగే నీటి గురించి చెప్పారు. తెంగాణా జిల్లాలలో ప్రత్యేకంగా వరంగల్ ప్రాంతాలలో

దానికి కావలసిన ధనాన్ని మేము విడుదల చేయడం జరిగింది. తిరిగి వెంటనే రాయలసీమ పార్కింగ్‌లానికి 84 లక్షలు రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. ఎక్కడైనా నీటి ఎద్దడి వల్ల ఇబ్బంది కలిగితే అక్కడ ఈ డబ్బును వినియోగించుకోవచ్చునని మేము ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ కె. బి. సిద్దయ్య :—చిత్తూరు జిల్లాలో ఏ ఏ పార్కింగ్‌లను అనావృష్టి ప్రాంతాలుగా గుర్తించారు ?

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి :—నాకు ఆ డిటెయిల్స్ తెలియవు అనావృష్టి ప్రాంతంగా డిక్లార్ చేయడమంటూ ఏమీ లేదు. గత పర్యాయం డ్రాట్ మీస్ చర్చ జరిగినప్పుడు నేను చెప్పాను. డిక్లార్ చేయడంవల్ల వచ్చేది ఏమీ లేదు. ఎక్కడ ఏ గార్మింట్‌లోనైనా వర్షాభావం చేత ఇబ్బంది కలిగితే అక్కడ చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ కె. బి. సిద్దయ్య :—చిత్తూరు జిల్లా అనావృష్టికి గురి అయింది. అయినా అక్కడ ఇప్పుడు లోస్సు వసూలు చేస్తున్నారు. అనావృష్టికి గురైన పుత్తూరు, తదితర పార్కింగ్‌లలో లోస్సు వసూలు చేయడానికి వ్యవస్థ ఇస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి :—అనావృష్టికి గురైన ప్రాంతాలలో కలెక్టరు చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. ఇక్కడినుంచి నేను ఆదేశాలు ఇచ్చేది ఏమీలేదు.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—ప్రకాశం జిల్లా తుఫానుకు, డ్రాట్ కు గురి అయింది. తుఫాను క్రింద ఉండు ఇచ్చామని అన్నారు. డ్రాట్ క్రింద ఉండు ఇవ్వలేదు. తుఫానుకు డ్రాట్ కు గురి అయిన ప్రాంతాలలో శిస్తులు వసూలు చేస్తున్నారు. వారు ఇంతవరకు ఇన్స్పెక్టర్స్ ను ఏమీ రాలేదని అంటున్నారు. కాబట్టి వారికి ఇన్స్పెక్టర్స్ ను ఇచ్చి వసూలు చేయమంటూ చూస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి :—సైక్లోన్ వచ్చిన చోట మరమ్మత్తుల కోసం ఇస్తాము. డ్రాట్ వచ్చిన పార్కింగ్‌లలో వాటి ఉపాధి కల్పనకోసం ఇస్తాము. నెల్లూరు, ప్రకాశం, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలలో సైక్లోన్ కు ఇచ్చినటువంటి డబ్బుతో పని జరుగుతూ ఉండడంవల్ల ఎంప్లాయిమెంట్ ఉంది కనుక వెంటనే అక్కడ ఏమీ అక్కరలేదని అన్నారు. డ్రాట్ కోసం సెవరల్ ఫండు ఇవ్వడం లేదు. పనికి ఆహారం పథకం క్రింద ఈ జిల్లాలలో ఇవ్వడానికి మేము సిఫ్ఫయించి ఇస్తున్నాము. శిస్తుల వసూళ్ళ గురించి శ్రీ పూల సుబ్బయ్య గారు చెప్పారు. ఇప్పుడే ఆర్డర్స్ ఇస్తారా అని అడిగారు. కలెక్టరుగారికి జనరల్ ఇన్స్పెక్టర్స్ ఇవ్వబడినాయి. ఫలానా చోట పంటలు పోయాయి. అక్కడ శిస్తులు వసూలు చేస్తున్నారు అని నాకు స్పెసిఫిక్ గా చెబితే నేను కలెక్టరుతో మాట్లాడి చర్య తీసుకుంటాను.

శ్రీ పి. సన్యాసినాయుడు (యలమంచిలి) :—మంత్రిగారు 20 కోట్ల రూపాయలు రిలీజ్ చేసామని అన్నారు. మా జిల్లాకు ప్రభుత్వం ఇస్తానన్న గార్మింట్‌లో నాలుగో వంతు కూడా ఇవ్వలేదని అధికారులు చెబుతున్నారు. ఇది మంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చిందా ?

(శ్రీ) ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి :—20 కోట్లు శాంకను చేస్తే గాని 10 కోట్లు రిలీజు చేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వం 5 కోట్లు రిలీజు చేసింది. దానిలో మళ్ళీ ఇస్తారు.

(శ్రీ) పి. సన్యాసినాయుడు :—మా జిల్లాకు ఎంత ఇచ్చారు?

(శ్రీ) ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి :—20 కోట్లలో వారికి ఎంత కేటాయించబడిందో అంత ఇస్తారు.

(శ్రీ) ఎం. ఓంకార్ :—(నరసంపేట) :—ఈ దుర్భిక్ష నివారణ చర్యలలో పంటలు పండించుకొనడానికి ఎంత సహాయం చేయగలమో అంత సహాయం చేస్తామని అన్నారు. వరంగల్ జిల్లాలో మాదన్న పేట పెద్ద చెరువు, పాకాల చెరువుల క్రింద సుమారు వెయ్యి మంది హరిజనులు, గిరిజనులు, పేదవర్గాలవారు ఒక్కొక్క 10 సెంట్లు పతాలు వేసుకొని పంటలు పండించుకొంటున్నారు. దానిలో పోలీసును పెట్టి 144 సెక్షను పెట్టి ఆ పంటలను ఎండబెడుతున్నారు. ఇప్పుడైతే నా ఆ పైరులను దక్కించుకొనడానికి ఏమైనా రక్షణ కల్పిస్తారా? ఈ విషయంలో నేను మంత్రిగారికి ఒక మెమోరాండం కూడా ఇచ్చాను.

(శ్రీ) ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి :—(శ్రీ) ఓంకార్ గారు ఒక మెమోరాండం ఇచ్చారు. వారి ముందే నేను దానిమీద ఆదేశించడం జరిగింది. ఈ పైరును వారు కోసుకొనడానికి ఎందుకు ఆతేవన ఉంది? చూసి వెంటనే చర్య తీసుకోవాల్సి కలెక్టరును ఆదేశించడం జరిగింది.

(శ్రీ) ఎం. ఓంకార్ :—ఆ విధంగా ఎందుకు జరిగింది అని అడిగాను తప్ప పంటలకు రక్షణ కల్పించమని మీరు కలెక్టరుగారికి ఆర్డరు పంపించలేదు. అక్కడి నుంచి రాత్రి ఒక కార్యక్రమం వచ్చాడు. ఆ చేతు ఈనాయి. శ్రీ జై పాల్ రెడ్డిగారు, ఇతర నాయకులు అక్కడికి పోయినప్పుడు వారు పైర్లు తీసుకొని వచ్చి చూపించారు. ఇప్పుడైతే నా వెంటనే ఆ పైర్లను రక్షించడానికి పూనుకుంటారా? ఆ రైతులను ఆటంక పరచవద్దని మీరు ఆర్డరు ఇస్తారా?

(శ్రీ) ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి :—ఏ పరిస్థితులలో పైర్లు పెంచారో ఏమిటో నేను తెలుసుకోకుండా పైరులు కోసుకొనడానికి వారికి అధికారం ఇమ్మని చెబితే ఎద్దు ఈనింది అంటే గాట కట్టివేయమన్నట్లు ఉంటుంది. ఓంకార్ గారు చెప్పారు. ఏమి జరిగిందో నేను తెలుసుకొని ఎవరు పండించారో వారికి సహాయం చేయడానికి వ్యయం చేస్తానని చెబుతున్నాను. ప్రైయిట్ ఎవే ఆర్డరు ఇమ్మంటే బాగుండదు.

(శ్రీ) ఎం. ఓంకార్ :—నేను 829 ఇస్తే రిజక్టు అయింది. సుమారు 100-మంది హరిజనులు, బలహీన వర్గాలవారు చెరువుల క్రింద ఉన్న లోతట్టు ప్రాంతంలో సాగు చేసుకున్నారు. ఇప్పుడు వారికి పట్టాలు కావాలని అడగడం లేదు. కేవలం దూడలతో పతాలు వేసుకొని నీరు తోడుకొని పంటలు పండించుకొని వారు బ్రతుకుతున్నారు. ఇప్పుడు అక్కడ 144 సెక్షను పెట్టి, పోలీసును పెట్టి చేయడం మంచిదికాదు. మీరు ఈ పంటను తీసుకొనడానికి వారికి

రక్షణ కల్పిస్తారా? కష్టమేనా అటువంటి ఆర్డర్లు ఇస్తారా? అది పరిచేను. వారు రోజులు నీరు కట్టితే మొత్తం ఎండిపోతుంది?

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి :—అవతల కూడా ఏమీ జరిగిందో తెలుసుకొని చేస్తాను. వారికి కూడా వినడానికి ఆస్కారం ఇవ్వాలి. అక్కడ కలెక్టరుగారు ఉన్నారు కదా ఏ రిస్క్ తులలో ఆయన అటువంటి చర్య తీసుకున్నారో తెలుసుకొని చేస్తాను. దానికి వెనుక చరిత్ర ఉండి ఉంటుంది. అక్కడున్నటువంటి కలెక్టరు మీద ఎడల ఆ విధంగా ప్రశ్నిస్తాడని నేను అనుకున్నాను. అది తెలుసుకొని ప్రయత్నం చేస్తాను. అక్కడున్నటువంటి డిప్యూటీ అడ్మినిస్ట్రేటివ్ పరిస్థితిని తెలుసుకొని చేస్తానని చెబుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జైపాల్ రెడ్డి :—మీరు వేపరుమీద వ్యయం, వారు సమాధానం పంపేటట్టికి పంటలు ఎండిపోతాయి. కాబట్టి మంత్రిగారు తెలిఫోనులో మాట్లాడితే బాగుంటుంది.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి :—మీరు ఫోనులో మాట్లాడండి అంటే ఎలాగ? I will look into it.

Sri S. Jaipal Reddy :—If it dries up completely?

Mr. Speaker :—He is not so disinterested in ryots.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—మంత్రిగారు గత చరిత్ర అంటున్నారు, ఏమీ చరిత్ర ఉంటుంది? మొన్న ఇందిరా కాంగ్రెస్ కు ఓట్లు వేయలేదు. అది చరిత్ర. మంత్రిగారితో నేను మాట్లాడినప్పుడు మీజిల్లా అంతా రాజకీయమే అని అన్నారు. రాజకీయం అనే డ్యూప్టితో అంటే మేము మంత్రిగారి ముఖం చూడవలసిన పనిలేదు.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి :—ఓంకార్ గారితో ప్రయివేటుగా మాట్లాడినది అసెంబ్లీలో చెప్పే పని అయితే నేను కూడా చెప్పవలసిన వస్తుంది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—చెప్పండి.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి :—ప్రయివేటుగా మాట్లాడింది అసెంబ్లీలో చెబుతారు అంటే అక్కడ చరిత్రాని అని అంటే నేను మాట్లాడడంలో కూడా రిస్క్ తీసుకోవచ్చు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—మినిస్టర్స్ ప్రతిపక్షాలవారు రావద్దు అంటే నోరు మూసుకుని ఉంటాము. హరిజనులకు, గిరిజనులకు వివిధ రకాల స్కీములు పెట్టి చేస్తున్నామని ఒక ప్రక్క అంటున్నారు కదా? కాబట్టి వారు బ్రాహ్మణానికి ఈ పైరును కొనుక్కోవడానికి ఎందుకు రక్షణ కల్పించరు? దాని వెరకాల చరిత్ర ఉందని అంటే నేను ఏమీ చెప్పను?

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి :—చరిత్ర ఉందని నేను అడగడం లేదు అది నేను తెలుసుకుంటానని అన్నాను.

శ్రీ ఎం. టాకార్ :—మీ ఆశతో, మీ హామీతో నేను ఊరుకుంటున్నాను. ఇప్పటికీ నీరు బంద్ అయి 15 రోజులు అయింది.

9-20 a.m.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—ఈ డ్రాటు రిలీఫ్ గాంటు ఇచ్చేప్పుడు విశాఖ వట్టణం డిస్ట్రిక్టు లాంటి చోట 2 కోట్ల 75 లక్షలు మొత్తం అని మీరు అన్నారు. ఒక కోటి 75 లక్షలు వస్తున్న చేబట్టారు. తరువాత రిలీజ్ చేసినవి మాత్రం 75 లక్షలు మాత్రమే. దీనివల్ల కమిషనుకుంది అంటే సగముతో వర్కుస్ అన్నీ కూడా ఆగిపోయే ప్రమాదం ఉంది. కాబట్టి టువంటి వారికి ఇప్పుడు ఇచ్చినటువంటి 5 కోట్ల నుంచి అయినా అవసరమైన మేరకు, వారు హామీ ఇచ్చినమేరకు డౌన్ రిలీఫ్ గాంటు మొత్తం ఇస్తారా?

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి :—ప్రపోర్షన్లుగా ఇస్తాము.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—అంటే, ప్రపోర్షన్లుగా అంటే ఏమిటి?

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి :—20 కోట్ల మేరకు, వారు ప్రపోర్షన్లుగా ఇచ్చిన డౌన్లో ఈ 5 కోట్లలో ప్రపోర్షన్లుగా ఇస్తాము.

శ్రీ సి.పాచ్. వికల్ రెడ్డి :—ఈ అనావృష్టి ప్యాంశంగో పనులు కల్పించేందుకు 20 కోట్ల రూపాయలు ఇచ్చినట్లు మంత్రిగారు చెప్పారు. ఆ పనుల కొరత బృహత్తర కార్యక్రమాలు ప్రారంభించారు. మెదక్ జిల్లాలో సుమారు 3 కోట్ల రూపాయలు పని ప్రారంభించారు. మీరు ఒక కోటి మాత్రం రిలీజ్ చేశారు. కలెక్టరుగారు అదనంగా వెంటనే 2 కోట్ల రూపాయలు రిలీజ్ చేయమని లేకుంటే పనులు ఆగిపోతాయని పక్షత్వానికి వచ్చారు. వెంటనే రెండు కోట్ల రూపాయలు అదనంగా రిలీజ్ చేస్తారా? లేకుంటే కనీసం ఒక కోటి రూపాయలన్నీ రిలీజ్ చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి :—వృత్తి జిల్లానుంచి కలెక్టరు అలాంటివి పంపించారు. మేము ఇంకా కావాలని కేంద్రాన్ని అడుగుతున్నాము దీనిని ఎ.తవరకు మీట్ కాగలమో అంతవరకు చేయగలుగుతాము.

శ్రీ సి.పాచ్. వికల్ రెడ్డి (నరసాపూర్) :—ఇప్పుడు పనులు ఆగిపోయాయి. ఎప్పుడు రిలీజ్ చేస్తారు? ఎంత రిలీజ్ చేస్తారు?

(జవాబు లేదు.)

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—మనకు రూల్స్ ఆఫ్ రెమిషన్ ఉన్నాయి మంత్రిగారు వైరు పోతే ఇస్తారు అన్నారు. అట్లా కాకుండా రూల్స్ ఆఫ్ రెమిషన్ అప్లై చేసి ఈ పన్నులు అట్లాగే రద్దాలు వసూలు చేయకుండా చేయాలి. మరి వారు పూర్తి పంట పోతే అంటున్నారు. మీరు లిబరలైజ్డ్ రూల్స్ వర్తింపజేసి ఆ రైతాంగానికి పేద ప్రజానీకానికి ఊరట కలిగిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి :—నా ఉద్దేశం, రూల్స్ ఆఫ్ రెమిషన్ క్రిందనే కదా, లేకపోతే కలెక్టర్లకు ఇంక ఏమి యార్డు స్టేక్ వుంది?

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—వంట అంతా పోయినప్పుడు అన్నారు. అట్లా కాకుండా దానికి స్పెషల్ రూల్స్ ఆఫ్ రెమిషన్ వర్తింపజేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి :—స్పెషల్ రూల్స్ ఆఫ్ రెమిషన్ ఎవ్వరి చేస్తామని చెప్పాను.

శ్రీ ఆర్. దొరైస్వామి నాయుడు (కుప్పం) :—ఈ డ్రాటు ఫండ్స్ జిల్లాలకు కేటాయించినారు. అవి కాంక్షన్ అయిన తరువాత రావడం కొంచెము లేటు అయింది. అందుచేత వనులు తీసుకోవడం కూడా లేటు అయింది. ఇంకా పూర్తి కాలేదు. ఈ లోపుగా అవి లాప్స్ చేయడం ఫండ్స్ పోవడం ఏమయినా జరుగుతుందా?

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి :—లాప్స్ కావండి.

Aid to the Cyclone Victims in the Coastal Districts

178

*4672-Q.—Sri K.B. Siddaiah: —Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Cyclone hit the Coastal districts of Nellore, Prakasam, Krishna and Guntur on 12th and 13th May, 1979;

(b) if so, the number of persons dead; and

(c) the details of aid given to the families of the said deceased persons?

రెవిన్యూకాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి) :—(ఎ) అవునండీ.

(బి)	చనిపోయిన వ్యక్తుల మొత్తం సంఖ్య	..	688
	నెల్లూరు జిల్లా	..	82
	ప్రకాశం జిల్లా	..	588
	గుంటూరు జిల్లా	..	18
	కృష్ణా జిల్లా	..	ఎవరు లేరు

(సి) వివరణ సభా సమక్షంలో పుంచబడింది.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

Sl. No.	Name of the District.	No. of persons dead.	Ex-gratia paid.	Remarks.
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1.	Nellore.	82	Rs. 72,000	A sum of Rs. 69,000 was paid in respect of 69 cases @ Rs. 1,000 each. In the case of 6 deaths of children, a sum of Rs. 3,000 was paid @ Rs. 500/- each. Ex-gratia was not paid in respect of 7 cases since there were no legal heirs in 4 cases and 3 cases were found to be natural deaths.
2.	Prakasam.	583	5,41,000	In respect of 520 cases, a sum of Rs. 5,20,000 was paid @ Rs. 1,000 each. In the cases of 42 deaths of children, a sum of Rs. 21,000 was paid @ Rs. 500 each. Ex-gratia was not paid in 21 cases as the dead bodies were not identified.
3.	Guntur.	15 due to Cyclone, 3 due to drowning in floods during Cyclone	15,000	In respect of 15 cases a sum of Rs. 15,000 was paid @ Rs. 1,000 each. In 3 cases ex-gratia was not paid since there were no legal heirs. 47 persons who went out for fishing on 10-5-1979 did not return and they were treated as having dead and a sum of Rs. 47,000 was paid @ Rs. 1,000 in each case.
	Total :	18		
4.	Krishna.	—	—	—

శ్రీ కె. వి. సిద్ధయ్య :—ఆర్థిక సహాయం తప్ప యివరకా ఏమైనా సహాయం మరణించినవారి కుటుంబాలకు అందజేయబడినదా ?

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి :—చనిపోయినవారి ఇళ్ళు పడిపోయి వుంటే ఇళ్ళకు సహాయం ఇచ్చి వుంటారు. బియ్యము ఇచ్చే సహాయము వుంటే బియ్యము యిచ్చి వుంటారు. అది కాకుండా ఎక్స్-గేషియా పేమెంటు సహాయం చేయబడింది.

శ్రీ పి. సన్యాసినాయుడు :—ఇళ్ళు పడిపోయినవారికి ఇంటికి మనిషికి ఎంత మొత్తము యిచ్చారు ?

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి :—పూర్తిగా ఇళ్ళు పడిపోతే 150 రూపాయలు; ఏదైనా కొద్దిగా పడిపోతే 70 రూపాయలు.

శ్రీ పి. సన్యాసినాయుడు :—మరి 250 రూపాయలు యిస్తామన్నారు. ప్రభుత్వం అది మంజూరు చేయలేదు.

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి :—250 రూపాయలు యిస్తామని ఎప్పుడూ చెప్ప లేదు.

శ్రీ వి. రామసుబ్బారెడ్డి :—దాదాపు 80, 90 మంది చనిపోయారు. 10, 12 మంది వరకు ఇంతవరకు డబ్బు ఇవ్వలేదు. డెడ్ బాడీస్ ట్రేస్ కాలేదని వారికి అవ్వలేదు. చూసినవారు, చనిపోయినవారి కుటుంబ సభ్యులు చెబుతున్నారని చనిపోయారని, వారికికూడా ఇవ్వడానికి ఏదయినా ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి :—ప్రకాశం జిల్లాలో అటువంటివి 21 కేసులు శివాలు చిక్కని కారణంవల్ల వారికి చెల్లించడం జరగలేదు. అటువంటి విషయం అక్కడ వుంటే అక్కడ ఆర్.డి.ఓ. ఎంక్వయరీ చేసి చనిపోయినట్లు తెలిస్తే అటువంటి వారికి ఇవ్వమని చెప్పాము.

శ్రీమతి జె. ధనసూర్యవతి (నిడుమోలు) :—పడిపోయిన ఇంటికి 150 రూపాయలు ఇస్తాము అంటున్నారు. కాని వాసం 4 రూపాయలు అవుతుంది. 150 రూపాయలకు గుడిశ రాదు. దానితో ఎట్లా కట్టుకుంటారు ?

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి :—దానితోనే ఇళ్ళు కట్టుకుంటారని కాదు. అది ఇల్లు కట్టుకునేదానికి చేయూతనిచ్చేదానికి మాత్రమే. పోయిన ఇళ్ళు, అన్నీ కట్టించాలంటే సాధ్యమయ్యేది కాదు.

శ్రీమతి జె. ధనసూర్యవతి :—ఆ 150 రూపాయలు వారు ఆర్.డి.ఓ. దగ్గరికి వారి దగ్గరికి తిరగడానికి చాలదు.

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి :—అది కర్ల దగ్గరికి వెళ్లే పని లేదు. వారే అక్కడికిపోయి, పంచి యిచ్చినారు

శ్రీ ఎం.వి. కృష్ణారావు (అవనిగడ్డ) :—1979లో వచ్చిన తుఫానుకి సెంట్రల్ గవర్నమెంటు యిచ్చిన లోన్సు, గ్రాంటుస్ మొత్తం డబ్బు అలాగా ఇచ్చి అయిపోయిందా ? యింకా ఖాళీ కావలసి ఉందా ?

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి :—1979లో లోన్ను యిచ్చింది అంతా ఖర్చు పెట్టడము ఆయిపోయింది. ఇంకా ఎరియర్స్ పే చేయవలసినవి ఉన్నాయి. ప్రకాశం మొదలైన జిల్లాలలో ఖర్చు పెట్టిన వాటి కొరకు ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు :—లోనా, గ్రాంటు యిచ్చిందా?

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి :—లోను యిచ్చింది. రైతులకు యిచ్చే రుణాలు యిచ్చింది తప్ప ఎక్స్‌గ్రేషియా పేమెంటు లేదు.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :—ప్రకాశం, నెల్లూరు, మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలలో తుఫాను సందర్భంగా 150 రూపాయలు యిచ్చారు. ఎక్కువ యివ్వడము అంటే సాధ్యము కాదనకోండి. కాని ఆ పడిపోయిన యిళ్ళను కట్టుకోడానికి ఏదయినా సర్వీస్ స్కీము క్రింద గాని హాడ్కో స్కీము క్రింద గాని ఎవరు ఎఫెక్టు ఆయ్యారో వారిని ఐడెంటిఫై చేసి వారి యిళ్ళు పునర్నిర్మాణం చేసుకోడానికి వారికి లోను ఏమయినా, అసెస్మెన్సు యిచ్చే పోగ్రాము ఏదయినా ఆలోచన ఉందా?

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి :—అది కృమేషి రుగుతూనే ఉంది. అక్కడ హవుసింగు బోర్డు ఒకటి ఉంది: 5 కిలోమీటర్ల వెల్తులో యిది యిమీడియట్ గా టేకప్ చేయాలని దీనికి ప్రకాశం జిల్లాలోను నెల్లూరు జిల్లాలోను ఒక జాయింటు కలెక్టరుని వేయడం జరిగింది. దానికి లైజాను పెట్టుకొని చేస్తున్నారు.

Supply of Poisoned Food to the Students of Ashrama Patasala at Avanigadda.

179—

*5347-Q.—Sri Ch. Vithal Reddy:- Will the Minister for Housing and Harijan Welfare be pleased to State:

(a) whether it is a fact that seventy-four students belonging to the fishermen community and other students of Ashrama Patasala at Avanigadda in Divi taluk of Krishna District took ill due to food poisoning on 20—7—79;

(b) if so, how the food was adulterated; and

(c) the particulars of the action taken against the concerned staff and those who are responsible for the supply of such adulterated food?

గృహనిర్మాణశాఖామంత్రి (శ్రీ కె. రంగారావు):—(ఎ) 20-7-1979 తేదీ ఉదయం అవని గడ్డలోని ప్రభుత్వ ఆశ్రమ పాఠశాల బోర్డర్లకు భోజనము వడ్డించబడింది ఒక బోర్డరు తనకు వడ్డించిన రసంలో చనిపోయిన సాలెపురుగును చూచాడు. ఆ తరువాత మిగతా బోర్డర్లు, అన్నం తినడం ఆపివేశారు. కొంచెం సేపు అయిన తర్వాత ముగ్గురు బాలురు హాంతులు చేసుకొన్నారు. వెంటనే వారు అవని గడ్డలోని ప్రభుత్వ ఆసుపత్రికి తీసుకపోబడ్డారు. అందులో 28 మందిని ఆసుపత్రిలో చేర్చుకొని చికిత్స చేశారు. మిగతా వారికి అవుట్ పేమెంటుగా

చికిత్స చేశారు. ఇన్ పేషెంట్లుగాను, అవుట్ పేషెంట్లుగాను చికిత్స చేయబడిన బోర్డర్లందరూ అంటే మొత్తం 74 మంది ఆరోగ్యంగాను, ఊమంగాను ఉన్నారు. ఆహారంలో విషం కలిపిన లక్షణాలు ఏమీ లేవని, అది ఒక బాలుడు రసంలో చని పోయిన సాలెపురుగును చూసినపుడు మిగతా చిన్న పిల్లలలో అనుమానంవల్ల మానసికంగా కలిగిన వికారం మాత్రమేనని వైద్య నివేదిక తెలుపుతున్నది.

(బి) రసంతయారు చేస్తున్న సమయంలో సాలెపురుగు పడినట్లు తనకు తెలియదని, మామూలుగానే అన్నం వడ్డించానని వంట మనిషి తెలియజేశాడు. బహుశా రసం వడ్డించడానికి ముందు గిన్నెలో ఆ పురుగు ప్రమాదవశాత్తు పడడం వల్ల ఇది సంభవించి ఉండవచ్చు.

(సి) వంటమనిషిని, పనిమనిషిని కలెక్టరు సస్పెషన్ నులో పెట్టారు. కాని విశ్లేషణ కొరకు పంపబడిన విరోచనము మచ్చులో ఏమి చిహ్నాలేవి లేవని వైద్య నివేదిక తెలియజేసింది. నివేదిక అందిన మీదట వారిని తిరిగి ఉద్యోగాలలో ఉంచడం జరిగింది. వారి పేరకాన్ని వెనుకబడినతనాన్ని దృష్టిలో వుంచుకొని తగు పౌచ్చరిక లిచ్చిన మీదటనే అలా తిరిగి చేర్చుకోబడ్డారు. హాస్టలు వార్తనుగా ఉంటున్న ఉపాధ్యాయుడ్ని ఇకముందు జాగ్రత్తగా వుండవలసిందిగా మండిపట్టం జిల్లా విద్యాధికారి పౌచ్చరించారు.

శ్రీ సిపాచ్. విశల్ రెడ్డి:—మంత్రి రసంలో సాలీడు పడింది అన్నారు. సాలీడు పడ్డప్పుడు వడ్డించడానికి కారణం ఏమిటి? 70 మంది మొదట్లో రోగగ్రస్తులయ్యారు. ఆస్పత్రికి తీసుకువెళ్లారు. ఇది నిర్లక్ష్యంవల్లనే జరిగింది. వంటచేసేవారు ఇలా నిర్లక్ష్యంగా చేసినందుకు ఏమి చర్య తీసుకుంటారు? ఏమి జాగ్రత్తలు తీసుకుంటారు? 9-30 a.m.

శ్రీ కె. రంగారావు:—ఈ వంట చేసేప్పుడు సాలీడు పడలేదని వైద్య పరీక్షలో తెలిసింది. విద్యార్థి తాను భోజనం చేసేముందు తన వక్లెంలో ఈ సాలీడు పడివుండవచ్చునని తెలిపాడు. ఈ సాలీడు రసంలో కలవలేదని పరీక్షలో తెలిసింది. తమ కళ్ళబడిన సాలీడును చూసి విద్యార్థులు వాంతులు చేసికొన్నారు తప్ప ఎలాంటి అనారోగ్యానికి గురికాలేదు. ముందు వారే బాధ్యులు అని వంటమనిషిని పనిమనిషిని సస్పెండు చేసినప్పటికీ, తరువాత వారు బాధ్యులు కారని వారికి ఇచ్చిన సస్పెన్షను రద్దు చేయడం జరిగింది. ఇలాంటి నిర్లక్ష్యం చేయకూడదని పౌచ్చరిక చేయడం జరిగింది.

శ్రీ మతి జి. ధనమూర్త్యవతి:—వంట చేసేప్పుడు ఈ వంట మనుషులు, పని మనుషులు అశ్చిద్ధగా, ఏదోరకంగా చేస్తున్నారు అశ్చిద్ధగా చేయడాన్ని అ.కడతారా? సాలీడు పడడం మొదలైనవి జరుగుతున్నాయి. అవిధంగా జరగకుండా చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ కె. రంగారావు:—తప్పకుండా అశ్చిద్ధ చేసేవారిపైన చర్య తీసుకుంటాము. ఈ సందర్భంలో మాత్రం వంటవారి అశ్చిద్ధవల్ల జరగలేదని తెలిసింది.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి—74 మంది వాంతి చేసుకున్నారు. చూసినవారు ఇద్దరు తినేప్పుడు సాలీడు పడింది అన్నారు. ఇది సైకలాజికల్ గా వచ్చిన వ్యాధి? ఒక్కరు చూస్తే మిగతా వారు అందరూ వాంతులు చేసుకుంటారా? దీనిని సంపూర్ణంగా విచారణ చేసి చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ కె. రంగారావు:— 74 మంది వాంతులు చేసుకోలేదు మొదట సాలీడు ఉన్నది అని చెప్పిన అతను వాంతి చేసుకున్నాడు. తరువాత ఇద్దరు, ముగ్గురు చేసుకున్నారు. తల తిరుగుతున్నది, వాంతి వచ్చేట్లు ఉన్నది అని చెప్పిన తరువాత ఆస్పత్రికి తీసుకు వెళ్ళడం జరిగిందో వారిని విడుదల చేయడం జరిగింది.

CONSTRUCTION OF TWENTY BAL BHAVANS IN RURAL AREAS

180—

*5092-Q.—Sarvasri B. Sammaiah (Parkal) and G. Mallikarjuna Rao :—Will the Minister for Tourism, Woman and Child Welfare be pleased to state ;

(a) whether it is a fact that the Government decided to construct 20 Bal Bhavans in rural areas ;

(b) if so, the allotment of funds for each Bhavan and the total funds for 20 Bhavans ;

(c) the basic principles that are to be considered in selecting a place in the rural area for construction of Bal Bhavan ; and

(d) when it will materialise ?

పార్లమెంటరీ కార్యదర్శి (శ్రీమతి టి. సత్యవతి):—(ఎ) దశలవారి కార్యక్రమంగా రాష్ట్రంలోని అన్ని జిల్లాలలోను బాలభవన్లు నెలకొల్పాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది.

(బి) ఒక్కొక్క జిల్లా బాలభవన్ మీద రూ. 60 వేలు, బాలకేంద్రాల మీద రూ. 85 వేలు సాలుసరి ఆవృత వ్యయం కాగలదని భావించబడుతున్నది. ఇది అవసరమైనచోట్ల భవనాలు, సాధన సాగ్రాధి కొరకు ఆద్యే అనావృత ఖర్చుకు అదనం.

(సి) స్థానికంగా ఇవ్వచూపిన వనర్లు, లభించగల స్వచ్ఛంద సహాయం బట్టి స్థలం ఎంపిక చేయబడుతుంది. ఇవే కాకుండా, (1) వట్టణ జనాభా, (2) స్థలం ప్రాధాన్యం, (3) స్థానిక ప్రజలు నిధులు సేకరించడానికి చేసే కృషి కూడా పరిశీలనలోనికి తీసుకోవడం జరుగుతుంది. పీటన్నిర్మితకన్న, గ్రామీణ బాలల అవసరాలు తీర్చడం ముఖ్యమైన సూత్రంగా పరిగణించబడుతుంది.

(డి) 1979-80 సంవత్సరంలో, ఇప్పటి వరకు సిద్ధిపేట, మహబూబ్ నగర్, కర్నూలు, అనంతపురం, విజయవాడ, ఖమ్మం, గుంటూరు, విశాఖపట్నాలలో బాలభవన్లు/కేంద్రాలు ప్రారంభించడం జరిగింది. ఇవిగాక మైదరాబాద్ నందలి పాటిగడ్డ, పోతనగరంలోను, రంగారెడ్డి జిల్లా, సూర్యాపేట, కరీంనగర్,

వరంగల్లు, తిరుపతి, కడప, రాజమండ్రి పట్టణాల్లోను బాలభవన్లు ప్రారంభించాలని ప్రతిపాదించబడింది.

శ్రీ బి. సమ్యక్ :—బాల భవన్లు దళితచారీగా ఏర్పాటు చేస్తామని చెప్పారు. అన్ని జిల్లాలలో ఎప్పటి వరకు నిర్మాణం జరుగుతుంది? తతిమూర్తి జిల్లాలలో ఎప్పుడు పని ప్రారంభించబడుతుంది?

*Smt. Roda Mistry :—Wherever there has been a demand, we have immediately opened Bal Bhavans and even now at the various places enumerated just now through the Answer to the question by the Parliamentary Secretary, we will open before the end of this years. Though it may not be possible to open before March since few day are left, this money will not be lapsed and we will take it up in the month of April also. We will see that each District Headquarter is provided with a Bal Bhavan.

LAQ. POSTPONED FROM 3-3-1980

DAMAGE OF SPRING CHANNELS DUE TO CYCLONE IN KOTA AND OTHER PANCHAYAT SAMITHIS IN NELLORE DISTRICT.

37—

*4876-(Z): Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi :—Will the Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether spring channels have been totally damaged due to recent cyclone in Kota and other Panchayat Samithis in Nellore district ;

(b) whether it is a fact that the ayacutdars are not in a position to restore them ; and

(c) whether the State Government will consider to restore the spring channels damaged due to cyclone as a special case ?

రెవెన్యూ శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి) :—(ఎ) అవునండీ.

(బి) అవునండీ.

(సి) ఈ ఊట కాల్వలలో నిర్వహణ బాధ్యత ఆయా ఆయకట్టు దార్ల మీద వున్నది. ప్రభుత్వం ఈ విషయాన్ని ప్రత్యేకంగా పరిగణించి ఈ కాలువలను బాగుచేసుకోవటం కొరకు ఆయకట్టు దారులకు 50 శాతం సబ్సిడీ ఇవ్వబడింది.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి (మెంబర్) :—వెల్లురు జిల్లాలో ఎన్ని స్ప్రింగ్ కాన్వెయ్లర్లు ఉన్నాయి. ఎన్ని డేమెజ్ అయ్యాయి? ఎన్ని రిస్టోరు అయ్యాయి?

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి :—వెల్లురు జిల్లాలో 20 స్ప్రింగ్ కాన్వెయ్లర్ డేమెజ్ అయినట్లు కలెక్టరు చెప్పారు. దాంట్లో 50 శాతం వర్సిడి డిమాండ్ రిమేరు చేయ దానికి రైతులు ముందుకు రాలేదు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—ఇవి కనీసించుకుంటూ రిమేయిన్ లో ఊట చేయడం కష్టంగా ఉంది. అప్పుడు అప్పుడైతేగా చూడకపోతే భరిత

కుంటే వారు సైక్లోన్ లో బాగా దెబ్బతిని భరించే పరిస్థితిలో లేరు. ప్రభుత్వము పరిశీలించి పూర్తి గొంటు మంజూరు చేస్తుందా ?

(శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి :— ఇవి కొద్ది మరమ్మత్తు క్రింద ఆయకట్టు దారులే చేసుకోవాలి. కానీ సైక్లోన్ లో ఎక్కువ ఇసుక పెట్టినట్లుగా తెలిసింది కాబట్టి నెల్లూరు జిల్లాకు ముఖ్యమంత్రి గారు సైక్లోన్ రెవ్యూ చేయడానికి వెళ్ళినప్పుడు ఈ విషయం పరిశీలించి 50 శాతం సబ్సిడీ యిస్తామని చెప్పడం జరిగింది. పూర్తిగా యిచ్చే పరిస్థితిలో ప్రభుత్వం లేదు.

9-40 a.m.

(శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— ఇంతకుముందు జరిగింది. 100 శాతం గొంటు యిచ్చి వాటిని రిపేరు చేయడం జరిగింది. నేను కోట సమితి పెన్సి డెంటుగా ఉన్నప్పుడు కలెక్టరుగారి ఆనుమతితోనే రూరల్ మేన్ పవర్ ప్లాగ్ గ్రామ్ క్రింద జరిగింది. ఇప్పుడు కూడా జరపడానికి పెద్ద విషయం ఏమీ కాదు. అందులో సి డి ఆర్ క్రింద జరిపేటప్పుడు, యిది ప్రత్యేక పరిస్థితులలో జరిపేటప్పుడు పూర్తి గొంటు యివ్వకపోతే చేసుకోలేరు. ఆ ఆయకట్టు బాగువడే అవకాశం లేదు. పూర్తిగా ఎండిపోతోంది. ఒక కాలువ కూడా రెస్టోర్ కాలేదు. వెంటనే కలెక్టరుగారు స్వయముగా చూసి, రిపోర్టు తెప్పించుకొని ప్రత్యేక పరిస్థితులలో యాక్షను తీసుకుంటారా? ఇంతవరకు కలెక్టరు గారు చూడలేదు. స్పింగు చానల్స్ ని కేవలం ఊటపడితే పారేటటువంటి ఆయకట్టు, అది సర్వనాశనం అయిపోతోంది. దీనిని కన్సిడర్ చేయాలి. వెంటనే కలెక్టరు గారిని పంపించి రిపోర్టు తెప్పించుకొని 100 శాతం గొంటు యిచ్చే ఏర్పాటుకు పరిశీలన చేస్తారా ?

(శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి :— కలెక్టరు గారు స్వయముగా వెళ్ళారు. సైక్లోన్ కోసం వున్న జాయింటు కలెక్టరు గారు వెళ్ళి చూచి చేయడం జరిగింది. ఫుల్ గొంటు యిచ్చే ఉద్దేశం ప్రభుత్వానికి లేదు.

SHORT NOTICE QUESTION AND ANSWER

ISSUING OF ABKARI TODDY MAMLAS TO THE SOCIETIES

180—A.

* 5764-(E): Sri D. China Mallaiah:—Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) the number of Abkari toddy mamlas remaining after being given to the Societies so far for the year 1980-81, which are proposed to be given to the Societies or to the tappers (under free for tapper system) ;

(b) whether all of them are proposed to be given ;

(c) whether any arrack shops are proposed to be given to the societies ; and

(d) the number of new brandy shops in our State to which licenses have been issued during the year 1980 and the number of those to which it is proposed to be given during 1981, additionally

శ్రీ కె. రోశయ్య :—(ఎ), (బి), (సి) 1980-81 ఆబ్కారీ సంవత్సరం 1-10-1980 తేదీ నుండి ప్రారంభం అవుతుంది. కనుక ఈ దశలో 1980-81 సంవత్సర వివరాలను ఇవ్వటానికి సాధ్యం కాదు. అయితే, 1979-80 ఆబ్కారీ సంవత్సరపు వివరాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:

గీత పనివారల సహకార సంఘాలకు 5,072 కల్లు దుకాణాలను, గీసే వారికే చెట్టు అనే పథకం క్రింద 754 కల్లు దుకాణాలను కేటాయించిన తర్వాత మిగిలిన 8,168 దుకాణాలను వేలం వేయడం జరిగింది ప్రస్తుతమున్న విధానాన్ని అనుసరించి అడివాసీ ప్రాంతాలలోని సారాయి దుకాణాలను మాత్రమే అడివాసీ సారాయి సహకార సంఘాలకు ఇవ్వటం జరుగుతున్నది. మైదాన ప్రాంతాలలో సారాయి దుకాణాలు వేలం వేయబడుతున్నాయి. 1979-80 ఆబ్కారీ సంవత్సరానికి అడివాసీ సారాయి సహకార సంఘాలకు కేటాయించిన సారాయి దుకాణాల సంఖ్య 165.

(డి) 1980 కేలండరు సంవత్సరంలో ఇప్పటివరకు 384 భారతదేశంలో తయారైన మద్యం లైసెన్సులు జారీ చేయబడ్డాయి. 1981 సంవత్సరంలో అలాంటి లైసెన్సులను జారీచేయటానికి ప్రత్యేకంగా ఎట్టి సంఖ్య నిర్ణయించలేదు. అది, అందిన దరఖాస్తుల సంఖ్యపై ఆధారపడి ఉంటుంది. ఈ 1980 కేలండర్ ఇయర్ లో ఇప్పటివరకు ఇచ్చిన 384, కరీంనగర్, కడప జిల్లా లలో కాకుండా ఇచ్చిన అంకెలు. ఒకవేళ అక్కడేమైనా ఇచ్చారేమో తెలియదు. అవి కాకుండా ఇవ్వబడినవి, ఆ రెండు జిల్లాల నుంచి పూర్తి సమాచారం వచ్చిన తరువాత ఎడిషన్సు ఉంటే అవి కలుస్తాయి.

శ్రీ సి.పావ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్లా) :— చినమల్లయ్య గారి ప్రశ్నలో కరీంనగర్ జిల్లా సమాచారం చాలా ప్రధానం, అవసరం. అది లేనిదే..... దయ చేసి తొందరగా తెప్పిస్తారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య :— అట్లాగేనంది.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి (అమదావాలన) :— టేవర్స్ సొసైటీస్ వ్యతికాలాకాలో ఉన్నాయి. ఇప్పుడు మంత్రిగారు మేగ్జిమమ్ సొసైటీస్ కి ఇస్తున్నామని చెప్పారు. అవి కానప్పుడు అక్షన్ను అన్నారు. కాని కొన్ని జిల్లాలలో సొసైటీస్ ఉన్నప్పటికీ అవి బినామీ ట్రాన్సేక్షన్సు - ఎవరో నలుగురు చేరి సొసైటీ ఫారం కావడం, అసలు ఏక్కువల్ గా చెట్టు గీసి కల్లు తీసేవాడు అందులో మెంబరుగా లేడు. అది కొంచెం వెరిఫై చేసి ఏక్కువల్ టేవర్స్ కే అందేటట్లు చేస్తారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య :— స్పెసిఫిక్ కేసెస్ ఏమైనా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకు వస్తే తప్పకుండా విచారణ చేయించి అటువంటి బినామీ ట్రాన్సేక్షన్సుకి అవకాశం లేకుండా ఏక్కువల్ టేవర్స్ కే ప్రయోజనం కలిగేటట్లు తప్పకుండా ప్రయత్నం చేసాము.

Matters Under Rule 329 :

re : (i) Murder of Sri M. China Ramanarsiah near Narsampet Police Station ; and

(ii) Murder of Sri Cheekati Kattaiah, resident of Lingagiri Village of Narsampet Taluk, Warangal District.

శ్రీ పి. సుందరగృహ్య (గన్నవరం) :— అధ్యక్షా, నరసంపేట సర్కిల్ లో ఫిబ్రవరి 24, 28 తేదీలలో రెండు హత్యలు జరిగాయి. ఈ రెండు రాజకీయ హత్యలకు కారణం అక్కడ మార్క్సిస్టు పార్టీ ని బలపరిచే కార్యకర్తలను ఒక ప్లాన్ ప్రకారంగా అక్కడ ఉన్నటువంటి ఖాస్వాములు, మరి వారు చెంచి పోషించిన గూండాలు లేదా వారు నక్సలైట్లును కూడా ఉపయోగించి మార్క్సిస్టు పార్టీ కార్యకర్తలను బెదరగొట్టి ఖాసీ చేయాలని చెప్పేసి సంవత్సరం నుంచి అనేక ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారని ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి డిపార్టుమెంటు వారి దృష్టికి, శాసనసభా వేదికకు కూడా తెచ్చాము. ఎన్నికల ముందు కూడా అదే పాత్ర ములో మా సానుభూతిపరులను ముగ్గురుని ఖాసీ చేసిన సంగతి అదే రిజిగా ఆ విషయాలు మీ ముందుకు తెస్తున్నాము. జనవరి మూడవ తారీఖున వోటా అనే గ్రామము మీద రాడి జరిపి నక్సలైట్లు తుపాకులతో కాల్పులు జరిపారు. వారిమీద పోలీసులు ఎలాంటి చర్య తీసుకోలేదు. అది అడవి ప్రాంతము. బ్రతుకే సాధ్యంకాని పరిస్థితుల్లో అక్కడ ఇవి జరిగింది. దానిగురించి పదేపదే చెపుతూ ఉన్నప్పటికీ పోలీసులు కొంతవరకైనా నిష్పక్షపాతముగా ఉండి చర్య తీసుకుంటారు అంటే అక్కడ చట్టము అనేది ఏమీ లేకుండా ఎవరు బలము ఉంటే వారు చేసే పద్ధతిన ఆ అడవి ప్రాంతములో దానిని అనుకొని ఉన్న నరసంపేట లోను జరుగుతున్నాయని గత సంవత్సరం నుంచి చెపుతుంటే ఏమీ ఏక్కును తీసుకోలేదు. 24-2-80 సాయంకాలం ఆరున్నర గంటలకు వేటువల్లి అనే గ్రామం నుంచి మోకాళ్ల చిన రామనరసయ్య అనే అతడు నరసంపేట వచ్చి అక్కడ ఉన్న టువంటి పోలీసు స్టేషన్ కు 100 గజాలు — ఫర్లాంగు దూరం లోవలనే ఉన్న యూదుల మల్లయ్య అనే అతని సైకిల్ పాపులో కూర్చొనగానే అక్కడికి ఆ గ్రామ పుడు ఫరీద్ అనే అతను రాగా అతని మాటలు నమ్మి ప్రక్కనే ఉన్న నజీర్ హోటలుకు కాఫీ తాగడానికి వెడితే అంతవరకు అక్కడ పొంచి ఉన్న బండి మల్లయ్య, అశోక్ నగర్ అనే అతను రావడం, అతని వెంటనే పొంచి ఉన్నటువంటి ఇనికుల లక్ష్మీనరసు, బుడిగె రాములు, బుచ్చయ్య — వీరంతా అశోక్ నగర్ కు చెందినవారు, కొమగాని సాంబయ్య, చాకలి సారయ్య, కొప్ప రామస్వామి వీరందరూ నరసంపేట వారు—వీరంతా పొంగి ఉండినారు. బండి మల్లయ్య అనే అతను ఇతనిని కత్తిలో రొమ్ముమీద పొడిచాడు. ఇతను ప్రమాదము పసి గడితే ఫరీద్ అనే అతను కాళ్ళు పట్టుకొని క్రింద పడేశాడు. ఇతనిని పొడవడం జరిగింది. పొడిచిన తరువాత సాపు డగ్గరకువచ్చి పడిపోతే యూదుల మల్లయ్య ఇతనిని హాస్పిటల్ కు తీసుకుని వెడితే హాస్పిటల్ లో చనిపోయాడు. పోలీసు స్టేషన్ కు తీసుకువచ్చి రిపోర్టు ఇవ్వడము జరిగింది. పోలీసు స్టేషన్ ఒక 100 గజాల దూరములో ఉంటే వీరంతా తరుముకుంటూ ఉంటే పోలీసులు మాత్రము ఏమీ కదలకుండా కూర్చున్నారు.

re: (1) Murder of Sri M. China Ramanarasiah
near Narsampet Police Station.

(2) Murder of Sri Cheekati Kattaiah R/o
Lingagiri Village of Narsampet Taluk,
Warangal District.

ప్రక్కనే ఒక 100 గజాల దూరములో జరుగుతూ వుంటే మాకు తెలియలేదని పోలీసులు చూస్తూ వుంటే ఇంక పోలీసు స్టేషన్ ఎందుకు, పోలీసు కావలా ఎందుకూ అర్థము కాని పరిస్థితి ఏర్పడుతూ ఉంది. మేము అనేక సందర్భాలలో చెప్పాము అక్కడి యస్.ఐ. వాస్తవముగా కాంగ్రెసు భూస్వాముల చెప్పుచేతలో ఉండి కంప్లయింటు ఇచ్చినా అడ్డపెట్టకుండా తన పోలీసు బలగాన్ని కూడా ఇచ్చేసి మా మీద దాడికి ప్రోత్సాహము కల్పిస్తున్నాడు అనే రకంగా చెప్పవలసి ఉంటుంది. ఆ తరువాత ఈ విషయాల గురించి కూడా ఆ యస్.ఐ. దగ్గరకు మా తాలూకా కమిటీ కార్యదర్శి వెడితే అసనిని నానా బూతులు తిట్టడము జరిగింది. పైగా నా ఇఫీసుకి వచ్చి నీ ఇష్టము వచ్చినట్లు మాట్లాడుతావా అనడము చాలా ఆశ్చర్యకరమైన విషయము. పోలీసు స్టేషన్లు అంటేనే అవి హత్యాగృహాల క్రింద తయారవుతున్నాయి. అక్కడికి వెళ్ళిన వారిని అవమానించి, బలాత్కరించే గృహాల క్రింద పోలీసు స్టేషన్లు తయారవుతున్నప్పుడు ఒక రాజకీయ కార్యకర్త వెళ్ళినప్పుడు పోలీసు స్టేషన్ లోనే యస్.ఐ. అతని ముఖం మీద చివాట్లు పెట్టడము చాలా తప్ప. అయితే యస్.ఐ. వాళ్లు తెలియకుండా మాట్లాడుతూ ఉంటే రాజకీయ కార్యకర్త ఏమయినా గట్టిగా సమాధానము చెప్పడములో తప్పుకూడా లేదు. ఇంకొకరు 9-50 జి. మి. రెండురోజుల సెలవు మీద వెడితే అప్పుడు అక్కడవున్న తాత్కాలికంగా వచ్చిన సి. ఐ. సబ్-ఇన్ స్పెక్టరును వారిని వాళ్ళు చెప్పేది వ్రాసుకో, ఈ అనవసర ప్రసంగాలు అవసరం లేదు" అని ఆపుచేయడం జరిగింది. ఏమైనా కేసు ఇద్దరిమీద మాత్రం పెట్టడం జరిగింది దానిచేనకాల ఉన్న వాళ్ళగురించి ఏ చర్య తీసుకోలేదు. ఆ తరువాత దాని గురించి కానన సభలో 329 నిబంధన క్రింద ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి లేక వారి తరపున ఇక్కడ పనిచేస్తున్న మంత్రివర్గం దృష్టికి కాని తెస్తే, అక్కడ ఉన్న కార్యకర్తలది అరణ్య రోదనగా కాకుండా వుంటుంది, పోలీసులు విచ్చలవిడిగా చేయకుండా ఉంటుంది అనే ఉద్దేశంతో వారి దృష్టికి తేవాలనే ఉద్దేశంతో చేస్తే దురదృష్టవశాత్తు మన రూల్స్ కానివ్వండి, రూల్స్ యొక్క భాష్యాంతరం కానివ్వండి, దానివల్ల ఇక్కడ. తేవడానికి చిక్కులు వచ్చాయి. దానిగురించి మనం ఇక్కడ చర్చిస్తుండగానే 28-2-80 నాడు సాయంకాలం 6.30 గం.లకు నర్సంపేటలో పోలీసు స్టేషన్ సమీపంలో వున్న లింగగిరి అనే గ్రామంలో ఉన్న చీకటి కట్టయ్య అనే ఒక గూని వ్యక్తిని చంపారు. అతను కల్లు గీచి బ్రతికేవాడు. ఇదివరకు కాంగ్రెస్(ఐ)లో వుండేవాడు, కాంగ్రెసుతో ఉండేవాడు. కాంగ్రెస్(ఐ) ఏర్పడకముందు నుంచీ కూడా కాంగ్రెసు మనిషే. కాని ఊరిలో ఉండే భూస్వాముల వల్ల భూస్వాములు అంటే ప్రజలమీద పెత్తనం చేసేవాళ్ళు. వందల వేల ఎకరాలు ఉన్న వాళ్ళని నేను అనుకోవడంలేదు. ఓరిగంటి కృష్ణయ్య, సర్పంచి, తురిమెళ్ళ వెంకటేశ్వర రావు, ఒక 8, 4 ఎకరాల తరి భూమి లేక 10, 15 ఎకరాల మెట్ట ఉన్నటువంటి

- re: (1) Murder of Sri M. China Ramanarasiah
near Narsampet Police Station,
(2) Murder of Sri Cheekati Kattaiah R/o
Lingagiri Village of Narsampet Taluk,
Warangal District.

వాళ్ళు, పీళ్లంతా వెలమ వాళ్ళు. మాకు వ్యతిరేకంగా పని చేస్తారా అని చెప్పి వారు అనేక దౌర్జన్యాలు చేస్తుంటే ఈ చీకటి కట్టయ్యేగారు జనతాపార్టీలో చేరారు. ఆ తరువాత జనతా పార్టీ తమకు అంతగా రక్షణ ఇవ్వలేదనే భయంతోనో ఏమో ఆ చుట్టు ప్రక్కల బలంగా ఉన్న మార్క్సిస్టు కమ్యూనిస్టు పార్టీ వారితో ఉంటే కాస్త రక్షణ ఉంటుందని మా పార్టీలో గత సంవత్సరం నుంచి పని చేస్తున్నారు. ప్రజలలో సానుభూతితో పనిచేస్తున్నారు ఆ ఊరిలో ఉంటే రాత్రి పూట చంపుతారనే ఉద్దేశంతో దానికి సమీపంలో ఉన్నటువంటి గ్రామంలో రాత్రిళ్ళు నిద్రపోయి అక్కడ జానగిత్తో ఒక స్కూలులో పూనుగా పని చేస్తున్నటువంటి వ్యక్తి సైకిలు మీద ఎక్కి తెల్లవారి వచ్చేవాడు. 28వ తేదీ ఉదయం 7-8 గం.ల మధ్య అలాగే వస్తున్నప్పుడు తప్పిడి సయిలు, ఓరుగంటి పుల్లయ్య, కనుమల కొమ్మయ్య, ఓరుగంటి పాపారావు అతనిని సైకిలుపై నుంచి లాగి క్రింద పడవేసారు. అతను గూనివాడు కాబట్టి పరుగెత్తడం కష్టం. అతన్ని లాగి, క్రిందపడేసి అప్పటికప్పుడే పొడిచి చంపడం జరిగింది. ఈ రెండు ఘటనలవారే చెబుతున్నాను అయితే డిసెంబరు 28వ తేదీ నుంచి ఈ 28వ తేదీవరకూ చూసుకొంటే, ఈ రెండు మాసాలలో మా మార్క్సిస్టు కమ్యూనిస్టులను నర్సంపేట సర్కిల్లో ఏడుగురు హత్యచేశారు. గత రెండేళ్ళుగా చూసకుంటే ఆ జిల్లాలో నలుగురు జనతాపార్టీ కార్యకర్తలను చంపడం జరిగింది. ఈ జిల్లాలోనే ఏడుమందిని నర్సంపేట సర్కిల్లోనే హత్య చేయడమే కాకుండా, ఇక మరిపెడలో అవేక దాడులు చేయడమే కాకుండా అక్కడ పోలీసుల దగ్గరనే సాంబయ్య అనే వ్యక్తిని ఈ మధ్యనే పొడిచి చంపడం జరిగింది. వదే వదే ఈ రకంగా ఓరుగుతుంటే కష్టం. పోలీసువాళ్ళకు చెబితే మీవాళ్లే అన్యాయాలు చేస్తున్నారు, ఓంకార్ గారు బ్రిటికి ఉన్నంత కాలము అక్కడ కాంతిభద్రతలు ఉండేటట్లు లేవు అని అంటారు. అయ్యో, కాంగ్రెస్ (ఐ) భూస్వాములు అదే చెబుతున్నారు, నక్కలైట్లు అదే చెబుతున్నాడు. ఓంకార్ గారు రెండు పర్యాయాలు తప్పుకొన్నాడు, ఇంకా ఎట్లా తప్పుకొంటాలో చూద్దాం, ఎంత కాలం బ్రతుకుతాడో చూద్దాం అని వాళ్లు సవాళ్ళు వేస్తున్నారు కరపత్రాలు వేస్తున్నారు, నక్కలైట్లు ఆయుధాలు తీసుకొని నర్సంపేటలో ప్రదర్శనలుచేస్తే ఏమీచేయడంలేదు. మేము తప్పు చేస్తే మామీద కేసులు పెట్టండి చిన్న తప్పు చేసినా, పెద్ద తప్పు చేసినా 807 నుంచి అన్ని సెక్షన్స్ క్రిందా ఫిరారు కేసులు పెడుతున్నారు. పోలీ, నిజా నిజాలేవో కోర్టు తేలుస్తుంది. కాని కాంగ్రెస్ (ఐ) భూస్వాములు కానివ్వండి, నక్కలైట్లు కానివ్వండి, కాంగ్రెస్ భూస్వాములు పెంచి పోషించిన గూండాలు కానివ్వండి, మా మీద అన్యాయాలు చేసినటువంటి వాళ్ళ మీద ఎన్ని కేసులు పెట్టారు? వాళ్ళలో ఇద్దరు, ముగ్గురిని, స్థానికంగా ఉన్నటువంటి ప్రజలు మాతో చెప్పకుండానే చంపిన మాట చాస్తావమే, మేము-కాంట్రోలు చేయడానికి సర్వశక్తులూ ఉపయోగించి పనిచేస్తున్నాము. కాని అత్యాచారాలు పెరుగుతుంటే ఏదో సుందరయ్యగారు, ఓంకారుగారు

re: (1) Murder of Sri M. China Ramanarasiah
near Narsampet Police Station.

(2) Murder of Sri Cheekati Kattaiah R/o
Lingagiri Village of Narsampet Taluk,
Warangal District.

చెప్పారని ప్రజలు తమ కోపాన్ని అణచుకోవడం అనేది అసంభవం. దాని వల్ల నష్టం వస్తోంది కాబట్టి వదేవదే మేము వాస్తవికంగా. కాని పోలీసువారు తప్పు చేసినా వారిని మమ్ములను అయినా సరే, కాంగ్రెస్ (ఐ) వారివైనా సరే, నక్సలైట్లను అయినా సరే అరెస్టు చేసి తమ బాధ్యతను నిర్వర్తించకుండా, వెంకటేశ్వరరావు కానివ్వండి, వేరే కాంగ్రెస్ భూస్వాములు కానివ్వండి, వారి ఇండ్లలో విందులు ఆరగించడానికి ఏ ఘటన జరిగినా నక్సలైట్లను గాని, కాంగ్రెస్ పెంచి పోషించిన గుండాలనుగాని పిలవడం జరుగుతుంది. వాళ్లు స్వేచ్ఛగా తిరుగుతున్నారు.

నవంబరు, డిసెంబరు నెలలలో మనగా అదే ప్రాంతంలో ఏ ఏ గ్రామాల మీద దాడి చేసారు? అయిదాని తీసుకొని తిరుగుతున్నారు. అంకి రెడ్డి దళం, వెంకట్రామయ్య దళం, మిహిలా న్యాయ్య దళం అని ఈ రకంగా దళాలు చేసుకొని తిరుగుతున్నారు. ఇవన్నీ పుల్లారెడ్డికి సంబంధించిన దళాలు వాళ్ళ మనుషులు కాంగ్రెస్ (ఐ) తో కలిసి ఏ రకంగా తిరుగుతున్నారు, గ్రామాల మీద ఏ రకంగా దాడులు చేస్తున్నారు. దీనికి తట్టుకోలేక అనేక మంది కార్యకర్తలు ప్రజలు ప్రాణాలు దక్కించుకొనడానికి బయటకు రావడం జరిగింది. గ్రామాలు భయోత్పాతంతో ఉన్నాయి. మరి 70కి మించు నక్సలైట్లను ఏ చట్టం లేకుండా మీరు కాల్చి వదేసేవారు. ఇప్పుడు వాళ్ళు స్వేచ్ఛగా తిరుగుతుంటే వాళ్ళ మీద కేసులు జిల్లరు చేయడం లేదు. ఏ చర్య తీసుకోవడంలేదు. ఏ ఏ గ్రామాలలో ఎవరెవరు ఉన్నారో, కాంగ్రెస్ (ఐ) వేరు చెప్పికోనేటటువంటి వాళ్లు పెంచి పోషించిన గుండాలు, నక్సలైట్ల వాళ్ళు వేసిన కరపత్రాలను కూడా మేము పిటిషన్స్ తో ఎన్.పి.కి, డి.ఎస్.పి.కి, డి.జి.కి కూడా పంపించాం మేము రాండం పంపించాం. ఇండివిడ్యువల్ గా వాళ్ళు ఫలానా రాత్రి వచ్చి కొట్టారు, పోలీసులు కూడా వచ్చి కొట్టారు అన్నాం పోలీసులకు రాక్షసులు. పగటెపోటా ఇండ్ల మీద వడి కొట్టే హక్కు ఏ పోలీసు చేట్ట ప్రకారం వచ్చింది? తప్పు చేస్తే అరెస్టు చేయడానికి హక్కు ఉంది అరెస్టు చేసి, కేసు రిజిస్టరు చేసి అదుపులోకి తెచ్చుకొనేది వుంటుంది కాని రాక్షసులు మనుషులు లేనప్పుడు స్త్రీలమీద వడి విపరీతంగా కొట్టడం, పోలీసు స్టేషనుకు వస్తే మార్కుస్టులు గుండాలు అని అనేడం, ఆ రకమైన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. అందువల్ల ఏమైనా చర్య తీసుకోవాలా? ఇప్పుడు నక్సలైట్లు మామీద వడితే తెలివైన నుండనే రకంగా మామీద విరుచుకు పడ్డారు. అయినా ఈరోజుగాని, రేపుగాని నక్సలైట్ రాజకీయాలతో మాకు నిమిత్తములేదు. అవి అరాచక శక్తుల మాకు తెలుసు. అరాచక శక్తులే నా, ఎవ్వరినైనా అరెస్టు చేసినప్పుడు చిత్రహింసలు చేట్టడం. చెట్టుకు కట్టి కాల్చడం వంటి చర్యలకు మేము మొట్టమొదటినుంచీ అంటే 1948-48 నుంచి కూడా వ్యతిరేకమే. అటువంటి పనులు చేయవద్దు. తప్పు చేసినవాళ్ళను అరెస్టు చేయండి. అరెస్టు చేయకుండా వాళ్ళను స్వేచ్ఛగా తిరుగనిస్తున్నారు. జయపాల్ రెడ్డిగారు, మేము అక్కడ పరిస్థితులను చూడడానికి వెళ్లాం. మేము చెబితే కాకిగోలగా

re: (1) Murder of Sri M. China Ramanarasiah
near Narsampet Police Station.

(2) Murder of Sri Cheekati Kattaiah R/o
Lingagiri Village of Narsampet Taluk,
Warangal District.

ఉంది. మీరుకూడా వచ్చి చూసి మా తప్పులు ఉంటే చెప్పండి, ఇతరుల తప్పులు ఉంటే చెప్పండి, దానికి పరిష్కార మార్గం లే:పోతే రాజకీయ కార్యకర్తలు బ్రతకడం కూడా షష్టమయ్యే పరిస్థితి వస్తుందని చెప్పాం. మేము తిరిగివస్తున్నాం ఓటాయ గ్రామంనుంచి కొత్త డెం దగ్గర ఒక షట్-ఇన్ స్పెక్టర్ మాకు కారును ఆపారు. మాకు పోలీసు బందోబస్తు ఇచ్చారనుకోండి, అయితే మా ఇచ్చినట్లుగా ప్రజలకు కూడా ఇస్తే ఎంతో సంతోషించేవాళ్ళు. అక్కడికి బాబా రావు అనే ఒక నక్సలైటు వచ్చాడు. అతను అనేక ఖాసీ కేసులలో ఉన్నాడని మేము కంప్లెయింట్ ఇచ్చాము. అతను ఒక మెమొరాండం ఇస్తే నేను అన్నాను నాకు ఇస్తే ఉపయోగం ఏముంది. జనార్థన్ రెడ్డిగారు, జయపాల్ రెడ్డిగారు కూడా ఉన్నారు. వారికి ఇవ్వండి అన్నాము. ఎస్.పి.ని అడిగాం ఏమయ్యా ఇట్లా చేస్తున్నారు అంటే వాళ్లను అరెస్టు చేసాం, కోర్టులో పెట్టాం, జైలు ఇచ్చారు అన్నారు.

10.00 a.m.

ఆ ఎస్.పి.ని అడిగాము. ఇట్లా చేస్తున్నారు గదా? మీరు ప్రోత్సాహం ఇచ్చినట్లే గదా? వారిని అరెస్టు చేశాము. జైలులో పెట్టాము. కోర్టులో జైలులు ఇచ్చేశారు. ఒక కేసు కాదు, నాలుగు కేసులు చెబితే కోర్టు జైలుల్ ఇచ్చినది. మీరు గట్టిగా వ్యతిరేకించలేరు. కొన్ని పరతులు అయినా పెట్టి రోజూ షేషన్ కు వచ్చి రిపోర్టు చేసుకొనేటటువంటిది అయినా పెట్టారా? లేదు. ఈ మంత్రులు ఎక్కడ కనిపెట్టి ఉంటారు? మామూలుగా ప్రిజలకు శాంతి, రక్షణ కలిగించాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వానిదిగదా? కంటే జేసు మేసినట్లుగా వున్నది. ఏ పార్టీ చేసివాడ — మామూలు సిద్ధాంతం ప్రకారం అధికారములో ఉన్న పార్టీ చెప్పినట్లుగా చేస్తారు గాని ప్రతిపక్షాలకు సహాయము చేయరు. అటువంటప్పుడు కాస్త అయినా చేయకుండా ఈ రకంగా చేస్తే ఎట్లా అంటే మమ్మల్ని ఏమి చేయమంటారు జైలుల్ వున్నది అంటే — జైలుల్ వుంటే వారికి రక్షణ ఇచ్చి మా మీద దాడి చేయమని చెప్పారా? ఇటువంటివన్నీ జరుగుతున్నది. ఇప్పటికయినా పౌరహక్కులు కాపాడి ప్రతిపక్షాలుకూడ బ్రతకాలి, మార్క్సిస్ట్ పార్టీ కూడ బహిరంగంగా పని చేసుకోవాలి. అధికారము మాకు వున్నది కాబట్టి పోలీసులు ఇష్టము వచ్చినట్లు ప్రవర్తించినా — ఇందుకు ప్రోత్సాహము చేసి మార్క్సిస్ట్ పార్టీ ఎక్కడ బ్రతుకుతున్నదో, దాని బ్రతుకుతెరువు లేకుండా చేయాలనే కార్యక్రమం భూస్వాములకు ఉండవచ్చు. కొన్ని పర్యాయములు కాంగ్రెస్ పేరు పెట్టుకోవచ్చు. కాంగ్రెస్ లో ఉన్న పెద్ద నాయకులు పేరు చెప్పకొని ప్రచారం చేయవచ్చు. కాంగ్రెస్ లో ఉన్న పెద్ద నాయకులు కూడ ప్రోత్సాహం చేయవచ్చు. కాని ఇటువంటి పరిస్థితులు కలిగితే ప్రజాశాంతం అవుతుందా? పోలీసు రాజ్యం అవుతుందా ముఖ్యమంత్రి గారిని ఒక పర్యాయం ఆలోచించమంటున్నాను. మార్క్సిస్ట్ పార్టీ ఆ ప్రాంతములో ఉండడము మాకు ఇష్టం లేదు. మీరు మర్యాదగా పార్టీని రద్దు చేసుకొని మీ బ్రతుకు

re : (1) Murder of Sri M. China Ramanarasiah
near Narsampet Police Station.

(2) Murder of Sri Cheekati Kattalah R/o
Lingagiri Village of Narasampet Taluk,
Warangal District.

కాపాడుకోవాలంటే ఎక్కడికైనా పారిపోండి. అట్లా కకపోతే మిమ్ములను ఏదో సాకు పెట్టి పోలీసులను ఉపయోగించి మిమ్ములను సర్వనాశనం చేస్తే గాని మేము ఊగకోము అనే ఓట్లయితే ఏమి చేయాలి ఉంటుంది. రాజకీయం అని ఓంకార్ కు రక్షణ యిస్తాను. అయిదుగురు ఆరమ్డ్ పోలీసులు రాత్రింబగళ్ళు కావలా కాస్తున్నారు. అంటే ఓంకార్ ను కావలా చేస్తారా నాకు కావలా చేస్తారా అని కాదు. అక్కడున్న ప్రాంత బాధపడిన వారంతా, దెబ్బకొన్న వారంతా వెనుకబడిన వారు, హరిజనులు, గిరిజనులు, పేదలు. ఆ పేదలను రెచ్చగొట్టడంలో మా తప్పు పొరపాటు ఉంటే కేసు షెట్టండి. విచారించండి. పోలీసు ఆఫీసర్స్ నిష్పక్షపాతంగా మా డి.ఐ.జి., ఎస్.పి. అనవచ్చు. కావచ్చు. రెండు కళ్ళు వరుసగా జరుగుతూ వుంటే నిష్పక్షపాతంగా వ్యవహరిస్తూ ఉంటే యింకా అది సాగుతూ ఉంటే వారు చేతకాని వాగు అయినా అయి ఉండాలి, లేదు. కావాలని ప్రోత్సాహం చేస్తూ ఉండాలి తప్ప, ఏమైనా ఈ పరిస్థితిలో చేయి మించిపోకుండా మాకేమి రక్షణ లేదు అంటే ఎక్కడ దాక్కోవాలో? దాక్కునే పరిస్థితి ఈ పార్టీకి ఉంటే మాత్రం ఏమి లాభం? రోజూ చస్తూ ఉంటే, వారం వారానికి ఒక్కొక్కమనిషి చస్తూ ఉంటే ప్రజలలో వచ్చే భీతావహంతో రాజకీయ కార్యక్రమం ఏమైనా చేస్తారా? పోలీసు రిపోర్ట్స్ మాకు కొన్ని యిచ్చారు. వాటిని మేము లెక్క చేయడం లేదు. ముగ్గురిని చంపారు, మా పోలీసు ఆఫీసర్ విచారించారు. పోలీసు పలేల్ ఏమన్నారంటే—తాగి చచ్చాడట ఒకరు. ఒకరు కళ్ళు కనబడకుండా చచ్చాడు ఒకరు. ఇక్లిప్స్ ఎఫెక్టులో చచ్చారు ఒకరు అని ఈ రిపోర్టు. కంప్లయింట్ చేసిన వారిని విచారించారా? వారి దగ్గరకు పోలేదు. ఇలాంటిది జరుగుతూ ఉంటే ఏమి చేయాలి? నా సూచన ఏమంటే—ఆ ప్రాంతానికి సంబంధించిన అన్ని పార్టీల డిల్లా నాయకులకు, రాష్ట్ర నాయకులను—ముఖ్యమంత్రిగారు తమకు తీరిక లేకపోతే వారి తరపున పూర్తిగా తాదృశ పహించి కొంతవరకైనా నిష్పక్షపాతంగా—మంతురిల దరి మీద మాకు కక్ష లేదు. కొంతమంది చేష్టలను గురించి వచ్చినప్పుడు కొన్ని ఖిన్నాఖిప్రాయాలు ఉన్నాయి. అవన్నీ రెచ్చగొట్టాల్సిన అవకాశం లేదు. మమ్ములను గురించి కొంతమంది మంతురిలకు నిశ్చితాఖిప్రాయాలు ఉంటాయి. మార్పుకోమంటే మార్పుకొనే సమర్థత కాదు నిష్పక్షపాతమైన ఆఫీసర్స్ ను పెట్టుకొని ఒక్కొక్క ఘటన ఏ గామంలో జరిగింది. ఎందుకు జరిగింది? భూస్వాములు చేసినారా? వారి మనుష్యులు చేసినారా? కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ తొందరపడి చేసినదా అని విచారించి తప్ప మా మీద ఉంటే చర్య తీసుకోండి. తప్ప వారిమీద ఉన్నట్లయితే వారిమీద చర్య తీసుకోండి ఇకముందు ఇటువంటి పరిస్థితులులే ఉండాలి గన బందోబస్తు చేయండి. కాని కేవలం పోలీసు రిపోర్టుమీద ఆధారపడినట్లయితే ప్రాంతం, చాలా గడ్డుపరిస్థితిలో ఉంటుంది. ప్రజలు చాలా భీతస్థంలో ఉన్నారు. ఈ విషయమై సభా దృష్టికి తీసుకురాదలచుకున్నాను.

- re: (1) Murder of Sri M. China Ramanarasiah near Narsampet Police Station.
(2) Murder of Sri Cheekati Kattaiah R/o Lingagiri Village of Narsampet Taluk, Warangal District.

శ్రీ ఎన్. జై పాల్ రెడ్డి (కల్యాణం):—అధ్యక్షా, మొన్న ఒకటవ తారీఖున పూజ్యులు సుందరయ్యగారి వెంబడి పెద్దలు రాజేశ్వరరావుగారు, జనార్దనరెడ్డిగారితో సహా ఆ ప్రాంతానికి వెళ్లడం జరిగింది. వరంగల్ జిల్లాలో ప్రత్యేకంగా నరసంపేట తాలూకాలో భయానకమైన వాతావరణం వున్నది. నూర్జుమండి కుటుంబాలు గ్రామాలలో ఉండకుండా ఒక్క సి.పి.ఎమ్. పార్టీ వారే కాకుండా మిగతా పార్టీ వారు కూడా గణన కొరకు గ్రామాల వెలుపల ఉండవలసిన పరిస్థితి కనబడింది. సి.పి.ఎమ్. కార్యకర్తలు ఏడుగురు ఈ రెండు నెలలలో చనిపోవడం జరిగింది. జనతాపార్టీ కార్యకర్తలు కూడా చంపబడ్డారు ఈ ఒకటిన్నర సంవత్సరాలలో హత్యారాజకీయాలకు ఎవరు కారణభూతులు, దీని ఆరిజిన్ ఏమిటి? దీని మోటివేషన్ ఏమిటి అని తెలుసుకోవలసిన అవసరం వున్నది. అందుచేత Independent high power enquiry into the law and order situation in Warangal district—చేయమని ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను. పోలీసు యంత్రాంగం యొక్క నిష్పక్షపాత వైఖరివట్ల గాని, సామర్థ్యం వట్లగాని ప్రజల్లో విశ్వాసం పూర్తిగా చలించి పోయింది. సన్నగిల్లి పోయింది. అక్కడ కాంతి భద్రతలు పునరుద్ధరించాలంటే పాలనా యంత్రాంగపరమైన చర్యలు కాకుండా రాజకీయంగా కూడా చొరవ తీసుకోవలసిన అవసరం వున్నది. సుందరయ్యగారు యిప్పుడే చెప్పినారు. రాష్ట్ర స్థాయిలో ముఖ్యమంత్రిగారితో సహా మిగతా పార్టీ పెద్దలందరూ చొరవ తీసుకుంటే తప్ప ఈ హత్యారాజకీయాలు ఎంతదూరం వెడుతుందో, వరంగల్ జిల్లాకు పరిమితం అవుతుందో, మొత్తం ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు విస్తృతం అవుతుందో అనే భయాందోళన కలుగుతున్నది. ప్రభుత్వం ఖచ్చితమైన వైఖరి ఈ విషయంలో అవలభిస్తుందని అనుకుంటాను. గత సమావేశంలో ఐ.జి.పి.ని పంపినారు. ఇప్పుడు వారు డి.జి. అయినారు. ఐ.జి.పి.గారు వెళ్ళినప్పటికీ కూడా హత్యారాజకీయాలపై ఎటువంటి కంట్రోల్ లేకుండా పోయింది. వారు పోయి వచ్చిన తరువాత ఈ రాజకీయాలు యింకా పెరిగినాయి. కాబట్టి ప్రభుత్వం రాజకీయమైన చొరవ తీసుకోవలసిన అవసరం వున్నదని మనవి చేస్తూనే వున్నాను.

Dr. M. Channa Reddy :—One Mokalla Chinna Ramanarasiah aged 40 years and Koba by caste, a resident of Velballi village of Narsampet taluk and C.P.M. organiser was killed in a tea stall two furlongs East of Narsampet Police Station at about 6-30 p.m. on 24th February, 1980. The accused is an extremist of P.C.C.P. (M.L.) group. He inflicted a fatal injury with the knife on the chest suspecting and believing the deceased to be one of the important accused in the murder of Paladugula Krishna, an organiser of P.C. C.P. (ML) in the plain area which was committed by Marxists in Kothagu village in Narsampet taluk on 7-11-79. The deceased did not however figure as an accused in the case which is pending trial against the Marxists. The

- re : (1) Murder of Sri M. China Ramanarasiah
near Narsampet Police Station.
(2) Murder of Sri Checkati Kattaiah R/o
Lingagiri village of Narsampet Taluk,
Warangal District.

injured after receiving the stab injury came out of the tea stall and informed one G Mallalah, owner of a cycle shop stating that he was stabbed by Bandi Mallalah and fell down. He succumbed to the injury on the way to the hospital. This murder was committed by the accused who is the extremist purely as a retaliation for the murder of their leader Paladugula Krishna by Marxists on 7-11-79.

There is no evidence or reliable information so far that this murder was jointly committed by Congress-I and Naxalites. It is a false allegation that police abetted the offence. A case in Crime No: 25/80 under section 302 IPC was registered in Narsampet Police Station and investigated under the supervision of Additional Superintendent of Police. All out efforts are being made through Special parties to apprehend the accused Bandi Mallalah. The Joint Collector and the Superintendent of Police visited Narsampet and made personnel enquiries. The Law and Order is well-maintained and the investigation of the case is being conducted on right lines. It is also incorrectly alleged that this is the 6th political murder in the last three months in Narsampet Police Circle. Only three cases of murders so far, including the instant case were reported during the last three months in Narsampet Circle in which three Marxists were killed. In the two other cases, Ravirakula Ramaswamy and Boina Sammaiah, both Marxists were killed in Blukurthy village on 11-12-1979 and 15-1-80 respectively. These two instances took place due to purely local feuds and animosities, without any political motivation. The accused concerned in both the cases were arrested and remanded to judicial custody. Marxists are also alleging foul play in the deaths of Chinta Kogaraya of Gangaram and Merugu Chinna Kanakayya of Kantinagaram of Narsampet taluka. There is no proof available that these two persons belong to C.P.M. Party. Enquiries made by Police disclosed no foul play in the deaths.

Marxists are also alleging that one Sri Bairaboina Narasiah, Village servant of ootai village has been killed. He has been missing from the village since 3-1-1980 and a case in Crime No. 11/80 has been registered as "man missing" and is under investigation. There are no definite clues so far about the missing man. There is also no proof that he belongs to CPM Party. Since the Police are not acting on exaggerated complaints of Marxists to implicate false accused in criminal cases, they are constantly making allegations against the Police. The Police are promptly taking action in all cases according to Law without any fear or favour. To prevent the transgressions of

- re (1) Murder of Sri M. China Ramanarasiah near Narsampet Police Station.
 (2) Murder of Sri Cheekati Kattaiah R/o Lingagiri village of Narsampet Taluk, Warangal District.

Law and the frequent breach of peace on account of village factions, violent political activities, student and labour agitations etc., the remedy will mainly consist in speedy and successful prosecution of the offenders and deterrent punishment to them. Apart from prosecution for specific offences, security proceedings under section 107 CrP were also initiated against those whom we got notice for encouraging and organising violence. It may not be possible for the Police in such situations to afford protection to convey to every individual citizen. Nevertheless, the Police is intensified in the affected areas through deployment of Police pickets and mobile patrolling by police parties. Political leaders and other prominent persons, whose lives are under threat from their opponents can be afford individual police protection on selective basis. Much of the political violence in Narsampet taluka has been generated by CPM's militant political activities which have been frequently spilled over by murders of those political opponents.

The situation in Narsampet taluka is a clear example as to how violence begets violence and even creates anguish. Therefore the C.P.M. cannot seek police protection of its individual party candidates till such time, as it decides to refrain from violent deeds to achieve its organisational and political aims.

Unfortunately, following the attempts on the lives Sri B. Sesha sayana Reddy, Congress-I M.L.A. Nandikotkur; Sri M. Omkar, C.P.M. M.L.A., Narsampet; and Sri H. Satyanarayana, Congress-I M.L.A. Adoni, policing of the M.L.A. Hostels of Hyderabad city has been arranged by locating police out post. In respect of Sri M. Omkar, a Gun-man has been provided for personal protection, in addition to posting the police guard at his residence in the Hostel. Such personal protection has been also provided for some time to Sri M. Branna and Sri H. Satyanarayana, Congress-I M.L.As, when there were some apprehensions to their lives. Therefore each individual cases can be considered on its merits and additional police protection provided whenever circumstances so warrant.

Sir, you have also allowed the Third item under 329 and I am giving the reply hereunder for the same:—

On 28-2-1980 about 8.20 hours one, Cheekati Kattayya, son of Ramayya, a Gowda, residence of Lingagiri, taluka Narsampet, was murdered, while he was on his way to Lingagiri from a neighbouring hamlet Surepalli, by Vuganti Pullaiah; Sri K. Komaraiah, Sappidi Sayulu and another, all residents of Lingagiri. The motivation for

- re: (1) Murder of Sri L.J. China Ramanarasiah
near Narsampet Police Station.
(2) Murder of Sri Cheekati Kattaiah R/o
Lingagiri village of Narsampet Taluk,
Warangal District.

the murder was a dispute between Vurnganthi Pullaiah and Karimalu Tirumala Rao, 'whom deceased was supporting over the use of a well. Due to village factions, the deceased was staying in Surpalli during nights for the last four to five months. The Police registered a case in Crime No. 11/80 at Nerkonda Police Station and taken up investigation. The accused are absconding. According to the son of the deceased and the Janata Party leaders, the deceased was with the Janata Party, while the C.P.M. leaders are claiming that the deceased was a C.P.I.M., worker. Though the CPM had described the accused as Congress-I workers, local Congress-I leaders have however disowned them. Though the murder was an outcome of a local dispute, the CPM gave a political colour by organising a funeral procession with the dead-body rapped in a red flag.

It is not correct to state that this is the 7th murder of CPM workers during the last two months in Narsampet Police Circle limits. Only four cases of murder, including the instant case, so far reported during the last two and a half months in Narsampet circle. The details of another three cases are as follows:—Sir, in fact these were already mentioned and so I will skip over here.

In the first two cases, the accused were arrested and remanded to judicial custody. In the third case the efforts are being made to apprehend the accused. In all the above cases, the incidence took place due to local feuds and animosities, without any political motivation. Marxists are also alleging foul play in the deaths of Chinta Kannayya of Kantinagaram. Chinta Kannayya, a Koya of Gangaram village who was a patient of epilepsy had gone to the forest for collecting wood. Investigation has revealed that it was a natural death due to violent convulsions of epilepsy. Death of Merngu Chinnu Kannayya of Kantinagaram was accidental, due to a fall into a tank in a drunken state on 28-12-1979. There is no proof that those two persons belong to CPM Party.

Marxists are also alleging that one Bairaboina Nararaiiah, a village servant of Oottai village has been killed. However, there is no evidence to the fact that Bairaboina Nararaiiah has been murdered. In fact the case has been registered in Crime No: 11/80 at Narsampet Police Station under 'Man missing' and investigation is in progress. There is no proof that he belongs to CPM party. It is also alleged by the Marxists that Dhanasuri Sarayya of Sydireddi Palli, was killed by Extremists. However, enquiries revealed that there are two persons by the same name and both of them are alive. CPM's claim

- re (1) Murder of Sri M. China Ramanarasiah near Narasampet Police Station.
(2) Murder of Sri Cheekati Kattayya R/o Lingagiri village of Narasampet taluk, Warangal District.

that Cheekati Kattayya victim in the latest murder on 28th February 1980 at Lingagiri village was a party supporter is far from truth.

On the other hand, Cheekati Kattayya was an inevitable opponent of the CPM in Lingagiri village till he joined Janata in 1977. During the sixties, the CPM brought out a number of leaflets denouncing the tyrannical and high-handed activities of Cheekati Kattayya in Lingagiri Village. Though a 'Kallal' Kattayya has been performing the duties of a patwari and by virtue of his intimate knowledge on the village revenue records, interfering in various land disputes. The latest of him being the one, between Sri K. Tirumalarao and Sri K. Vuruganti Pullaiah over the ownership of the well.

Sir, there are also certain details relating to his misdeeds as a Patwari, which I do not want to mention now at this stage.

The persons accused of his murder were actually the supporters of CPM, till he joined the undivided Congress during the emergency. After the split in the Congress, these persons, as per the records, as per my information, had been supporting the Congress-U and even in the recent Lok Sabha Poll, they had worked for the Congress-U candidate.

ఆక గాక మిగతా విషయాలు గౌరవ నీయులు సుందరయ్య గారు, జై పాల్ రెడ్డి గారు చెప్పిన దానిలో స్పష్టంగా మనవి చేయడం అవసరంగా భావిస్తున్నాను. నక్సలైట్స్ ఆనాడు తీవ్రంగా ఉంచే షకడ ఎదురుపడితే అక్కడ వారిని కాల్చి కావలసినంత అదుపులో తేవడానికి ప్రయత్నం చేసి ఈ రోజులలో స్వేచ్ఛగా వారిని విడిదలి పెడుతున్నారు అనే భావం చెప్పినట్లుగా నాకు అర్థం అయింది ఆ రోజులలో అత్యయంగా చేసినారని భాగ్యవా కమిషన్ కు దారితీసి వ్యవహారం ఒరిగిన సంగతి దృష్టిలో పెట్టుకొని అప్పుడు ఆ విధంగా చెప్పి మేము ఎవరిపై నా అదే పనిగా చేయడం లేదు ఉద్యమం అనే మాట ఉన్నప్పుడు ఒక డ్రైవ్ పెట్టలేదు అని చెప్పినప్పుడు విచ్చలవిడిగా వదలి పెట్టినాము మేము అని చెప్పడం సరైనది కాదని మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా జెయిల్ ఎన్నో కేసులు రిజిష్టర్ అవుతున్నాయి. నేను కోర్టుల గురించి చెప్పవలసిన అత్యంత లేదు. దేశానికి ప్రజలందరికీ తెలుసు. మర్డర్ కేసులలో బాగా బుజువు అయిపోయినటువంటి కేసులలో ప్రముఖమైన ఆండర్ గార్మిండు లీడర్స్ పైన వస్తే కోర్టులో ఏ విధంగా జెయిల్స్ దొరుకుతున్నాయో దానిపైన ఎంత తక్కువ చెపితే అంత మంచిది. అది అందరికీ తెలిసినటువంటి విషయమని మనవి చేస్తున్నాను.

re (1) Murder of Sri M. China Ramanarasiah
near Narsampet Police Station.

(2) Murder of Sri Cheekati Kattaiah R/o
Lingagiri v Hage of Narsampet taluk,
Warangal District.

ఇటువంటి కేసులలో ప్రభుత్వ పక్షాన కోర్టు ముందు గట్టిగా పట్టుకలగా చెప్పడం 10-20 a.m. లేదు, అందువల్లనే బెయిలు కొరుకుతున్నదని చెప్పడం ప్రారంభం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. కోర్టులు చేసే దానిపై నాకు ఆశ్చర్యం లేదు. వారు లా ప్రకారం చేస్తారు. మాకు ఎన్నో కేసులున్నాయి. అండర్-గ్రౌండులో ఉంటూ ఎంతో కష్టంపై దొరికిన వారిపై కేసులు పెడితే ఒక కేసు. మరొక కేసు పెడితే 14 కేసులు పెట్టినప్పటికీ చాలా ప్రముఖమైన అండర్-గ్రౌండు నాయకుడు ఐనప్పటికీ ఆయనను వదిలిపెట్టిన సంగతి విధిలేక భరించుకుని వారు తిరిగి యాక్టివిటీస్ చేస్తుంటే ఏమీ చేయలేని నిస్సహాయ స్థితిలో చూస్తూ ఉంటున్నామని వస్తున్నది. దీనిని ఏ విధంగా చేయాలనేది గౌరవనీయులైన ప్రతిపక్ష నాయకులు కూడా ఆలోచిస్తే బాగు అనిపిస్తుంది ఇండివిడ్యుయల్ కేసులుగా చర్చించి ఏదో కేసు వచ్చినప్పుడు పార్టీ నాయకులతో చర్చించడం సాధ్యం కాదు, వీలు కాదు, భావ్యం కూడా కాదు. ఇటువంటి జనరల్ సిట్టయేషన్ రిమువ్ చేయడానికి సుందరయ్యగారు చెప్పినప్పటికీ, జయపాల్ రెడ్డి గారు చెప్పినప్పటికీ వారు చెప్పిన మేరకు నేను కూడా రిస్పాన్స్ అవుతాను. ఐజిపి డైరెక్టర్ జనరల్ కావడంపై వారేదో చెప్పారు. అది క్రిస్టియన్లుకు బట్టి జరిగింది డిప్యూటీ లీడరుగా ఉండే జయపాల్ రెడ్డిగారు లీడర్ ఐనారు. ఆట్రాగే ఐజిపి డిజిపి కాకూడదా? పరిస్థితుల ప్రభావం, వ్యక్తుల ప్రభావం, సమర్థత బట్టి జరుగుతుంటాయి. ప్రతిపక్ష నాయకులతో ఇటువంటి కేసులు ఎవయమై డిజిపిలో కూడా కలిపి ఒక సమావేశం జనరల్ బాక్ గ్రౌండు-నాట్ ఇండివిడ్యుయల్ కేసెస్, లెట్ మి బి వెరిక్లియర్ ఐ వాంట్ టు గో ఆన్ రికార్డ్ ఆన్ ఇట్ — ఇటువంటి జనరల్ ఎట్ మాన్సియర్ మీద మనం ఆలోచించవలసి ఉంటుంది. కాంగ్రెస్ ఐ-వారెవరైనా వ్యక్తులు ఇటువంటివి చేస్తే నాకు ఏమాత్రం మొగమాటం లేదు. కాంగ్రెసు-ఐ సిద్ధాంతాలలో హింస అవలంబించకుండా చేసే ప్రయత్నం గురించి నేను వేరుగా చెప్ప వలసిన అవసరం లేదు మార్క్సిస్టులు ఏ విధంగా లావీలగో పోయి ఆయుధాలను వట్టుకుని చేసే పద్ధతులు వారు హింసా సిద్ధాంతానికి వ్యతిరేకమో కాదో నేను చెప్పలేను కాని జరుగుతున్న పద్ధతులు అవి. హింసా విధానం మేము అవలంబించము, ఎవరైనా ఏమైనా చేస్తే అది తప్పు చేసినట్లే కాని మరొకటి కాదు. అన్ని పార్టీలు స్వేచ్ఛగా పని చేసుకోడానికి సివిల్ లిబర్టీస్ పక్షంగా చూచినా డెమాక్రాసీ ఫోరం లో చూచినా వీలుండాలి. అది రాష్ట్ర ప్రభుత్వ బాధ్యత, అందుకు అవసరమైన అన్ని చర్యలూ తీసుకుంటామని సవినయంగా ప్రజలకు ప్రతిపక్షనాయకులకు మనవి చేయదలచుకున్నాను. ఈ సందర్భంగా ఒక కమిటీని ఇన్ ఫార్మల్ గా పెట్టి సమావేశం ఎప్పుడు పెట్టాలో డేట్ నిర్ణయం చేసే ప్రతిపక్ష నేతలను అధికారులను పిలిచి దీనికి జనరల్ బ్యాక్ గ్రౌండు — థా అండ్ ఆరర్ అంతా ప్రేక్షయినదని నేను ఎగ్జాగరేటెడ్ గా యాక్సిలరేటెడ్ టరమ్స్ లో నేను చెప్పదలచుకోలేదు, కాని నాకుకూడా ఆందోళన ఉంది, రాష్ట్ర

- re: (1) Murder of Sri M. China Ramanarasiah near Narsampet Police Station.
(2) Murder of Sri Cheekati Kattiah R/o Lingagiri village of Narsampet taluk, Warangal District.

ప్రభుత్వానికి కాంగ్రెసు-ఐ పార్టీకి ఆందోళన ఉంది—మాటి మాటికి ఇట్లా జరుగుతుంటే ఎట్లా సేద్యం, ఎట్లా సర్దుకుందాం అనేది ఆలోచించవలసి వుంది. పోలీసుల సంఖ్య పెంచాము. ఐనా దానికికూడా ఒక పరిమితి ఉంటుంది. పోలీసు ముందు ఉంటే వెనుక వచ్చి కొట్టేవారుంటారు. మార్క్సిస్టులు నక్సలైట్ల చేతులలో దెబ్బ తిన్నారని మాకేమీ సరదా లేదు. వారికి సామీప్యంగా ఉంటూ విడిపోయినప్పుడు వారి మధ్య తగాదాలుంటాయి. వీటిని ఎట్లా అరికట్టాలనే విషయమై రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయడానికి సిద్ధంగా ఉందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—మ ఖ్యమంత్రిగా రిచ్చిన సుదీర్ఘమయిన సమాధానములో చాలా విషయాలు చెప్పారు. మన్ననే నేను ఆ ప్రాంతం తిరిగి సాధ్యమైనంతవరకు వివరాలు పరిశీలించడం జరిగింది. సరసన్న పేట తాలూకా ప్రాంతంలో మార్క్సిస్టు పార్టీ నాయకులు అనుచరులు, కార్యకర్తలు నిర్బంధ విధానాని. గురి అవుతున్నారు. వారికి వ్యతిరేక రాజకీయ శక్తుల వల్లనై తేనేమి పోలీసులవల్లనై తేనేమి ఏ క్రూరద్వారా నిరపరాధుల వారికి నలుమూలలనుండి నిర్బంధ విధానం కేంద్రీకృతమై కట్టుబట్టంగా సడుస్తున్నది. ప్రజాస్వామ్య పౌరసత్వ హక్కులనేవి వారికి దాదాపు మృగ్యం విపోయాయని వాస్తవంగా గుర్తించవలసిన విషయం. దానికి అనేక కారణాలుండవచ్చు. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన రాజకీయ కారణాలు కావచ్చు. వారికి తెలిసిన సమాచారంబట్టి వారు చెప్పారు అదికొండి. ఈ సమయంలో అత సుదీర్ఘమైన చర్చలోనికి పోకుండా వాస్తవం వాస్తవంగా తీసుకుంటే శాంతి భద్రతలను స్థాపించి నిలబెట్టవలసిన పోలీసు యంత్రాంగము స్థానిక రాజకీయ పరిస్థితులకు గురి కాకుండా నిష్పక్షపాతంగా శాంతి భద్రతలు రక్షణ ప్రధాన ధ్యేయముగా పెట్టుకుని వ్యవహరించుటయితే ఈ పరిణామాలు ఇంతగా జరిగి వుండేవి కావు కారణాలేమయినప్పటికీ చరిత్ర ఏమయినప్పటికీ పోలీసులు వారి యంత్రాంగము పట్టించుకోవడము లేదు. వారుకూడా మానవ మాత్రులే, ఎంతవరకు వారుమాత్రం అతీతంగా వ్యవహరించ గలుగుతారు అంటే అటువంటి శాధ్యత కలిగిన అధికారులుకూడా ఆ విధముగా వ్యవహరించడం వయొలెన్స్ బ్రీడ్ వయొలెన్స్, చేసిన పాపాలకు పరిష్కారము జరుగుతోందన్నట్లు సాగుతున్న నిర్బంధ విధానాన్ని సమర్థించే ధోరణి నాకు స్ఫురించింది. ప్రజాస్వామ్యములో శాంతి భద్రతల పరిరక్షణ విషయంలో ఇటువంటి వైఖరి తీసుకోడం పోలీసు దిపాద్ధుమెంటుకు న్యాయం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. జనరల్ గా చెప్పారు. 8 జరిగాయా 7 జరిగాయా అంటే ఎన్ని జరిగినప్పటికీ మార్క్సిస్టు పార్టీపై జరుగుతున్నాయనేది ఈనాటి పరిస్థితి. దీనికి కొంత చరిత్ర, పరిణామాలు కారణము కావచ్చు. యాక్షన్—రియాక్షన్ కావచ్చు. కాని యిదే పద్ధతి కొనసాగితే కప్పకుండా యింకా దుష్పరిణామాలకు దారి తీస్తుంది. శాంతి భద్రతలకు ఏ విధంగాను తోడ్పడదు. శాంతి భద్రతలు పరిశీలించవలసిన ముఖ్యమంత్రిగారు దీనిని అంత మొందించే విధానం ఏమిటి, దీనిని నిలుపుదల చేసే

re. (1) Murder of Sri M. China Ramanarasiah
near Narsampet Police Station.

(2) Murder of Sri Cheekati Kattaiiah R/o
Lingagiri village of Narsampet taluk,
Warangal District.

వద్దతి ఏమిటి అని పరిశీలించాలి. నా సలహా ఒకటి. వారి ఆధ్వర్యంలో నరసన్న పేట తాలూకాలోని ఎన్ని రాజకీయ పార్టీల వారిని పిలవండి కొంత మంది రాకపోవచ్చు. హిందూ ఒక విధానంగా పెట్టుకున్న నాచెవరైనా రాకపోవే రాకపోవచ్చు. ప్రజాస్వామ్య వద్దతులలో రాజకీయ కార్యక్రమాలు కొనసాగిస్తూ, విధ వద్దతులలో ప్రజా సేవ చేస్తున్నవారు అందరిని చేర్చినప్పుడు మార్క్సిస్టు పార్టీ వెసుకంజ వెయకుడా ముందుకు వచ్చి మీకూ మూకూ సహా రిప్రెజెంటివ్ చెప్పడం నాకు సందేహం లేదు. మీ రే అటువంటి అన్ని పార్టీల సమావేశం పిలిపించి సాధక బాధకలు చర్చించి తగిన యాంత్రాంగాన్ని సృష్టించి తగిన కట్టుదిట్టాలు పోలీసు బృందానికి చేసి తొందరలో చర్యలు తీసుకుంటే ఎదో యాక్టివ్ చేతుడేగా అతిశయోక్తులతో చెబుతున్నారని కాకుండా మీరు చెప్పేదానికి మేము చెప్పే దానికి కొంత అండ. స్టిమేటు కొంత ఓవర్ ఎస్టిమేటు ఉందంటే నాకు అక్షయంతరం లేదు-అంతా చూస్తే కాని ఎది కూడా తెలియదు-ప్రధానంగా కొట్టవచ్చినట్లు పరిస్థితి అక్కడ ఉంది కనుక అది న్యాయంకాదా కనుక వెంటనే డిప్యూటీ చేయడానికి ఒక యుద్ధ ప్రాతిపదికపై నుఖ్య మంత్రిగారే చొవర తీసుకుని చయవలసి ఉంది. కాంగ్రెసు-ఐ వారిని నేను అక్కడ కలిపాను. వారు కూడా చాలా బాధతో మాట్లాడారు. అందరం కలిసి ఆలోచించి పరిష్కార మార్గం ఆలోచించాలి తప్ప కారణాలు చర్చించుకునే వద్దతి బాగా లేదు కనుక ఈ రోజు మొదల నుండి శాంతి భద్రతలు పునరుద్ధరించడానికి చర్య తీసుకోవాలి. పోలీసు అధికారులపై వదిలితే నరుబాటు అవుతుందని మాకు నమ్మకం లేదు. ఎస్ పీ తో మాట్లాడిన తరువాత నాకు ఈ అభిప్రాయము వచ్చింది కనుక ఈ రకంగా చొరవ తీసుకుని చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యం. ఓ.కాంత్ (నరసన్నపేట) :—గత సంవత్సరమున్నర కాలము నుంచి ఏ విధంగా అక్కడ జరుగుతోందనేది చెబితూ వచ్చాను. 1979 జూన్ 10-30 a.m. 28 వ తేదీనాడు అక్కడ లా అండ్ ఆర్డరు మన్య మీద చచ్చి జరిగినపుడు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమి చెప్పారు అంటే వరంగల్లుకు ప్రత్యేకముగా ఐ. జి. పి. ని పంపించి అక్కడ పరిస్థితిని చక్కపెట్టే విధంగా చేస్తాను అన్నారు. ఐ. జి. పి. అక్కడకు పర్యటనకు వచ్చారు. జూలై 12, 13 తేదీలలో వచ్చారు. వారు వచ్చి వెళ్లిన తరువాత జరిగిన సంఘటనలు. 1979 జూలై 12, 13 తేదీల తరువాత జరిగిందనేది గమనించాలి. రికార్డులో ఏమి ప్రాసుకొంటారనేది వేరు. నరసన్నపేట పోలీసు స్కిల్ ఏ యాలో నె రి గ్రామాల మీద దాడులు జరిగాయి 7 మర్దర్లు జరిగాయి. 200 మందిని గాం పరిచారు. 800 కుటుంబాలను ఇంట్లో లేకుండా తరిమివేశారు. ఒకటిన్నర లక్షల రూపాయల ఆస్తిని ద్వంశం చేశారు నాకు రక్షణ ఏర్పాటు చేశామన్నారు. అసెంబ్లీ ప్రారంభమవడానికి ముందు గార్డును పెట్టారు. మీటింగులు అయిన తరువాత తీసివేశారు. వారు ఏమి చేసినా ఒక విషయం మాత్రము మునిచేయాలి, అక్కడ చావు బ్రతుకుల

- re: (1) Murder of Sri M. China Ramanarasiah
near Narsampet Police Station.
(2) Murder of Sri Cheekati Kattaiah R/o
Lingagiri village of Narsampet taluk,
Warangal District.

సమస్యగా వుంది. తుపాకులతో కాల్చి, కత్తిలో పొడిచి చంపివేస్తూ వున్నారు. మొదటి మార్చి 5 నాడు జరిగిన బాంబుల సంఘటన మీద మార్చి 7 నాడు ముఖ్య మంత్రిగారు జవాబు యిస్తూ 15 మంది ఇందులో వున్నారు. వారి ఆచూకీ వుంది. వరంగల్లులో వున్నారు. అంత చేస్తాము అన్నారు అదే కేసుగురించి మొన్న అక్టోబరు 4 వ తేదీనాడు జవాబు యిస్తూ బాంబుల సంఘటన పైన ఆచూకీ దొరకనే లేని ప్రకటన చేశారు. ఈ రెండు ప్రకటనలూ ముఖ్య మంత్రిగారు చేసినవే. అగస్టు 14 న జరిగిన కత్తిపోటుకు న బంధి 4 న విషయంలో అక్టోబరు 4 న కావనసభలో జవాబు యిస్తూ ముగ్గురిని 6 రెండు కేసులు, మిగతా వారిని త్వరలోనే అరెస్టు చేస్తున్నాము అన్నారు. అక్టోబరు పోయింది. మార్చిలో వున్నాం. ఈ రోజు వరకు ఎవరినీ అరెస్టు చేయలేదే. అరెస్టు అయినవారు ఎవరు? ఎక్కడ వున్నారు? ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలిసిన విషయం. లింగగిరిలో పోలీసు అధికారుల దృష్టికి తీసుకువచ్చాను. జూన్ 19వ తేదీనాడు డి.ఐ.జి (ఇంటెలిజెన్స్) గారి ఇంట్లో వివాహ సందర్భమున విందులో కలిసినపుడు వారి గార్డుముందే నన్ను చంపుతామని బహిరంగముగా చెబుతున్నారు అవడమైతే వారి గార్డును కూడ చంపి వేస్తారు అని వారికి చెప్పాను. కాని దాని పైన ఏమీ చర్య తీసుకొన బడలేదు. జూలై 12, 13 న ఐ. జి. పి. అక్కడకు వచ్చినప్పుడు చెప్పాను వారం రోజులలో జరిగే దుర్ఘటన గురించి వివరాలున్నది. నన్ను, నా కార్య కర్తలను చంపబోతున్నారు. అని చెప్పాను. ఏ యన్. ఐ మీద ఆరోపణ చేస్తున్నానో వారికి బాధ్యత వుంది. ఎవరైతే చవిపోయాలో వారు జూలై 18వ ఒక మెమోరాండమును యిచ్చారు అతనిని చంపబోతున్నానని. జూలై న 18 న చెప్పిన తరువాత ఇవన్నీ జరిగాయి పోలీసుడిపార్టుమెంటు నిష్పక్షపాతముగా లేదు కాంగ్రెస్ (ఐ) వారు, భూస్వాములు, నక్సలైట్స్ అంతా కలిసి చేస్తున్నారని ఆరోపణ చేస్తున్నాను. దానిని చక్కపెట్టే మార్గము చెప్పాలని మనవి చేస్తున్నాను.

Dr. M. Chenna Reddy :—Violence breeds violence అని చెప్పిన దానిని సమర్థించే విషయం కాదు. రాజేశ్వరరావుగారు చెప్పినట్లు Action leads to reaction దానిని ఒప్పుకుంటాను ఎక్కడైనా వయొలెన్స్ జరిగినపుడు రియాక్షన్ వస్తుంది. దానిని అరికట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము అన్నాను. చేసుకోండి. కావిచ్చండి అనే యాటిట్యూడ్ లేదు. 18 వ తేదీ సాయంత్రము 5.00 గంటలకు కమిటీ రూములో మీటింగ్ ఏర్పాటు చేయడానికి నిర్ణయము చేశాను. మీటింగులో చర్చించిన తరువాత ఏ విధముగా చేయడానికీ విలక్షణతతో విధింపబడే చర్యలు అని మనవి చేస్తున్నాను.

re; (3) Murder case of Sri Marina Das of Kammaguda Village,
Devarkonda Taluk, Nalgonda District.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి (ముంగింజె) :—15 రోజుల క్రితము కమ్మగూడెం గ్రామంలో కొంతమంది భూస్వాములు, ఆ గ్రామ సర్పంచ్ ఒక వద్దతి ప్రకారం ఒక సామాన్యమైన కార్యకర్తను హత్య చేయించారు. ఆ విషయంలో ఆ గ్రామములోని భూస్వాముల చేతిలో కిలుబొమ్మలై పోలీసు వారు ఎన్నో తప్పుడు కేసులు పెడవారిమీద పెట్టడం జరిగింది. వీరి ప్రాణాలకు భయంగా వుండని 15 రోజుల క్రితము పోలీసు స్టేషనులో దరఖాస్తు పెట్టారు. అయినప్పటికీ పోలీసు వారు ఏ విధమైన చర్య తీసుకొనకుండా జాప్యము చేయడంవల్ల భూస్వాములు అతనిని దారుణంగా హత్య చేయించారు. భూస్వాములు హత్య చేయిస్తే చట్టము ప్రకారం కేసు పెడతారు. ఈ కేసులో ఇన్‌వాల్యూ అయిన వారిని అరెస్టుచేసి శిక్షిస్తారు అని భావించాము, దురదృష్టవశాత్తు పైదరాబాదు నుంచి పోలీసు హెడ్ క్వార్టర్స్ నుంచి యస్. పి. కి. అడివనల్ యస్. పి కి ఒక మెసేజ్ పోయింది. ఫలానా భూస్వాములకు ప్రైవేటులో యాంటిసిపేటరీ బెయిల్ దొరికింది, వారిని అరెస్టు చేయవద్దు అని ఇక్కడనుంచి మెసేజ్ పోయింది. అక్కడ నుంచి మెసేజ్ పోయిననాడు ప్రైవేటులో యాంటిసిపేటరీ బెయిల్ మూవ్ కాలేదు. 7 రోజుల తరువాత మూవ్ అయింది. హత్యతో సంబంధం వున్న భూస్వాములను పోలీసులు అరెస్టు చేశారు. కాని ఇక్కడ నుంచి వచ్చిన మెసేజ్ వల్ల వారిని విడిచిపెట్టడం జరిగింది. యాంటిసిపేటరీ బెయిల్ తీసుకొనడానికి పోలీసులు తోడ్పడ్డారు. ఆ ప్రాంతములో ఎక్స్. యం. యల్. ఏ శ్రీనివాస రావు గారు వున్నారు. వారు మర్దర్ చేయించడం, ఇన్‌వాల్యూ అయిన వారిని రక్షించడం చేస్తున్నారు. మర్డర్ చేయించిన శ్రీధరరెడ్డిగారు వారి బంధువు. వారిని కాపాడుకొనడానికి ఇక్కడ ఎట్లా మెసేజ్ చేశారో కాని నేను యస్. పి. తోను, అడివనల్ యస్. పి. తోను, డి. యస్. పి. తోను మాట్లాడినపుడు పైదరాబాదు నుంచి పెర్మిట్ వస్తున్నది వీరిని అరెస్టు చేయవద్దని. ఈ కేసు విలుస్తుందో లేదో అని అనుమానమును వ్యక్తపరిచారు. పోలీసు డిపార్టుమెంటు ఈ హత్యకేసు విషయంలో ఈ విధంగా చేస్తే ఏమి చెప్పాలో అర్థము కాలేదు, అడివనల్ వెళ్ళివీరి. మహేంద్రరెడ్డిగారిని కలిసి కూడ చెప్పాను. పోలీసు హెడ్ క్వార్టర్స్ నుంచి యస్.పి.కి, అడివనల్ యస్.పి తప్పుడు ఇన్ఫర్మేషన్ పోతున్నది అని చెప్పడం జరిగింది. ఈ విషయంలో డిపార్టుమెంటు వారు ఇచ్చిన సమాధానాన్ని నమ్మకుండా స్వయంగా విచారణ జరపించి నిందితులను శిక్షించవలసిందిగా ముఖ్య మంత్రిగారికి ప్రార్థిస్తున్నాను.

(3) re: Murder case of Sri M. Das of Kammaguda Village H/o Damara Bheem an ally of Devarkonda Taluk of Nalgonda District.

10-40 a. m.

Dr. M. Channa Reddy:-On 17-2-80, one Marina Doss of Kammagudem village was beaten to death with sticks by one Dharnayya and others: the enmity was due to petty quarrels between the deceased and accused. In this matter Mr. Maligi Sarpanch, Damara Bhimanapalli village and Sridhar Rao, Patwari were not mentioned as accused in the F.I.R. by the complainant, nor their names figured in the inquest report. Meanwhile the High Court was moved by Sridhar Rao and another for anticipatory bail. The Director-General of Police instructed the S.P., Nalgonda on 22-2-80 to send the C.D. file with the necessary instructions to the Public Prosecutor as Sridhar Rao, Patwari and another filed an application for anticipatory bail. The Government Pleader sent a telephonic message about the likelihood of Sridhar Rao moving the Court for anticipatory bail. No directions were given by the Director-General of Police in his message to the S.P. for not arresting Sridhar Rao. In fact, the High Court heard the bail petition and granted anticipatory bail. It is not correct to say that a false message was sent to S.P., Nalgonda by the Director-General of Police that anticipatory bail was given. Instructions were given to the S.P. Nalgonda to send documents to the Public Prosecutor in connection with the bail petition filed by Sridhar Rao and this cannot be called an interference by High Court officials or Police Department in the investigation of the case. దైరెక్టరు జనరల్ ఆఫీసుకాని, దైరెక్టరు జనరల్ కాని ఇంటర్ ఫియర్ అవుతున్నారనే అభిప్రాయం గౌరవ సభ్యులకు ఎలా కల్గిందో కాని నా అభిప్రాయం ప్రకారం దైరెక్టరు జనరల్ అరెస్టు చేయవద్దు అని చెప్పే స్థితికి పోదరి మనవి చేస్తున్నాను. అయినా గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది దృష్టిలో పెట్టుకొని మరొకసారి స్వయంగా చూస్తానని మనవి చేస్తున్నాను.

(శ్రీ ఎం. వెంకయ్య నాయుడు (ఉదయగిరి):-అధ్యక్షా, గత సెషన్ లో పోస్టుమోర్ట్ చేసిన ప్రశ్నలు ఈ సెషన్ లో కూడా రాలేదు. గత సెషన్ లో మేము పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు రెయిజ్ చేసిన సందర్భాలలో కూడా జమీరు తరువాత రూలింగు ఇస్తామని తెప్పారు. అవి కూడా ఈ సెషన్ లోనైనా వచ్చేట్లు చూడండి.

Mr. Speaker :-I will look into it;

Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance.

re: (1) Dacoity and Thefts Committed by the Settlers of Stuwart-puram, in and around Tirupathi.

Sri K. Rosiah (On behalf of Minister for Home):—On 18-2-1980 at about 7.30 p.m., 2 vehicles carrying 17 persons were way-laid on Tiruchanur-Renigunta cross roads by 18 persons who relieved the passengers of their jewels, wrist watches and cash worth about a lakh of rupees at the point of knife. This crime was registered as Crime No. 94/80 under section 95 I.P.C. of Central Crime Station, Tirupathi and it is under investigation.

2. At 12.30 hours of the same night 3 suspects were caught by police at Arogyavaram. Jewels, wrist watches and cash worth about Rupees fifteen thousand concerning the above dacoity were recovered and these suspects were arrested. On interrogation, they have revealed that the above mentioned dacoity was committed by Tiger Nageswara Rao of Stuwartpuram. Police in the entire Chittoor District have been alerted and instructed to take immediate action to apprehend the culprits. A special party under the supervision of Deputy Superintendent of Police, Madanapalli has been detailed to trace the offenders. The Superintendents of Police of Nellore and Cuddapah have also been alerted to watch for Nageswar Rao and his accomplices. The Deputy Inspector General of Police, Guntur is personally organising raids to round up the Criminals involved in the dacoity.

3. Alipiri is at the foot of the Tirumala Hills. A proposal to open a Police Station at Alipiri is under consideration and it may be possible to do so during next financial year i.e. 1980-81. An Out Post at Mamandurmita in between Tirumala and Alipiri was opened on 1-9-1978 and is functioning.

(శ్రీ ఎ. ఈశ్వరరెడ్డి (తిరుపతి):—స్టువర్టు పురం గ్యాంగు ఈ డెకాయి టీన్ చేస్తున్నారు. టైగర్ నాగేశ్వరరావు పెద్ద కన్విక్ట్. ఆయన గ్యాంగు తయారుచేసి దోపిడిలు మర్దల్లు చేస్తున్నారు. వీరు తిరుపతి కొండకు వెడితే అక్కడి అర్పుకులు ఈ అభరణం 4 లక్షల విలువ చేస్తుంది ఆ అభరణం 10 లక్షల విలువ చేస్తుంది అని చెప్పితే వీరికి ఆశపెరిగి ఎలాగైనా కాజేయాలనే దుర్బుద్ధి పుడుతున్నది వీరి గురించి క్లౌగా చర్యలు తీసుకోవాలి. అలిపిరిలో తొందరగా పోలీసుస్టేషన్ ఏర్పాటు చేయాలి. రేడియోలో పూసల వారు పున్నారు. వారు దొంగతనం చేసి ఫలానా వారికి అమ్మాము అని చెబుతుంటే వారిని పట్టుకోవటం హెరాన్ చేయటం జరుగుతున్నది. ప్రీతిను కూడా తీసుకువెళ్లి వ్యయశించటం, మేము డెకాయిట్స్ను చూశామని వారితో చెప్పించటం జరుగుతున్నది. కనుక ప్రభుత్వం లా. అండ్ ఆర్డర్స్ పరిగో చూడాలని కోరుకున్నాను.

(శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు):—నాగేశ్వరరావు ప్రసాద్ అనేవారు పేరు మోసిన దొంగలు. సింహాక్షరం దోపిడి కేసులో వీరికి సంబంధం వుంది ముఖ్య

పురం గ్యాంగు ఎక్కడ వుంటారో, ఎవరితో తిరుగుతారో ఆ పూర్తి వివరాలన్నీ పోలీసుల వద్ద వున్నాయి. ఈ ఇన్స్పెక్టరు జనరల్ రాకముందే వారి చరిత్ర, వివిధ కేసులలో వారి పోటోలు పోలీసుల వద్ద వున్నాయి. ఏలూరు, మైదరా బాదు సూపర్ డిలక్స్, నెల్లూరుకు పోయే సూపర్ డిలక్స్ బస్సులలో జరిగిన దానికి, జనవరి రెండవ తేదీ నుండి మైసేలో లక్షనుండి 10 లక్షల వరకు ప్రావృతి కాజేయటాని పీఠే భాద్యులని పోలీసులకు తెలుసు. వీరిపై ప్రత్యేక నిఘా వుంచి ఈ కేసులన్నిటినీ స్టేటు క్రైంస్ బాగాచికి అప్పగిస్తే తప్ప లేకపోతే అటు ప్రజలకు, ఇటు ఆర్ టి.సి. బస్సులకు ప్రమాదం వచ్చే పరిస్థితి వుంది. కుర్రవలి, విందూరు, గూడూరు తాలూకాలోని ఎడవల్లి గ్రామాల్లోకి లాకింమీ జనంవచ్చి బాంబులు వేసి పొగివట్టిని తీసుకొనిపోయారు. ఇప్పటివరకు ఆ దాడి చేసినవారిని పోస్ట్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేయలేదు. ఇవి అన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని మంత్రిగారు స్పెషల్ క్రైంస్ బాగాచికి ఎంట్రీస్ చేసి ఆ మైగరు నాగేశ్వరరావును పట్టుకో దానికి అవసరమైతే డివర్ట్మెంట్ చేయాలి. He is involved in many cases అలాటి వ్యక్తిని పట్టుకోడానికి ప్రత్యేకమైనటువంటి చర్య తీసుకోడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా వుందా? ఇది సేను చెప్పడమే గాదు, యావత్తు జనం అంటున్నారు. ప్రకాశం, చీరాల, వేటపాలెం, తిమ్మ సముద్రంలలో ప్రజలు భయ పడుతున్నారు. ఆందోళన చెందుతున్నారు. మంత్రిగారు చర్య తీసుకోవాలి.

డాక్టరు వి. కవరామకృష్ణారావు (బద్వేల్):—అధ్యక్షా, తిరుపతి వద్ద 10-50 a.m. జరిగిన దానికి మాకు కొంత సంచంధం వుంది. సంచంధం అంటే కేసుతో కాదు. కడప, చిత్తూరు జిల్లాలు ఆ స్థూనర్లుపురం నుండి వచ్చి డికాయిట్స్ చేస్తున్నారు. నెల్లూరు, కడప, చిత్తూరు జిల్లాలు ఆ స్థూనర్లుపురం దొంగలకు నిలయం అయి పోయింది. ఇంతకుముందే మనవి చేశాను. నోటీసు యిస్తే డిస్ ఎలా చేశారు. మార్కాపురం బస్సుమీద మైసే రాబరీ జరిపి 20 మందిని రెబ్బలు కొట్టారు. ఈనాడు తిరుపతిలో యిది జరిగింది రాయలసీమ ఎక్స్ ప్రెస్ లో జనం ప్రయాణం చేయడానికి భయపడుతున్నారు. పోలీసు కవరేజ్ తో వ.పుతున్నారు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో మేము ఆ పాఠశాలలో నివశిస్తున్నాము. కడపలో కూడ భయంగా వుంది. స్థూనర్లుపురం గ్యాంగ్ ను రాండాఫ్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలి.

శ్రీ కె.బి. సిద్దయ్య :—అధ్యక్షా, ఇందులో రెండు అంశాలు వున్నవి. యాత్రీకుల రక్షణ. ఇది జరిగిన ప్రదేశం. భారతదేశములోనే అత్యధికంగా యాత్రీకులు వచ్చే తిరుపతి పాఠశాల. రెండవది, స్థూనర్లుపురం గ్యాంగ్ ను ఆ తరాష్ట్రీయ ముతా అనవచ్చు. తరుచుగా దోపిడీలకు దొంగతనాలకు అభివృద్ధి అయి ప్రజలను బాధలు పెడుతున్నారు, ప్రజల రక్షణ విషయం వుంది. పోలీసువారి బిట్స్ సక్రమంగా జరగడం లేదు. తిరుపతి నుండి తిరుమల దూరంగా వుంది, రాత్రిళ్లు కూడ యాత్రీకులు పోతారు. తిరుపతి నుండి తిరుచానూరు వెదుతూ వుంటారు. యాత్రీకులకు రక్షణ యివ్వడానికి పోలీసు బంధోబిస్తు.

బీట్ ఎక్కువగా పెట్టి చేయాలని కోరుతున్నాను. స్థూపర్థువురం గ్యాంగ్ యిచే కార్యక్రమంగా పెట్టుకొని ప్రజలను భీతం పరుస్తున్న కారణంగా వారి బారి నుండి రక్షించడానికి చర్య తీసుకోవాలి, వారికి కూడ మరొక రకంగా జీవనో పాధి కల్పించి వాటిలో మార్పు వచ్చేదానికి చర్య తీసుకోవలసిన అవసరముందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య :— అయ్యో, ప్రత్యేకంగా యీ కేసు గురించి చెప్పాలంటే. 18 నాడు జరిగితే అదే రాత్రి ముగ్గురు ముద్దాయిలను పట్టుకోవడం జరిగింది. 28-2-80 వ తేదీనాడు మిగిలినటువంటి వారిని రాండ్స్ చేయడం జరిగింది. మైగరు నాగేశ్వరరావును పట్టుకోడానికి పోలీసువారు సకల ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. దీనికి సంబంధించి పోలీసులు, నిరుత్సాహుల తాత్కాలిక ప్రకృష్టముతో వ్యవహరించడం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. మిగిలిన కేసులకు సంబంధించి కూడ నిపుకుండా పోలీసువారిని మరొక పర్యాయం ఎలర్ట్ చేసి శక్తివంతంగా పని చేయడానికి చూస్తాము. ఈ కేసులకు క్రింది బ్రాంచివారే హ్యాండిల్ చేస్తున్నారు. కర్నూలు, అనంతపురం ప్రాంతాలలో జరుగుతున్నటువంటి డికాయ్ టీస్ కు కారణం అయిన గ్యాంగ్ లీడరు గోపాలకృష్ణని యింకా అనేక మందిని పోలీసువారు స్వాధీనపరుచుకున్నారు. తాత్కాలిక పమి లేదు.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :— పోలీసువారు తాత్కాలికం చేస్తున్నారని కాదు. వది రోజుల తరువాత అరెస్టు చేశారు. మేము మెన్షన్ చేసిన యిన్ని డెంటు అన్నింటికీ సంబంధించి కాంప్రహెన్సివ్ గా చూడడానికి ఒకే ఏజెన్సీకి యిచ్చి చేయిస్తే ఒకరికొకరికి ఎక్కడ సంబంధం వుంది. ఎట్లా సంబంధం వుంది తెలుసుకోడానికి పొంటుంది. కర్నూలులో జరిగిన దానికి అనంతపురంలో జరిగిన దానికి లేక ప్రకాశం జిల్లాలో జరిగినదానికి వీటికి సంబంధం వుందా లేదా అనేది తెలుసుకోడానికి కాంప్రహెన్సివ్ ఎంక్వయిరీ చేయించమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య :— ఇవి అన్ని క్రింది బ్రాంచియే హ్యాండిల్ చేస్తున్నది, వాటికి సంబంధం ఎట్లా వున్నది, వారు ఎక్కడ కలిసి వుంటారు, వారి ప్లాట్సు ఎలా వుంటాయి, యివి అన్ని జరిగినటువంటి సంఘటనలనుబట్టి స్టడీ చేస్తున్నారు. They are taking all the precautions.

శ్రీ పి. ఈశ్వర రెడ్డి :— అధ్యక్షా, యాత్రికులు పోతూ వుంటే వారు వాహనాల్లో వచ్చి లక్ష రూపాయల దోపిడి చేశారు. 15 పేలు రికవరీ చేశారు. ఇంకా మైగరు నాగేశ్వరరావును పట్టుకోలేకపోతున్నారు. పగడ్బూదిగా చర్య తీసుకోవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద వుంది. దాని కొరకు అడుగుతున్నాను.

(no answer)

re : The misbehaviour of Sri Prathap, S.I. of Police, Nandigama, at Machilipatnam bus stand, against Dr. A.N. Rao and others.

Dr. M. Channa Reddy :— Sri A. Pratap Rao, Sub-Inspector of Police has been working at Nandigama Police Station since 9-7-1979.

**Calling Attention to Matters of
Urgent Public Importance:
re: Misbehaviour of S. I. of Police, (Nandi-
gama), at Machilipatnam Bus Stand
against Dr. A.N. Rao and others.**

On 23-2-83 he came to Machilipatnam on Casual leave to attend to his personal work. On the same night at about 9 p. m. he purchased a ticket to go to Nandigama by the Machilipatnam-Hyderabad Super Deluxe bus which was to leave Machilipatnam by 9-30 p. m. He requested for conductor's seat in the cabin as there was no conductor in that bus and at about 9 p.m. he sat in that seat. He was then in mufty. Soon afterwards, Sri A. Ramamurthy (younger brother of Dr. A. Aswani Kumar, Civil Assistant Surgeon, Government Hospital, Machilipatnam), Mrs. A. N. Rao (mother of Ramamurthy) and his nephew also came to this bus to travel to Hyderabad. Sri A. N. Rao, father of Ramamurthy along with one of his grand-sons came to see them off. Sri A. Ramamurthy and his nephew started loading their luggage inside the bus and were keeping it in front of Sub-Inspector's seat in the cabin causing inconvenience to the Sub-Inspector. A bundle of broom sticks which was a part of the luggage of Sri A. Ramamurthy when kept behind Sub-Inspector's seat touched the Sub-Inspector on his head. The Sub-Inspector received an abrasion on his right foot because of a trunk kept by the side of his seat. The Sub-Inspector asked them to keep the luggage on top of the bus, but they insisted that the space at the cabin was meant for keeping the luggage and heated arguments ensued between them. When Ramamurthy and his party kept on dumping luggage in front of the Sub-Inspector, the Sub-Inspector pushed their luggage back which Ramamurthy was trying to keep. Ramamurthy lost his balance and fell on Sri A. N. Rao, his father. Seeing all this, Mrs. A. N. Rao, started weeping.

Meanwhile on receipt of information, Dr. Aswani Kumar rushed to the R. T. C. bus stand from his house situated nearby. He asked the driver and Traffic Inspector not to start the bus and rang up to Police control room and the Additional Superintendent of Police, Krishna seeking their help. The Additional Superintendent of Police rushed to the spot immediately. He found that many people had gathered at the bus stand and they complained to him against Sub-Inspector stating that the Sub-Inspector was fully drunk and that he scolded Ramamurthy and removed their luggage etc. The Additional Superintendent of Police found the Sub-Inspector under the influence of alcohol. The Additional Superintendent of Police asked the Sub-Inspector to get out of the bus and follow him in his jeep, and advised Sri Ramamurthy to prefer a complaint. The Sub-Inspector, Pratap Rao, got down from the bus and went away. The Sub-Inspector, Chilakalapudi who is the Station House Officer of the area enquired and recorded the statement of witnesses under the instructions of the Additional Superintendent of Police, Krishna. As the report of Ramamurthy and statement of witness did not disclose any cognizable offence, no case was registered. On a report about the

Calling Attention to Matters of
Urgent Public Importance:
re: Misbehaviour of S. I. of Police, (Nandi-
gama), at Machilipatnam Bus Stand
against Dr. A.N. Rao and others.

4th March, 1980. 229

incident by the Additional Superintendent of Police, a preliminary enquiry was ordered. The Sub-Divisional Police Officer, Bandar conducted a preliminary enquiry and submitted his report which disclosed the above facts. It is further disclosed that the Sub-Inspctor, Pratap Rao did not assault Sri A.N. Rao, Mrs. A.N. Rao or Dr. Aswani Kumar.

A report for taking disciplinary action for a major penalty by conducting an oral enquiry has been sent to the Deputy Inspector-General of Police, Eluru Range, who is competent to order oral enquiry.

శ్రీ వి. రంగారావు (బందరు) :— అధ్యక్షా, ఈ డాక్టరు ఎ.ఎన్. రావుగారికి 80 సంవత్సరాల వయసు ఉంటుంది. వారి అబ్బాయిలను సాగనంపడానికి బస్ స్టాండుకు వచ్చారు. ముఖ్యమంత్రిగారు చదివిన రిపోర్టులలో ఆ బస్ కు కండక్టరు లేడని చెప్పారు. విజయవాడ వరకు కండక్టరు ఉంటాడు. ఆ సబ్ ఇన్స్పెక్టరు బాగా త్రాగి బస్ స్టాండుకు వచ్చారు. ఆయనకు ఏడవ నెంబరు ల టిటును ఎలాట్ చేసారు. ఆ సబ్ ఇన్స్పెక్టరు ఆక్కడున్న టిటువంటి అధారిటీస్ ని గడబిడ చేస్తే ఆయనకు వారు కాబిన్ ఇచ్చారు. అక్కడ పెట్టిన టిటువంటి అట్టపెట్టి శ్రీ ఎ.ఎన్. రావుగారి అబ్బాయిది కాదు. ఎవరో ఒక కుర్రవాడు ఎక్కి అక్కడ అట్టపెట్టి పెట్టిన మాట నిజం. కాలుకు అడ్డంగా ఉందని అల్లరి చేస్తున్న ట్రైములో ఈ ఎ.ఎన్. రావుగారి అబ్బాయి—ఎవరైతే ప్రయాణం చేయబోతున్నారో ఆయన బండి ఎక్కుతున్నారు ఎక్కే ట్రైములో పెట్టి అతనిని అనుకున్నాడో, ఏమి జరిగిందో తెలియదు కాని అతనిని కొట్టబోతూ ఉంటే వృద్ధ దంపతులు అడ్డం వచ్చారు. వారిని కూడా క్రింద పడవేసి అడ్డం అయిన బూతులు తిట్టి నీవు బండిలో ఎట్లాగ ప్రయాణం చేస్తావో చూస్తాను, నిన్ను చంపి వేస్తాను, నిన్ను చీల్చి వేస్తాన అని నోటికి రాని మాటలన్నీ మాట్లాడి ఆయన నానా అల్లరి చేసారు. మా మచిలీపట్నంలో శ్రీ ఎ. ఎన్. రావుగారి కుటుంబం చాలా ఉన్నతమైన కుటుంబం. వాగు చాలా మర్యాదస్థులు. మా మచిలీపట్నంలోని ప్రజలందరూ వారిని ఎంతో గౌరవంగా చూస్తారు వారు పేద ప్రజానీకానికి 50 సంవత్సరాలు సేవ చేసారు. వాగు ఆంధ్ర నైంటిఫిక్ కంపెనీకి ఫౌండర్లు. దానిని స్థాపించడంలో వారు మొత్తం ఆర్థిక స్థితిని కోల్పోయారు. వారిది అటువంటి కుటుంబం. వారు ఈ రోజున ఒక సబ్ ఇన్స్పెక్టరు చేతిలో ఈ అరాచకానికి గురి కావడమనేది వేమందరం బాధ పడుతున్నాము. ఈ సబ్ ఇన్స్పెక్టరు ఈ విధంగా ప్రవర్తించడం వల్ల బస్ లోనున్న జనం అంతా క్రిందికి దిగిపోయారు. ఈ సబ్ ఇన్స్పెక్టరు హోస్ లో ప్రయాణం చేస్తే మేము దీనిలో ప్రయాణం చేయము అని అనడంవల్ల 1½ గంటలు బస్ ఆగిపోవడం జరిగింది అందులో ఒక సీనియర్ తాయరు శ్రీ పోలవరం వెంకటేశ్వర రావుగారు కూడా ప్రయాణంచేస్తున్నారు. పిరందరూ మా మచిలీపట్నంలో

ఇంతవరకు ఇటువంటి సంఘటన పోలీసువారి ద్వారా జరుగలేదని కూడా అన్నారు. ఈ సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు నందిగామవాడై ఉండడంవల్ల, అక్కడున్నటువంటి మంచి, చెడు చిన్న పెద్ద తెలియకపోవడంవల్ల, విపరీతంగా త్రాగి చాలా ఆరాచికం చేసాడు. 80 సంవత్సరాల వృద్ధ దంపతులను బస్ నుంచి కిక్కించడంవల్ల ఒకసారి ఆలోచించండి. దానిని ప్రభుత్వంవారు గమనించాలని మనవిచేస్తున్నాను. నేను బందరు వెళ్లి ఎంక్వయరీ చేస్తే అతనిని ఎస్. పి. గారు తె.వరగిగా సస్పెండు చేసారని, పోలీసువారు మళ్ళీ వచ్చి వారినుంచి స్టేట్ మెంటు తీసుకొని అది రద్దు చేయించడానికి ప్రయత్నం చేసి రద్దు చేసారని కూడా తెలుస్తున్నది. నాకు కరెక్టు ఇన్ఫర్మేషను తెలియదు. సరైన ఎంక్వయరీ జరిపి ఒరిగినా దుర్మార్గాన్ని ఖండించి ఆయనపైన సరైన యాక్ష్ మతీసుకోవాలని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

డాక్టరు ఎం. చెన్నారెడ్డి :- వివరాలలో ఏమైనా వారు చెప్పినవి ఎక్కువ కావచ్చు కాని స్థూలంగా ఆ విషయాన్ని నేను ఇచ్చిన స్టేట్ మెంటులో అంగీకరించబడినవి. అంత వయోవృద్ధులకు బాధ కలిగించడంవల్ల నేను కూడా బాధ పడుతున్నాను. దానిపైన డి. ఐ. జి. ని ఎంక్వయరీ చేయించమని చెప్పడం జరిగింది. మేము దానిని క్లోజ్ చేయడమో, దానిని మరచిపోయి లెక్క పెట్టక పోవడమో మాత్రం జరుగదని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. జైపాల్ రెడ్డి :- ముఖ్యమంత్రిగారి రిపోర్టు ద్వారా ఒక విషయం స్పష్టంగా తెలుస్తున్నది. అతను బస్ పక్కనప్పటికే బాగా త్రాగి మైకంలో ఉన్నాడని తెలుస్తున్నది. అటువంటప్పుడు అతనిని సస్పెన్షనులో ఉంచుకుండా ఎందుకు ఉన్నారు? ఆయనను సస్పెన్షనులో పెట్టి విచారణ చేయించండి, అడిషనల్ ఎస్. పి. ఆర్. టి. సి. బస్ స్టాండుకు వెళ్లాడు. ఆయనను జీపులో తీసుకొని వెళ్లాడు. ఆయనను మెడికల్ ఎగ్జామినేషను చేయించవలసిన ఆస్కారం ఉన్న సందర్భం అది.

డాక్టరు ఎం. చెన్నారెడ్డి :- ఎంత త్రాగి ఉన్నాడని నేను చెప్పలేను కాని బాగా త్రాగి ఉన్నాడని పోలీసువారి రిపోర్టులో ఉంది. శ్రీ రంగారావుగారు మాట్లాడుతూ అతను సస్పెండు అయినాడు, దానిని విరమింప చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారని అన్నారు. దానికి నేను చెప్పడానికి వాదగర్ మెంటిరియల్ లేదు. కనుక డి. ఐ. జి. రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత కఠినంగా దాని మీద చర్య తీసుకుంటాము.

PAPER LAID ON THE TABLE

Annual Account of A.P.S.R.T.C. and Notifications issued under G.O.Ms. No 645 and G.O.Ms. No. 663 Tr. R & B Dept.

Sri A. Vengal Reddy:- Sir, I beg to lay on the Table the Annual Accounts of the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation for the year 1977-78, as certified by the Accountant-General, Andhra Pradesh, together with the Audit Report thereon, along with the Annual Administration Report for the year 1977-78, as required under sub-section 4) of Section 33 of the Road Transport Corporation Act, 1950.

Sir, I beg to lay on the Table a copy of the notification issued under G.O.Ms. No. 645, Transport, Roads and Buildings (Transport-VII) Department dated 23-10-1979. Containing amendment to the Andhra Pradesh Motor Vehicles Rules, 1964 as required under sub-section (3) of Section 133 of Motor Vehicles Act, 1939.

Sir, I beg to lay on the Table a copy of the notification issued under G.O.Ms. No. 663, Transport, Roads and Buildings (Transport-VII) Department, dated 14-11-1979 containing an amendment to the Andhra Pradesh Motor Vehicles Rules, 1964 as required under sub-section (3) of Section 133 of Motor Vehicles Act, 1939.

Mr. Speaker:—Papers laid.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR 1980-81

Demands: Minor Port Development,
Public Works, Road Development,
Transport Department.

Sri N. Bhaskar Rao:—Sir, I beg to move:

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1,59,37,000 under Demand No. XLVII Minor Port Development.”

Sri K. Roshaiiah:—Sir, I beg to move:

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 12,96,36,000 under Demand No. XVI Public Works.”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 65,19,00,000 under Demand No XLVIII Road Development.”

Sri A. Vengal Reddy:—Sir, I beg to move:

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 10,47,49,000 under Demand No. XI Transport Department.”

Mr. Speaker:—Demands moved:

Now the Members may move their cut motions.

Sri Ch. Rajeshwar Rao:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100

రాష్ట్ర మొత్తముగా ప్రజానీకానికి రోడ్ల కూడలిలో సెల్ టర్స్ నిర్మించక ప్రయాణికులకు యిబ్బందులను కలిగించు చున్నందుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100

ప్రతిగ్రామమునకు బస్సు నడుపు పథకము అమలు జరుపుటకు గ్రామాంతో రోడ్ల నిర్మాణము చేయక ఆలస్యము చేయుచున్నందుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100

రాష్ట్రములో ప్రతితాలుకాకు బస్సుడిపోలను ఆర్.టి.సి. వారు నిర్మించక పోయినందున బస్సులకు నిర్వహణ సరిగా లేక ప్రయాణికులకు యిబ్బందులను కలిగించు చున్నందుకు నిరసనగా—

Sri M. Omkar :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100

ప్రయివేటు బస్సులకన్న ఆర్.టి.సి. బస్సులపై అధిక పన్నులు వసూలు చేస్తున్నందుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100

ఆర్.టి.సి. బస్సులు నష్టపోవునట్లు సెటివ్ బస్సులను అదే రూట్లో పోవటానికి ప్రవేశపెట్టినందుకు నిరసనగా—

Sri Pcola Subbaiah :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100

మెడకుజిల్లా నర్సాపురం తాలూకాలో చిటుకుల నుండి చింతల చెరువు వరకు వున్న రహదారిపైన క్రైవేటు సర్వీసును నడిపించటానికి అనుమతి యిచ్చినందుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100

మెదక్ జిల్లా నర్సాపురం తాలూకాలో చండి నుండి ఎల్లూరి వరకు వున్న రహదారిపైన బస్సుసర్వీసు నడిపించనందుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100

మెదక్ జిల్లా నర్సాపురం తాలూకాలో నర్సాపురం నుండి కుకునూరు వరకు వున్న రహదారిపైన బస్సు సర్వీసు నడుపించనందుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100

మెదక్ జిల్లా నర్సాపురం తాలూకా ప్రాంతము ద్వారా వెళ్ళే బస్సు సర్వీసు సంఖ్య పెంచనందుకు ప్రతి రాకపోకలకు తీవ్రమైన ఇబ్బందులు కలిగించుచున్నందు లకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100

మెదక్ జిల్లా నర్సాపురం తాలూకా పాతినూరులో బస్సు సర్వీసు స్టాండ్ నిర్మించనందుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs.10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100

మెదక జిల్లా నర్సాపురం తాలూకాలో వెల్మకన్న రహదారిపైన బస్సు సర్వీసు నడిపించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs.10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100

మెదక జిల్లా, నర్సాపురం తాలూకాలో మహమ్మద్ నగరము నుండి సలాంపల్లి పి డబ్ల్యు.డి. రహదారిపైన బస్సుసర్వీసు నడుపించనందుకు నిరసనగా —

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100

మెదక జిల్లా నర్సాపురం తాలూకా పాడ్ క్వార్టర్లు పైన ఇంతవరకు బస్సుసర్వీసు స్టాంప్ నిర్మించనందుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100

రేకొండకు సవాపేట గ్రామాలకు రీనింగరం నుండి ఆర్ .టి.సి. బస్సులను నడపనందులకు నిరసనగా.—

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100

For failure to extend the city bus route from Thallapalem up to Acherla village in Anakapalli Taluk, Visakhapatnam District.

Sri V. Sobhana Ireshwara Rao:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100

For the failure of R.T.C. to operate R T C. bus to Aginaparru and Mamillapalli villages in Vuyyuru Constituency though a representation was made by Local Legislator long back.

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100

For the failure of R.T.C. to run buses to Hanmanthapuram village in Vuyyuru constituency though representation was made by concerned legislator long back.

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100

Disapproving the failure of the Government in stopping the running of private buses (Tourist buses doing regular service) on Vijaywada-Hyderabad, Amalapuram-Hyderabad routes because of which R.T.C. is losing thousands of rupees income every day.

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100

For the failure of the R.T.C. to construct bus stands at Vuyyuru, Pannuru, Kuchipudi very important centres in Krishna District even after 2 decades of nationalization.

Sri B. Machander Rao:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100

For not providing the proper Bus-station (shelter) at Secunderabad Railway Station.

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100

For not providing Bus Shelter on the Main Road Secunderabad to Bolaram Route.

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100

Sri B. Niranjan Rao :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100

For not providing a machanised transport to Lakshimpuram in Bander Taluk, Krishna District.

Sri M. Omkar :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 12,96,36,000 for Public works by Rs. 100

రేపల్లె-గంగడిపాలెం వయాతుమ్మల, వెల్లటూరు టు-లంకివేటి దిచ్చ వయాతుమ్మూడి, కొత్తపాలెం-రేపల్లె, నిజాంపట్నం-రేపల్లె, చందోలు-పెదవూడి రోడ్లను పావేస్ ప్రయాణాలకు తేనండుకు నిరసనగా—

Sri Poola Subbaiah :—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 12,96,36,000 for Public works by Rs. 100

మెదకు జిల్లా సర్కారు తాలూకలోవున్న ప్రభుత్వము ఆఫీసుల రిపేరులను చేయుటకు మరియు అభివృద్ధిస్థాయి పెంచుటకు నిరసనగా ఫండ్స్ విడుదల చేయలేనందున నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 12,96,36,000 for Public Works by Rs. 100

మెదకు జిల్లా సర్కారు తాలూకా పాడ్ క్వార్టర్స్ లోవున్న తహశీలు ఆఫీసు మరియు దవఖాన భవనములు సకాలములో రిపేరు మరియు వైట్ వాషింగ్ చేయనందుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 12,96,36,000 for Public Works by Rs. 100

For failure to take up construction of a bridge on the Rollagadda at Ganaparathi, Anakapalli Taluk, Visakhapatnam District.

To reduce the allotment of Rs. 12,96,36,000 for Public Works
by Rs. 100

మెదకుల్లా తాలూకా నర్సాపురంలో హతిమారులో 5 లక్షల విలువ గల తహశీలు ఆఫీసు (గదులు) వున్నవి యిట్టి ఆఫీసును ఆర్ అండ్ బి. వారు తమ ఆధీనములోకు తీసుకొని వెంటనే రిపేరు చేయవలసిందిగా నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 12,96,36,000 for Public Works
by Rs. 100

ములసూరు నుండి-హుస్సాబాదవరకు బ్లాక్ టూపింగ్ (డాంబ్) రోడ్ పేయనందుకు నిరసనగా—

Sri V. Sobhanadreeswara Rao :—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 12,96,36,000 for Public Works
by Rs 100

For the failure of Government to improve the worst condition of Mantada-Lankapalli Road in Krishna District.

To reduce the allotment of Rs. 12,96,36,000 for Public Works
by Rs. 100

For failure of Government to construct a new bridge on Bandar canal at Pamarru as the old bridge may collapse any time. The bridge is very important link with Divi Taluk.

To reduce the allotment of Rs. 12,96,36,000 for Public Works
by Rs. 100

For the failure of the Government to construct a bridge on Pillikodu near Ponukumadu village in Krishna District because of which R.T.C. Bus service is to be discontinued from June to January every year between Vuyyuru and Telaprolu.

To reduce the allotment of Rs. 12,96,36,000 for Public Works
by Rs. 100

For the failure of the Government to construct a bridge on Ryvas canal at Kadavakollu before the very old bridge collapsed, consequently complete obstacle to transport of sugar cane, paddy etc., and public transport as well.

To reduce the allotment of Rs. 12,96,36,000 for Public Works
by Rs. 100

For the failure of the Government to widen and strengthen the Vuyyuru-Iluru via Penamakuru Road, Krishna District which is very important for transport of sugar cane to the factory.

To reduce the allotment of Rs. 12,96,36,000 for Public Works
by Rs. 100

For the failure of the Government in taking appropriate action on the contractor who has taken up Vuyyur-Thotlavalluru Cement road few years back. Thousands of bags of cement intended for use in the said Road were sold by the Contractor in the Black-market and made money quality of work very poor.

Ssi B. Machander Rao :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 12,96,36,000 for Public Works
by Rs. 100

For not taking the repairs to the Government School-buildings of Bolaram, Govt. Junior College (PWD).

To reduce the allotment of Rs. 12,96,36,000 for Public Works
by Rs. 100

For not extending B.T. Road construction from Malakajgiri Police Station to Indo-Nippon Factory (Moulali Road)

To reduce the allotment of Rs. 12,96,36,000 for Public Works
by Rs. 100

For not properly maintaining the State High Road from Paradise Road to Bowinpally, Secunderabad.

To reduce the allotment of Rs. 12,96,36,000 for Public Works
by Rs. 100

Delay in construction of Road from Railway Quarters, Secunderabad to Safilguda Railway Station

Sri Ch. Rajeswara Rao : —Sir, I beg to move;

To reduce the allotment of Rs. 65,19,00,000 for Road Development by Rs. 100

For failure to sanction construction of a submersible bridge across Sarada River. Visakhapatnam district at Vankupalem, Anakapalli Taluk, despite the absolute necessity for the same.

Sri Poola Subbaiah : —Sir, I beg to move;

To reduce the allotment of Rs. 65,19,00,000 for Road Development by Rs. 100

మెదకుజిల్లా, నర్సాపూరం తాలుకాలో ముఖ్యమైన రహదారి చిటుకుల నుండి చింతలచెర్వువరకు వున్న రహదారిపైన జరుగుతున్న పని మందకోడిగా నడుస్తున్నందుకు నిరసనగా —

To reduce the allotment of Rs. 65,19,00,000 for Road Development by Rs. 100

మెదకుజిల్లా, నర్సాపూరం తాలుకాలో వున్న రహదారులు అభివృద్ధి చేయుటకు మరియు స్థాయిని పెంచ నందుకు అవసరమైన అధికమైన డబ్బులు కేటాయించ నందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 65,19,00,000 for Road Development by Rs.100

For failure the Government in fixing the alignment for years on end for the by-pass road at Anakapalli, visakhapatnam District.

Sri K. Govinda Rao :— Sri, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 65,19,00,000 for Road Development by Rs.100

మెదకు జిల్లాలో వున్న రహదారుల స్థాయి పెంచనందుకు అధికమైన డబ్బులు కేటాయించనందుకు నిరసనగా

To reduce that allotment of Rs. 65,19,00,000 for Road Development by Rs. 100

For failure to sanction the construction of a bridge across Sarada River at Kasimkota, Anakapalli Taluk, Visakapatnam Districts.

Sri Poola Subbaiah :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 65,19,00,000 for Road Development by Rs. 100

బొమ్మనపల్లి ఊరచెట్టపాయపై కాలువ నిర్మాణం ప్రారంభించనందుకు నిరసనగా —

To reduce the allotment of Rs. 65,19,00,000 for Road Development by Rs. 100

రోడ్డు చేసి కాజుపేలు మరియు మోరీలు వేయలేనందుకు నిరసనగా —

Sri B. Niranjan Rao:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 65,19,00,000 for Road Development by Rs. 100

For not providing adequate amount to Bantu Milli pallipalem Road in Krishna District.

Sri B. Maehender Rao:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 65,19,00,000 for Road Development by Rs. 100

For not taking over the Road construction Development from Railway Quarters, Lalaguda to Safilguda (Secunderabad).

Mr. Speaker:—Cut motion moved:

11-10 a.m. శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి (కమలాపూర్):—అధ్యక్ష మహాశయా, ట్రాన్స్‌పోర్టు ప్రాముఖ్యత ఈ నివితలైజ్డ్ మోడరన్ ఏజ్‌లో దినదినం పెరుగుతూ వస్తున్నది. We have conquered distance and time by fast moving air buses and super-fast trains అట్లాగే పశ్చిమ బెంగాల్ నిమిషములకు ఒక పిల్లవాడు జన్మిస్తున్నాడు. పశ్చిమ బెంగాల్ కు ఒక కారు భారానా నుంచి బైటకు వస్తున్నది. ఇది చాలా ఫాస్టు డెవలప్ మెంట్. మొన్న డాక్టరు చెన్నారెడ్డిగారు ఒక విషయం చెప్పారు. మన రాష్ట్రంలో పశ్చిమ బెంగాల్ బస్‌లో లేక చిన్న హాయి జహాజ్‌లో పౌరసంబంధమైన పౌరాలను తీసుకొని పోవడానికి ఇంటర్‌డ్యూస్ చేస్తామని అన్నారు. అసలు ఆర్.టి.సి. లాసెన్స్‌తో నడుస్తున్నది. ఇక గ్రామాలలో చూస్తే we are in the cow dung age.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

అక్కడేమో బండ్లు, కచ్చుడాలు నడచిపోయేవారు, సైకిలుకు కూడాగతిలేని జనం. మరి అక్కడేమో ముఖ్యమంత్రిగారు జిల్లాలు అన్నిటికీ హవాఈ జహాజ్ అంటున్నారు. ట్రాన్స్‌పోర్టువచ్చినప్పుడు మనకు ఆర్.టి.సి. దానితోపాటు వారికి బండ్లు కచ్చుడాలు మొదలైనవి. వీటిని అన్నిటికీ గురించి మనము చర్చించాలి. దీనికి ఒక క్రొత్త అవుట్‌లుక్ ఇవ్వాలి. మనకు ఆర్.టి.సి. అంత అవసరమో గ్రామాలలో ఉండేవారికి అవి అంత అవసరం. గ్రామాలలో నివసించే 80 వర్సంటు జనాభాకి బండ్లు అవి అంత అవసరము. మరి వాటికి బడ్జెటులో ఏమి ప్రత్యేకత ఇవ్వకపోవడం చాలా శోచనీయంగా ఉంది. ఈ సి.ఎం. గారు వచ్చిన తరువాత ప్రతి గ్రామానికి ఒక బస్సు అని స్లోగన్ చేశారు. చాలా సంతోషం. అట్లానే పెద్ద పట్టణాలలో ఇంకా ట్రాన్స్‌పోర్టు సిస్టమ్ బాగుచేయాడానికి సెటిల్స్ అనే శాఖను వేసి దానిద్వారా ట్రాన్స్‌పోర్టు సిస్టమ్ డెవలప్ చేస్తున్నారు. ట్రాన్స్‌పోర్టులో ఇది నిరుద్యోగం పోగొట్టే సమస్య. ఒక నిరుద్యోగికి ఒక బ్యాంకు ద్వారా గాని, ప్రభుత్వం ద్వారా గాని ఒక చిన్న బస్సుగాని పెద్ద బస్సుగాని ఇప్పించి ఆ బస్సు ద్వారా కొంతమందికి ఉపాధిమెంట్ ఇచ్చింది సెటిల్స్ సంగతి. మరి అసలు

మనకు ఈ రోడ్డు ట్రాన్సు పోర్టు కార్పొరేషన్ ద్వారా ఈ బస్సు రూట్లను సేవనలైజ్ చేయాలని మన ధ్యేయం. మనం సోషలిస్టు వ్యవస్థను నిర్మాణము చేసుకుంటామనుకున్నప్పుడు ముఖ్యంగా మన ఆంధ్ర దేశంలో బస్సులను సేవనలైజ్ చేయడం ద్వారా ఈ సోషలిస్టిక్ వ్యవస్థను ప్రజే పెట్టినప్పుడు మరి మనం ఆగమ్యానికి పొతున్నామా వెనుక పొతున్నామా అనేది మూడాలి. ఇప్పుడు ఈ సెట్టింగ్ వ్యవస్థ దానికి గొడ్డలిపెట్టు. ఆ సెట్టింగ్ సంస్థ బస్సులు ఇప్పించి అవి మరల ఆర్. టి. సి. కి కిరాయికి ఇస్తోంది; ఆర్. టి. సి. వారు ఒక క్రొత్త కండక్టరుని పెట్టుకొని ఆ సెట్టింగ్ వారు ఇచ్చిన బస్సులు నడుపుతున్నారు. సెట్టింగ్ వారు బస్సుకి కిలో మీటరుకి 2.20 పైసలు చార్జి చేస్తారు. మరీ అయితే ఆర్. టి. సి. ఈ బస్సుని కిలోమీటరుకి 3 రూపాల చొప్పున నడుపుకోవలసివస్తుంది, అదే ఆర్. టి. సి. బస్సు అయితే 2.75 పైసలకు నడుపుకోవచ్చు ఒక సెట్టింగ్ సంస్థను ఏర్పాటు చేసి దానిని మరల ఆర్. టి. సి. కి హైర్ కి ఇచ్చి మూలముగా కి. మీ. కి. 2.75 పైసలకు నడవగలిగే ఆర్. టి. సి. మూడు రూపాయలు తీసుకోవలసివస్తున్నది. ఇది మిడిల్ మెన్ గా ఉండి ఈ సేవనలైజ్ షన్ దృక్పథానికి చెబ్బోయడానికి ఈ వ్యవస్థ ద్వారా కన్సూమరు మీద ఎక్కువ భారం వేస్తున్నాము అదే మనం ఆర్. టి. సి. లో స్పెషల్ ఎంప్లాయిమెంటు స్కీము పెట్టుకున్నాము. పెడ్యూల్డ్ కాస్టు అనడి, పెడ్యూల్డ్ ట్రైబ్యు అనండి వారికి బ్యాంకుల ద్వారా ఆర్. టి. సి. కి ఇప్పించి నడిపించిన సందర్భాలు ఉన్నాయి. అవి బాగానే నడిపించాము. కాని ఈ సెట్టింగ్ పెట్టడంవల్ల బోలెడు చార్జెస్ పెరిగిపోయి కన్సూమరుమీద బాగా ఒత్తిడి వడుతోంది. ఈ సెట్టింగ్ బస్సులు అన్నీ ఒక స్టేజి కేరేజిల్లా పని చేస్తున్నాయి. వాటిని వీరు స్వంతంగా స్టేజి కేరేజిస్ లా నడపడంవల్ల ఇటు ఆర్. టి. సి. కి నష్టము అటు సెట్టింగ్ పోషిస్తున్నది కనుక నష్టము. ఆ సెట్టింగ్ కి పోషిస్తుంటే షిప్ ఓనర్ షిప్ రాదనుకోండి. ఈ ప్రభుత్వము వారు 10, 15 ఏళ్ళలో ఎప్పటికో అదనిని ఓనరుగా డిక్లర్ చేస్తారట, అది పోస్టిటబుల్ గా రన్ అయితే ఇంతలో ఆరున బస్సు విడిచిపెట్టి పోతే చిక్కలేదు. అది ఆర్. టి. సి. కి ఉంటుందో, మళ్ళీ బ్యాంకువారికే ఉంటుందో, ప్రభుత్వానికే ఉంటుందో దానికి ఇంకా రూల్స్ ఫ్రేమ్ చేయలేదు. అధ్యక్షా, ఈ ఆర్. టి. సి. కి ఈ సంవత్సరము 10 కోట్లు నష్టము వచ్చింది. ఓనర్ డ్రాఫ్టు దానికి ఎన్నో కారణాలు ఉన్నాయి. ముఖ్యంగా చెన్నా రెడ్డిగారు సి.ఎం. అయిన తరువాత అసలు సేవనలైజ్ షన్ కి తిలోదకాలు ఇస్తారా, ఆర్. టి. సి. ఉంటుందా, పోతుందా అనే అనుమానము ప్రజలకు వచ్చింది. వారు రాగానే మరి పరంగల్లు, కరీంనగరు, నెల్లూరు, కడప ప్రకాశం జిల్లాలు చాలా రూట్లలో సేవనలైజ్ షన్ స్కీము తీసుకున్నారు. పబ్లిష్ చేయడం జరిగింది. ఒక పరంగల్లలో 70 పర్సంటు స్కీము రూట్లు అమలు పెట్టడం జరిగింది. అది ప్రజల ఒత్తిడివల్ల అనండి, ఇంకా వేరే అనండి. ప్రకాశం జిల్లా, నెల్లూరు, కరీంనగర్, కడప, వీటి అన్నిటిలో స్కీములు పబ్లిష్ చేశారు గాని నడపడానికి ఎందుకో వెనకాడుతున్నారు. అక్కడ కొన్ని స్కీములు

ప్రయివేటు ఓనరుతోపాటు ఆర్.టి.సి. కూడా నడుపుతోంది. ఇటు ఆర్.టి.సి.కి లాసెస్ వస్తున్నాయి, ఇటు ప్రయివేటు ఓనరుకి లాభం రాకుండా పోతూ ఉంది. మీరు ఏదో ఒక నిర్ణయం చేసుకోవాలి. పొలిటికల్ నిర్ణయం. మేము అటు ఓనర్స్ కి మంచి చేస్తాము. ఇటు నేషనల్ జేషను బజవరుస్తాము స్టేటు ఇన్ కింగ్ని పెంచుతాము అని ఉన్న ప్రోవిజన్ అది స్పిలిట్ పెర్సనాలిటీ డ్యూయల్ అవుట్ లుక్ దీనిని ఎప్పుటికైనా మీరు మానకోవాలి అని నేను మనవిచేస్తున్నాను కారణాలు ఏమైనా కానివ్వండి ఒక రోడ్డు మీద అటు ప్రయివేటు బస్సు ఓనరు నడవడం ఇటు ఆర్.టి.సి. నడవడం దానికంతా లాస్ చేయడం మంచి విషయం కాదని నేను సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఒక సింపుల్ ఎగ్జాంపుల్ ఇస్తాను. విజయవాడ సిటీలో ఆర్.టి.సి. బస్సులు నడపాలి అని అంటున్నాము. అది సీఎం. గారే ఎసోస్సు చేశారు. 18 బస్సులు ఇంట్రాడ్యూస్ చేస్తాము అని. డంట్లో 5 బస్సులు ఒకసారి వంపారు మళ్ళీ జనం పూర్తి బస్సులు కావాలి అన్నప్పుడు మరల వదిలి బస్సులు వంపారు. వాటిని వారు డిపోలోనే పెట్టుకొనడం జరిగింది గాని వాటిని ఫ్రెయి చేయలేదు. రూట్స్ వచ్చినాయి కర్మిషను ఇచ్చినా కూడా ఎందుకు నడవరు అని అక్కడ ఉన్న కలెక్టరుగారు కండా మోహన్ గారు ఆర్.టి.సి. ఆఫీసియల్స్ మీద ఒత్తిడి చేశారు ఆయన మంచి కలెక్టరు. కారణం ఏమిటి అని ఆయన వారిపై ఒత్తిడి చేస్తే ఆయనకు ట్రాన్స్ ఫర్ కూడా దీనిమూలంగానే జరిగిందని ప్రజలు అనుకుంటున్నారు. ఆయన నడవమని ఒత్తిడి చేస్తే ఇక్కడనుండి సెక్రటరీగారేమో, ఏమీ లేదు మీరు నడిచే ఆవసరము లేదు అని అంటారు. బస్సులు ఇచ్చి విజయవాడలో పెట్టుకోవడం ఎందుకు? దీనితో ఆర్.టి.సి. నేషనల్ జేషను మీద ఆర్.టి.సి. అధికారులకే పేరులేదు అని ప్రజలలో నమ్మకం కలుగుతోంది. మన ప్రభుత్వమే దీనికి తిలోదకాలు ఇవ్వాలనే అభిప్రాయంతో ఉన్నట్లు ఆపోహలు కలుగుతున్నాయి. ఇట్లా ఆర్.టి.సి.కి నష్టము కలుగుతోంది అందుకే అధ్యక్షా, ఒక కమిషన్ ఆఫీసుని, నేషనల్ జేషను మీద ఇంటరెస్టు ఉన్న ఆఫీసుని ఒక రోజు మేనేజరుని చేయాలి. ఈ ఆర్.టి.సి. యొక్క ఇన్స్ అండ్ అవుట్స్ తెలిసిన వారిని వేయాలి. ఇక్కడనుంచో కిరాయికి తెచ్చినట్లు పోయిన పారి ఒక పోలీసు ఆఫీసుని తెచ్చాడు. ఇప్పుడు కూడా ఒక పోలీసు అధికారిని తెచ్చారు. ఆయనకి ఏమి తెలుసు? దండా మారో బోల్సేవాల, పోలీసువాలా. అందుకని ఈ జాతీయకరణ చేసిన బస్సులకు నష్టాలు వస్తున్నాయి. అందరికీ ఈ 5 కోట్ల ఓవర్ డ్రాఫ్టుతో సహా ఇండియన్ ఆయిల్ కార్పొరేషన్ కు 2 కోట్లు బాకీ ఉన్నాయి. ఎందుకంటే కమిషన్ ఆఫీసుల్లో లేక జాతీయకరణ మీద శ్రద్ధ ఉన్న ఆఫీసుల్లో లేక ఆర్.టి.సి. ని నాశనం చేసుకుంటున్నాము. కొత్త గ్రామాలకు బస్సులు వేయడం చాలా సంతోషం. కానీ ఆర్.టి.సి. ఒక అటానమస్ బాడీ. అటానమస్ అంటే పూర్తిగా లాసెస్ వస్తే ఎట్లా? లాస్ వచ్చినందున దాని నిర్వహణ బాధ్యతను దానికే వదిలిపెట్టి, ప్రభుత్వం చేస్తూ ఇది నడపండి, అది నడపండి అంటూ చెప్పితే ఎట్లా? 80 శాతం ప్రయాణీకులు ఉంటే లాభం ఉంటుంది. వాళ్ళు

జనం లేనిచోట బస్సులు నడిపితే నష్టం వస్తుంది. మా గ్రామాలకు బస్సులు వేస్తే సంతోషమే. మేము వత్తిడి చేస్తాము మంత్రిమీద, వారు వేస్తారు. వారు ఉన్న బస్సులలో ఒకటి పీకి మా గ్రామానికి వేస్తారు. తరువాత అక్కడ నుండి పీకి ఇంకో గ్రామానికి వేస్తారు. ఇట్లా నష్టాలు చాలా పెరిగిపోతున్నాయి. వాటి ఆదా 11-20 a.m. యం 60%కి తగ్గితే రెమ్యూనరేటప్ కాదు. బాగా ఆలోచించి చేస్తే ఆర్.టి.సి కి నష్టాలు లేకుండా పోతుంది, 8 వేల కొత్త గ్రామాలకు బస్సులు వేయాలి అన్నారు, దీనిని క్లాఫింఛవలసిందే. It is a bold step of our Transport Minister. కానీ దానికి బడ్జెటులో ఏర్పాట్లు ఏమీ చేయలేదు. 1200 బస్సులు ఇప్పుడు ఉన్నవాటికి అవసరం ఉంటుంది. దానిలో రిప్లేస్ మెంట్స్ కు, టవర్ లోడ్ రూట్స్ కు 600 బస్సులు కావాలని చెప్పారు. కొత్త గ్రామాలకు ఎన్ని బస్సులు కొంటారో ఈ బడ్జెటులో ఏమీలేదు. రిప్లేస్ మెంట్స్ కు 800 బస్సులు పోతే ఇంక మిగిలేవి ఎన్ని? గ్రామాలకు పోయేవి ఎన్ని? ఇది అస్తవ్యస్తంగా ఉంది. బడ్జెటులో ప్రొవిజన్ లేకుండా కొత్త గ్రామాలకు బస్సులు అంటే ఏమి? ఇక సిటీ బస్సుల విషయంలో చూస్తే 1981-లో సిటీలో బస్సు డిపోలు కట్టుకున్నాము. అప్పటి నుంచి ఒక బస్సు డిపో కూడా జంటనగరాలలో కట్టుకోలేదు, ట్రాఫిక్ రోజు రోజుకు పెరుగుతున్నది. ఆర్.టి.సి. నష్టాలకు కారణం ఆల్టివ్ కార్కానా కూడా ఒకటి అని చెప్పాలి. ఎందుకంటే ఆల్టివ్ లో బాడీ బిల్డింగు తయారైతే ఆర్.టి.సి.లో తయారైన దాకన్నా 15 వేలు ఎక్కువ అవుతుంది. మంత్రిగారు ఏమీ ఆర్డర్స్ ఇచ్చారంటే ఆల్టివ్ ఎ.త అంటే అంతకే కొనాలి అని, ఇది ఏమిటి? మీకు ఉన్న కార్కానాను బాగుచేసుకోవాలి. అప్పుడు జాతీయకరణకు పేరు వస్తుంది ఆల్టివ్ బస్సులే కాదు ఇంకా ఫెస్ట్, రిఫ్రెజిరేటర్లు ఎన్నో కొనడం అమ్మకం చేస్తున్నది. దాట్లో వచ్చిన లాసెస్ పూడ్చుకోడానికి ఆర్.టి.సి. దొరికింది. ఆ పోలీసు ఆఫీసర్లను టీఎస్ఎస్ మంచిగా నడిపే వారిని పెట్టుకోవాలి. ఎందుకంటే మీకూ బిజినెస్ రాదు. జనరల్ మేనేజరుకు కూడా రాకపోతే కష్టం. మీ బాడీ బిల్డింగు కార్కానాను ఆభివృద్ధి చేసుకోవాలి. ప్రైడరాబాదు సిటీలోని బస్సు రేల్లును మద్రాసులోని రేల్లుతో పోలిస్తే—ఇక్కడ 2 కి.మీ. లకు 25 పైసలు కడుతున్నాము అక్కడ 20 పైసలు ఉంది. 4 కి.మీ. లకు ఇక్కడ 30 పైసలు ఉంటే అక్కడ 25 పైసలు ఉంది. 6 కిలోమీటర్లకు ఇక్కడ 40 పైసలు ఉంటే అక్కడ 35 పైసలు ఉంది. దీనికి కారణం ఏమిటి? ఎందుకు ఈ విధంగా వాడకందారును తేక్కు చేస్తున్నారు? పేదవారికి సేవ చేస్తున్నామని మాటలు చెబుతుంటారు. కానీ ఒక సిటు మీద రు. 125 తేక్కు చేస్తున్నారు. అదే మద్రాసులో రు. 50 చేస్తున్నారు. ఇది ప్రభుత్వ వస్తువు. జాతీయం చేయబడిన సంస్థ. ప్రజలకు ట్రాన్స్ పోర్టు సౌకర్యం కల్పించలేని ప్రభుత్వం ఏమి ప్రభుత్వం? బొంబాయిలో సిటుకు రు. 15 తేక్కు, ఢిల్లీలో సిటుకు రు. 4 నామ మాత్రంగా చేస్తున్నారు. అహమ్మదాబాదులో రు. 14 చేస్తున్నారు. ఈ ట్రాన్స్ పోర్టు సౌకర్యాన్ని ప్రజలకు కలుగజేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానిది. ఈ సిటీలో వస్తున్న నష్టాలను పూడ్చడానికి పల్లెలలోని వారికి తేక్కు చేస్తున్నారు. ఆరు

పైసలు ఉన్నదానిని ఏడు పైసలు చేశారు. సిటీలోని జనానికి సౌకర్యం ఇవ్వ వలసిందే. కానీ సిటీలోని విద్యార్థులకు ఇందిరాగాంధీ జిందాబాద్ అంటే వారికి 50 శాతం కస్టెషను ఇస్తున్నారు, జిల్లాలలో ఉన్న విద్యార్థులకు 35 శాతం కస్టెషను మాత్రమే ఇస్తున్నారు. అక్కడ ఉన్న విద్యార్థులు ఎందుకు సఫర్ కావాలి? అందుకని విద్యార్థుల్లోకమునకు గాని, సెక్రటేరియట్, ఆఫీసులకు పోయే వారికి గాని అందరికీ సమానముగా కస్టెషన్ను ఉండాలి. అంతేగాని జిందాబాద్, ముర్దాబాద్ అనేటటువంటి వారికి మాత్రమే ఎక్కువ కస్టెషన్ను ఇవ్వకుండా అందరికీ సమానముగా చేయాలని వనవి చేస్తున్నాను.

ఈ డాంబర్ రోడ్డు, మెటల్ రోడ్డు, మట్టి రోడ్డు—ఈ మూడింటిలో బస్సులు నడవడం వల్ల, మీకు డాంబర్ రోడ్డు మీద నడిచే దాని'న్నా ఈ మెటల్ రోడ్డు మీద నడిస్తే డెయిలీ వియర్ అండ్ టియర్ ఒక బస్సుకు రూ. 50 ఎక్కువ అవుతుంది. దానికి ఫిర్యాదు కూడా ఇవ్వడానికి నేను సిద్ధముగా ఉన్నాను. నేను గతసారి కూడా వాదించాను ఈ ట్రాన్స్పోర్టు మినిస్ట్రీ ఎవరికి ఉంటుందో వారికి ఆర్ అండ్ బి కూడా ఉంటే వారికి కొంచెము హృదయము ఉంటుంది. రోడ్డు మంత్రి వేరే, బస్సుల మంత్రి వేరే. అక్కడ నడిస్తే ఏమి బస్ వియర్ అండ్ టియర్ ఏమైతే ఏమి అంటారు. సెక్టరీ మాత్రం అక్కరే, మంత్రులు వేరు వేరు. ఇది సరిగా నడవలేకపోతోంది. ముఖ్యముగా దీనికి రీఓరియంటేషను ఇవ్వాలి. It is not enough that we are improving our buses ఈ దేశములో గ్రామాలలోనే 80 శాతం జనం ఉన్నారు. Bullock - cart is the back - bone of Andhra Pradesh ఇప్పటికీ మన ప్లానింగు కమిషన్ సర్వే ప్రకారం 66 టు 96 ప్రొజ్యూస్ మనము ఈ బుల్లక్ కార్టు మీదనే తీసుకుపోతున్నాము. మొత్తం దేశములో 150 లక్షల బుల్లక్ కార్టు ఉంటే మన ఆంధ్ర రాష్ట్రములో 20 లక్షల దాకా బుల్లక్ కార్టు ఉన్నాయి. ఈ బుల్లక్ కార్టును మనము రీడిజైన్ చేయాలి. డన్లప్ రబ్బర్ టైర్స్ వారు ఒకసారి రీడిజైన్ చేశారు. దాని ప్రకారం ఈ ఆయిరన్ రిమ్తో నడిచే బండి వల్ల ఎద్దుకు కష్టం, బండికి వియర్ అండ్ టియర్, రోడ్డుకు నష్టం అని మనవి చేస్తున్నాను. రోడ్డు బాగా నష్టపోతాయి. 1948లో రోడ్డు సర్వే జరిగింది. ఈ ఇనువరిమ్తో నడిచే బండివల్ల రోడ్డుకు సంచనరానికి రూ. 254 దాకా నష్టము వస్తుంది. ఆంధ్ర రాష్ట్రములో 20 లక్షల దాకా ఇటువంటి బళ్ళు ఉన్నాయి. దీని వల్ల రోడ్డుకు కాని, బండకు కాని ఎంత నష్టము వస్తుందో అంచనా వేయండి. దీనికి ఒక సైంటిఫిక్ అప్రోచ్ ఉండాలి. ఏదో మంత్రిగా ఉన్నాము, నా మైము ముగించుకుంటాను అంటే దేశం బాగుపడదు ఇప్పటికీ 96 శాతం ప్రొజ్యూస్ ఈ బళ్ళలో పోయేటప్పుడు దీని విషయంలో ట్రాన్స్పోర్టు మినిష్టరు గార్కి రీఓరియంటేషను టువర్డ్స్ విలేజ్ కావాలని చెబుతున్నాను. అటువంటి మంత్రి కావాలి. గ్రామాలలో జీపులు పెడతాము అన్నారు. కలెక్టర్ రిపోర్టు ప్రకారంగా 8 వేల గ్రామాలకు పెద్దబస్సులు పోవని, దానికి మీరు జీప్లు ప్లాన్ చేస్తుంటు ఉంది. మరి ఆ జీప్ మీద రాబడి ఎంత వస్తుందో నాకు

తెలియదు. నష్టం వస్తుంది. 98 పైనలు రిటరన్ ఉంటే దాని ఖర్చు 140 పైనలు: మీరు ఈ బి డి విషయములో కొత్తగా ఆలోచించి ట్రెజరీకు సబ్సిడీ అచ్చి ఆ బండిని రిడిమిట్ చేసి ఇన్వెస్టు చేయడం ఉపయోగం ఉంటుంది. ప్లానింగు విషయం అంశంగా ప్రకారం ఇప్పటికి 98 శాతం ప్రోడ్యూస్ వీటిమీదే ఇన్వెస్టుతున్నాము, బస్సులకు ట్రెయిలర్స్ పెట్టి గూడ్స్ ట్రాన్స్పోర్టు చేసేవద్దని మనము పెట్టుకొంటే డీసెల్, పెట్రోలు దొరకని కాలములో మనము చేప్ చేసిన వారము ఆవుతాము. ఈ డీసెల్ ను కూడా మనము ఏదయినా ఒక ప్లాన్ ప్రకారంగా వాడుకుంటే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాము. కేంద్ర ప్రభుత్వం గత సంవత్సరం కన్నా ఈ సంవత్సరం ఒక 5 శాతం ఎక్కువ ఇన్వెస్టు చేస్తున్నాము. మీరు డెరెక్షను ఇచ్చారు. మీరు మొన్ననే టూరిస్టు వెహికల్స్ కి వాటికి కొత్త లైసెన్సులు ఇవ్వడం జరిగింది. మనకు డీసెల్ లేదు. గ్రామాలలో రైతులం మేము బాధపడుతున్నాము. మీరు కారు టనర్స్ కి, వైరేటు డీలర్స్ కి కూడా డీసెల్ కార్లు ఇస్తే — మొన్న 100, 200 ఇచ్చారు. డీసెల్ ఎక్కడనుంచి తెస్తారు. మేము బాధపడుతున్నాము. ఆర్.టి.సి. బాధపడుతోంది. ఇక్కడ వున్న వెహికల్స్ వారు బాధపడుతున్నారు. ఒక ప్రోగ్రాము, ప్లాన్ లేకపోతే—మీరు 25 శాతం అధికంగా గ్రామాలకు డీసెల్ ఇవ్వవలసి వస్తుంది. మీరు వీటికి ఎట్లా ఇస్తారు? మీరు అక్కడి నుంచి వేరే రాష్ట్రాలకు పోయే ట్రాన్స్పోర్టు బస్సులకు పెర్మిట్స్ ఇచ్చారు. వారు బస్ డీసెల్ దగ్గర నిలబడతారు. ఈ స్టేజ్ కారేజెన్స్ కి 250 వేస్తే వీటికి 25 వేస్తున్నారు. ఎందుకంటే ఇంటర్ స్టేట్ పోతాయి, హైవేలలో బయలు దేరితే మద్రాసులో పోయి నిలబడతాయి అంటున్నారు. మీరు చూడండి. ఎం.ఎల్.ఎస్.ను అడగండి. ఆర్.టి.సి. డీసెల్ దగ్గర, హోటళ్ళ దగ్గర, చౌరస్తాల దగ్గర ప్రతి స్టేజ్ దగ్గర మీరు ఆగుతున్నారు. ఆర్.టి.సి.కి పోటీ. ఆర్.టి.సి. కి ట్యాక్స్ ఎక్కువ వేస్తారు. వైరేటు కేరేజెన్స్ కి తక్కువ వేస్తారు టాక్సుల లోనే 10 వేలు మిగులుతాయి. 10 వేలు లంచాల క్రింద పెట్టకోవచ్చు.

ఆర్.టి.సి. మీరు పోషించాలి. నేషనల్ శేషన్ మా ధ్యేయం, మా ప్రభుత్వం సోషలిజం అంటూ ఇందిరాగాంధీ గారు రోజూ చెబుతూ ఉంటారు సోషలిజం వచ్చింది. దేశం బాగుపడింది అంటే ఈ సోషలిజం వ్యవస్థను మీరు గొడలిపెట్టు పెడుతున్నారు. వైరేటు బస్సులను ఎంకరేజ్ చేస్తున్నారు. ఆయిల్ పాలసీ నిర్మాణం చేసుకోవాలి. ఇవి అన్నీ చూస్తే చాలా విచిత్రంగా ఉంది. ఈ ఆర్టిసి పెరసనెల్ —కండక్టర్లు గాని, డ్రైవర్లు గాని—వీరికి ఒకసారి ట్రెయినింగు ఇచ్చి వదిలి పెట్టండి, ఓరియంటేషను రెండుమూడు సంవత్సరాలకు ఒకసారి ఈ ఆయిల్ కంజక్షన్ ఎక్కువగా ఉపయోగించి నడిచేవి మన దేశంలోని బస్సులే. విదేశాలలో, బాగా అభివృద్ధి చెందిన దేశాలలో వారు ఆయిల్ కన్సమ్ప్షన్ తక్కువతో నడిచేవి కనిపెడుతున్నారు, వాటిని తెప్పించుకోండి, లేకపోతే వాటిని కాపీ చేయండి. పూర్వాయల్ కన్సమ్ప్షన్ ఎంత తక్కువ అయితే అంత మంచిది.

ఈ సీటికి బొంబాయిలోవలె కరెంటు డ్యూరా నడచే సర్క్యూల్ రైల్వేను 11-40 a. m. ఇంటర్వ్యూ చేస్తే చాలా రద్దీ తగ్గిపోతుంది. లేజర్ ఏరియాస్ చాలా

పెరిగిపోతున్నది. రోజూ 10 మైళ్ళు, 20 మైళ్ళు పోవాలంటే ఈ చిన్న ఆర్.టి.సి. బస్సులు పోలేవు. అందువల్ల బొంబాయిలో మాదిరిగా సర్క్యులర్ ఎలక్ట్రిక్ ట్రైయిన్సును అరేంజీ చేస్తే మొట్టమొదటి దశలో కొద్దిగా ఖర్చు అయినప్పటికీ లాంగ్ రన్ లో చాలా ప్రాఫిట్స్ వస్తాయని మనవిచేస్తున్నాను. ఇది ఎందుకు మనవిచేస్తున్నానంటే రోడ్ ట్రాఫిక్ ఇంపార్టెన్స్ జాగా పెరిగిపోయింది. Road transportation of goods has been increased by 33%. Passenger Traffic has been raised from 42% to 61%. The Railways has gone down. There is a decline in traffic from 72% to 66% to 67%. డిక్లయిన్ ఎంత అంటే 72 పర్సెంట్ నుంచి 67 పర్సెంటుకు వచ్చింది. అట్లానే ప్యాసింజర్సులో 48 పర్సెంటు నుండి 39 పర్సెంటు వరకు రైల్వేస్ డిక్లయిన్ అవుతుంది. అందువల్ల మనవిచేసేది ఏమిటంటే రైల్వే గూడ్స్ కానివ్వండి, ప్యాసింజర్స్ కానివ్వండి ట్రాన్స్పోర్టులో ఈ రోడ్ ట్రాన్స్పోర్టు పెరిగిపోతుంది. ఇప్పటికే నా మీరు దీనిని గ్రహించి, దీనికి చాలా ఇంపార్టెన్స్ ఇచ్చి ఒక సెంటిఫిక్ ఏప్రోచ్ గా దీనిని మీరు తేకవ్ చేయాలని మనవిచేస్తూ నెలపుతీసుకొంటున్నాను.

Sri H. Satyanarayana (Adoni) :—While I join in welcoming the Budget proposals, I have to pin-point certain things for the benefit of the department to set them right. Ofcourse the Transport Minister has made a very brave effort to get this budget.

I do pay some compliments to Hon'ble Minister for the welfare activities shown in this note about bonus affair, housing schemes and giving of employment to the dependents of the persons who died in employment, etc. But unfortunately, my only worry is in respect of other point. That is, inspite of increase in traffic and inspite of increase in the collection of amounts from the passengers by way of fares, etc., the R.T.C. has shown a deficit of Rs. 6 crores. Normally, if the turn over is more there should be greater benefit. Here, it is reverse. More turn over and lesser profits. Leave the lesser profits, there is positive deficit of Rs. 6 crores. I wish my Hon'ble friend would reduce this deficit of Rs. 6 crores. Private operators employ 3 people for a bus whereas RTC employes 8 people for a bus. I would urge that he should find out once again as to how he can reduce these losses.

Another point I would like to say is about the timings. The biggest joke was, when I was trying to purchase a Time Table of the Buses in a bus stand, one man standing nearby said: "Why do you want to take that Time Table, when the buses do not adhere to the timings? Why do you waste your eight annas?" That is the biggest joke. I would request my Hon'ble friend to look into this matter. The buses start at the correct timing in the beginning. But unfortunately, they reach very lately to the destinations. At times, three

Voting of Demands for Grants.

buses will come together. These are the difficulties, I am putting forth before the Hon'ble Minister for his consideration.

Coming to transport Department, I would like to urge to look into another point of old vehicles. It is nice to see the old vehicles on the roads. They can be run as Vintage cars or vans. When I noticed certain vehicles they are more than 10 years old but they are still put on use. There, not only, one part will make the sound of horn, but all the other parts of the vehicle make the sound of horn. Incidentally, when my self and the former Minister Mr. Anjaiah, wanted to go on a vehicle and enquired a standing vehicle, the driver told us that there are no brakes for the vehicle. If the vehicles are being run without brakes, in full capacity, what about the fate of the passengers. The offices say-- 'we do not have mobility.' If they have no mobility, if they are not having vehicles to such and curb such things, what will happen? This has to be looked into by my Hon'ble friend. So far as the age of the vehicle is Concerned, they should restrict. If the age of the vehicle is 7 years as the limit, I will go still further. Let them make it 10 years and then let them apply guillotine.

I think roads are the biggest enemies of the buses. When we ask the bus people about the damages, they say that the roads are in a very bad condition and hence there are damages even to the new vehicles within 4 to 5 months. So, I hope this matter will be taken up by the R.T.C. with Mr. Rosaiah for improvement of the roads. When we ask for improvement of village roads, the quick answer is-- "No funds." This is also particular in case of ayacut roads. When the ayacut roads are taken over by R & B. Department, they should see that they are improved. The Transport Department say that they cannot run the buses in these roads. I do not know how to deal with vicious circle. I hope that Mr. Rosaiah, the Hon'ble R&B Minister has to pay more attention to the rural roads. We are talking lot about rural roads but doing nothing. Further more, I would only pin-point about an ayacut road in my constituency, from Halvi to Kouthalam. Chief Engineer has visited that place. There is a big vagu and therefore a cause way is essential there. Without that, the entire road of 10 miles would be absolutely useless. They cannot go to Kouthalam village without a cause-way. So, I urge to immediately take up the work of construction of cause-way for the benefit of the people there, on the big vagu in between the places of Halvi and Kouthalam.

Thank you, Sir,

10-50 p. m.

శ్రీ కె. గోపాలరావు (అనకాపల్లి) :— అధ్యక్షా, నాకు ఉన్నటువంటి స్వల్ప వ్యవధిలో ఆర్.టి.సి. ఒక్కదాన్ని గురించే మాట్లాడుతాను. ఈ రోజున సామాన్య ప్రజలకు థిఫ్ మోడ్ ట్రాన్స్‌పోర్టు మన రాష్ట్రంలో ఆర్.టి.సి.నే కాబట్టి దీని గురించి ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. మినిస్టరుగారు ఇచ్చిన నోట్‌లో, “The twin objectives of providing efficient, adequate economical and properly co-ordinated Transport services and to run on business lines”.... అనే ట్వైన్ ఆబ్జెక్టివ్స్ మనమును పెట్టారు. ఇది చాలా లాఢెబుర్ గానే ఉంది. అంతే కాకుండా..... ‘This public sector undertaking now stands the second biggest of its kind in the country’, అని చెప్పారు. అంతవరకు ఏమీ అతేవణ లేదు. మన మృత్యుసానం, మన లక్ష్యాలు వగైరా బాగానే ఉన్నాయి. కాని ఆచరణలో ఇది ఎట్లా ఉంది అంటే చెప్పవలసిందే. నిజానికి ఒక వైపునంచి వారు ఇచ్చిన ఫిగర్స్‌లో కేపి.ల్ ఇన్వెస్టుమెంటు 128 కోట్లకు పెరిగిందనీ, అలాగే 6,794 బస్సులు ఉన్నాయనీ, 80 వేల ఎ.ప్లా యాస్ ఉన్నారనీ వర్క్ పాప్స్‌కూడా పెరిగాయనీ, అన్ని రకాలుగా పెరిగిందనే ఇంక్విరీస్ ఈ ‘నోట్’ లో ఉలిగించారు. ఇదంతా నిజమే కావచ్చు. అట్లా అయినా ట్రాఫిక్ పెరుగుతున్నది. ఆదాయం పెరుగుతున్నది, నిజమే. ఇక్కడ ఒక విషయం మాత్రం చాల కన్‌వీనియంట్ గా మినిస్టర్ గారు వర్ణింపారు. ఈ గవర్నమెంట్ వచ్చిన తరువాత, ఈ మినిస్టర్ గారు ‘శుక్ల చీన తరువాత 78-79 లో రు. 6.9 కోట్లు వడ్డం వచ్చినదని తరువాత సంవత్సరంలో 8 కోట్లు డిశంబరు 1979 వరకు వడ్డం వచ్చినదని తెలియజేశారు. ఇంత పెద్ద పోజీము యంత పెద్ద ఎత్తున సాగిస్తున్నప్పుడు అసలు ఈ వడ్డాలు గుండులో ఎందుకు వస్తున్నదని ఆలోచన చేసి ఈ లాసెస్ తొలగించడం కోసం ఏ మార్గాలు ఆలోచించబడుతున్నవి అనే మాట ఒక్కటి యిందులో పెట్టికంటే సంతోషించే వాళ్లు. ఈ లాసెస్ ఎందుకు వస్తున్నాయనేది వాటికి తెలియనిది కాదు. ఒక్క మాటకూడ చెప్పకుండా దాట వేయడం మంచిది కాదు. ప్రజలలో చాలా అనుమానాలు ఉన్నాయి. వీరు వచ్చిన తరువాత అనేకమైన అనుమానాలు కలిగినాయి. ఆ అనుమానాలు అన్నీ కేవలం ఎట్టి ఆధారం లేనటువంటివి అనడానికి వీలు లేదు. ఆర్.టి.సి. వైపు నవతిల్లి ప్రేమ చూపిస్తూ ప్రైవేట్ ట్రాన్స్‌పోర్టు గురించి కన్నబల్లి ప్రేమ చూపిస్తున్నట్లుగా కనిపిస్తున్నదని ప్రజలలో ఉన్న అభిప్రాయం. అందుకు అనేకమైన ఉదాహరణలు ఉన్నాయి. విశాఖపట్టణం సిటీ ఎస్ ల గురించి మాట్లాడుతూ ఆయన ఏమీ అన్నారో చూడండి. సిటీ బస్సులు సేషనలైజ్ చేశాము అన్నారు. కాని మన యొక్క ధోరణి సేషనలైజేషన్ వైపు ఉన్నదా? డి సేషనలైజేషన్ వైపు ఉన్నదా అనేది ప్రజలలో కలుగుతున్న అనుమానం. విశాఖపట్టణంలో ఏమీ జరిగినది. ప్రజలు అందరూ కోరుతున్నప్పుడు, విద్యార్థులు కోరుతున్నప్పుడు యిది శాంక్షన్ చేయడం జరిగిందా? సిటీ బస్సులు సేషనలైజ్ చేశారా? పెద్ద గొడవ జరిగి ఆందోళన జరిగి లెక్చరర్స్ నిబోయిన తరువాత ఫైరింగ్ వరకు వెళ్ళిన తరువాత కూడ బ్రహ్మాండమైన ప్రదర్శనలు చేసిన తరు

వాత గాని కొంత మంది చనిపోయిన తరువాత కాని యిది అంగీకరించడం జరగలేదని మనవి చేస్తున్నాను, అట్లాగే విజయవాడ, మనయొక్క డైరక్షన్ ఏవిధంగా వున్నది? సేషనలైజేషన్ ట్రాన్స్పోర్టును అభివృద్ధి చేసి బాగా చేసినట్టాలు తగ్గించే మార్గంగా ముందుకు తీసుకు వెళ్ళేటట్లుగా చేస్తే ఎవరూ కాదనరు. రిట్రాగ్రేడ్ మోషన్ లో వున్నదని మన అందరకు తెలిసినదే. రి-ఆర్గనైజేషన్ సమస్య వచ్చినది. రి-ఆర్గనైజేషన్ గాని అప్పుడు చెప్పిన ప్రకారం అమలు జరిపితే ఆర్. టి. సి. కొన్నాళ్ళకు దెబ్బతినిపోయి, చనిపోయే పరిస్థితి వస్తుందని ప్రజలలో వచ్చిన అనుమానం నిజం కాదా? అదృష్టవశాత్తు అది అమలు జరగలేదు. చాలా సంకోచం. వారు యిచ్చిన లెక్కలలో ఒక విషయం చెప్పారు. 78-74 దగ్గర నుంచి లెక్క తీసుకొని 76-77 వరకు కాపిటల్ యిన్ వెస్టిమెంట్ పెంచాము అన్నారు. 76-77 వరకు సెవరేట్ పీరియడ్ గా తీసుకొని 77-78 నుంచి మనం చేపట్టిన తరువాత ఎంత వరకు కాపిటల్ యిన్ వెస్టిమెంట్ డిశంబరు 1979 వరకు అని లెక్క వేస్తే నిజం బైటపడుతుంది. 1977 వరకు 80 వర్సంటు వరకు కాపిటల్ యిన్ వెస్టిమెంట్ పెరిగితే 78-79 కి 82 వర్సంటు మాత్రమే పెరగడం జరిగింది మన డైరక్షన్ ఏ విధంగా ఉన్నదనేది జాగ్రత్తగా అలోచించాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు ప్రధానంగా రెండు కారణాల వల్ల నష్టాలు వస్తున్నాయి. ఇల్లిగల్ ట్రాన్స్పోర్టు ఏ విధంగా జరుగుతున్నదనేది మనకందరకు తెలుసు ఇందులో లెక్కలు యివ్వలేదు గాని మనకందరకు తెలిసినటువంటి విషయమే. చాచాపు వెయ్యి బస్సులు టూరిస్టు పర్మిట్స్ పేరు వెట్టుకొని, యితర పేరు వెట్టుకొని మొత్తం సేషనలైజ్డ్ రూట్స్ లో యిన్ ఫింక్ మెంట్ చేసి మన రూట్స్ దెబ్బతినే విధంగా రన్ చేస్తున్నారు, అందరి కన్నై వెన్స్ లో జరుగుతున్నది. ఇది నిజం కాదా? ఇది ఎందుకు ఎలా చేయాలి? ఎందుకు కోరి నష్టం తెచ్చుకోవాలి? మన కార్పొరేషన్ యొక్క రెవెన్యూస్ ను తగ్గిస్తున్నటువంటి యిల్లిగల్ ట్రాన్స్పోర్టేషన్ - Illegal transportation on our nationalised routes. This is the main reason and the Government should be aware of what is going on. ప్రైవేటు బస్సులను మనం సేషనలైజ్డ్ రూట్స్ లో నై మల్టీనియస్ గా రన్ చేస్తున్నాము. విశాఖవట్టణం నుంచి అనకాపల్లి రూట్ చాలా డబ్బు వచ్చే రూట్, అనేకమైన ప్రైవేటు బస్సులు రన్ చేస్తున్నారు. ఎందుకు చేయాలి? ఒకవేళ వారికి యివ్వాలంటే సేషనలైజ్డ్ రూట్స్ లో ఎందుకు రన్ చేసేటట్లు యివ్వాలి. నష్టం ఎందుకు కోరి తెచ్చుకోవాలి? ఆర్. టి. సి. ఈ టీవీస్ డిజిటల్ ను ఎదుర్కోడాని! సాధ్యం కాకపోతే నష్టాలు తప్పవు. మనకు ఉన్నటువంటి యాంటిసిపేటేడ్ లాపెస్ లో పగానికి సగం ఈ కారణాల వల్ల వస్తున్నాయి. రెండవ కారణం మన టోటల్ ఫ్లీట్ 7000 బస్సులు. వాటిలో రిప్లేస్ మెంట్ చేయవలసినవి ఎన్నో సరైన లెక్క యివ్వలేదు. 800 బస్సులు మేము వేయబోతున్నాము. రిప్లేస్ మెంట్ చేయబోతున్నామని చెప్పారు. ఈ బస్సులు ఏ పరిస్థితిలో ఉన్నాయి? ఏ చిన్న

తానులో మాసినా ప్రతి బస్ స్టేషన్ లో రెండు మూడు బస్సులు ఆ యా స్టేషన్ లో వడి వదుస్తున్నాయి. సంచీవరెడ్డిగారి ట్రైమ్ లో ఆర్.టి.సి. బస్సులను ఏనుగులు అనేవారు. ఆ ఏనుగుల ఫింకారం వెంగళరెడ్డిగారు వచ్చిన తరువాత పెరిగింది. ఎప్పుడు బేక్ డౌన్ వస్తుందో తెలియదు. 7 వేల బస్సులలో కనీసం రెండు వేల బస్సులు తక్కువ కాకుండా కండెమ్స్ చేయవలసిన పరిస్థితి. 7 వేల లో మీటర్స్ దాటి సరిపించిన వాటిని నడిపిస్తున్నాము. వాటిలో 800 బస్సులు రిటైన్ చేస్తామని చెప్పడం జరిగింది. ఇది సరిపోతుందా? దీనివల్ల సమస్య పరిష్కారం అవుతుందా? పాత బస్సులు పెట్టిన దానివల్ల ఎంత ఖర్చు అవుతున్నది? ఎంత బేక్ డౌన్స్ వస్తున్నాయి? కార్పొరేషన్ కు ఎంత సప్లం జరుగుతున్నది మీ దృష్టికి తీసుకుస్తున్నాను. రోజు రోజుకు రద్దీ పెరుగుతున్నది. ట్రాఫిక్ పొలెన్షియల్స్ పెరిగిపోతున్నాయి. 80-81 లో దానిని మీట్ చేయడానికి ఎక్స్ పాన్ షన్ అండ్ ఆగ్ మెంటేషన్ చేయడానికి 800 బస్సులు పెట్టబోతున్నామని చెప్పారు. లింకేజ్ స్కీమ్స్ క్రింద ఎన్ని గ్రామాలకు క్రొత్త బస్సులు వేస్తామని చెప్పారు. వాటికి సరిపోతుందా అని అడుగుతున్నాము. బడ్జెట్ లో కేటాయించిన మొత్తం $800 + 500 = 1300$ బస్సులకు సరిపోతుందని అనుకుంటున్నారా? అంతే కాదు. కార్గో బస్ సర్వీస్ పెట్టినట్లయితే ఎంతో లాభం. అది కూడ తీసుకోవడం లేదు. దానికి కాలసిన పెట్టుబడి పెంచకుండా ఉన్నారు. వర్క్ షాప్ లు ఉన్నాయి. విజయనగరం, కరీంనగర్ లో వర్క్ షాప్స్ కట్టడం కొరకు టేకాప్ చేశాము అన్నారు. హైనాన్షియల్ స్ట్రీంజెన్ని అని పెట్టి కావలసిన ఏర్పాట్లుచేయకపోతే మనం అభివృద్ధి చేయడంకష్టం అవుతుంది.

2-00 Noon

ఇవాళ మనం పెట్టదలుచుకున్న కాపిటల్ ఇన్ వెస్టిమెంట్-స్టేట్ ఇచ్చేది-స్టేట్ గాని సెంటర్ గాని-యీ రెండింటి నుంచి వచ్చేది-యీ సంవత్సరము ఇచ్చేది 14 కోట్లు, ఇది చాలదు. దీనిని 40 కోట్లకు పెంచాలి. ఇంత డబ్బు ఎక్కడ నుంచి వస్తుంది? అనవచ్చు. మోటర్ వెహికల్స్ టాక్సేషన్ ద్వారా సంవత్సరానికి 25 కోట్లు సూలు చేస్తున్నాం. అది తీసుకొచ్చి, ఒక సంవత్సరం మనది కాదనుకుంటే దీనిపై ఇన్వెస్టు చేస్తే అది అనేక రిటర్న్స్ తీసుకువస్తుంది.

ఇంక, సెట్టింగ్ గురించి మిత్రులు మాట్లాడారు. ఈ సెట్టింగ్ రన్ చెయ్యడం వలన ఆర్.టి.సి.కి 45 పైసల నుండి 1-20 పైసల వరకు నష్టం వస్తున్నది. దీనివల్ల మనకు ఉపయోగంలేదు, వీటిని ఆర్.టి.సి.లో కలిపి, వారికి ఆర్.టి.సి.లో కలిపి వారి లివింగ్ కండిషన్స్ గ్యారంటీ చేసి ఇందులోనే వారికి ఏర్పాటు చేయడం మంచిది. ఈ సెట్టింగ్ సేవలైడ్ రూట్స్ లో కూడ ఇంటర్డ్యూస్ చేయడం వలన ఆర్.టి.సి.కి వచ్చే ఆదాయం తగ్గుతున్నది. కాబట్టి, సేవోక సూచన చేస్తాను. కీ.లతల కి. సి. నడిచిన తరువాత, ఆ బస్సులను మళ్ళీ లైన్ లో పెట్టే బదులు గూడ్స్ ట్రాన్స్ పోర్టు సర్వీసుగా మార్చి, సివిల్ సప్లయ్ మెంబరయిన వర్క్ మెంటు రిక్వయర్ మెంట్స్ కు వాటిని లారీ బాడీస్ గా మార్చి.

కార్పొరేషన్ వుపయోగించుకుంటే చాలా లాభం వస్తుంది. ఈ పార్లెల్ అపరేషన్స్ అపాలని మరొకసారి చెబుతున్నాను. ఇది చాలా ముఖ్యమైన విషయం. ఈ ట్విన్ డేజర్సును రద్దు చేయవలసి వుంది. కొత్తగా యిచ్చే రూట్సు ఎక్కడ ఇవ్వాలి, ఎక్కడ ఇవ్వకూడదు ? అనేది ఆలోచించాలి. వాటిని బ్యాలెన్స్ చేయాలి. లాభం వచ్చేవి వారికి ఇచ్చి, నష్టం వచ్చే వాటిలో కార్పొరేషన్ నడవడంవలన ప్రయోజనంలేదు.

ఇంక, వర్కర్సు ప్రాబ్లెమ్స్ ఉన్నాయి. అందులో 60 వేల మంది కార్మికులు వని చేస్తున్నప్పుడు. వారి లివింగ్ కండిషన్సు గురించి చాలా సీరియస్ గా తీసుకుని ఆలోచించాలి. 17-12-79 నాడు ఇంటీరియమ్ రిలీఫ్ గురించి, ఇతర సమస్యల గురించి ఒక ఎగ్జిమెంటు జరిగింది. దానిని నో ఆచేసి, వారిలో అసంతృప్తి లేకుండా చేసి, వారు ఇంకా ఎక్కువగా కంట్రీబ్యూట్ చేసేట్లుగా చూడాలని గవర్నమెంటును కోరుతూ నేను పెంపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ శివలాల (కారవాన్) :- अध्यक्ष महोदय जो बजट रखा गया है उसका समर्थन करते हुए हैदराबाद नगर की जो समस्याएं हैं उनके सम्बन्ध में कुछ विचार आपके सामने रखना चाहता हूं ।

आर टी सी के लिए मंत्री जी ने बजट रखा है वह वास्तव में सराहनीय है । लेकिन हैदराबाद नगर की बढती हुई आबादी को दृष्टि में रखते हुए अगर देखा जाए तो मालूम होता है कि बहुत कम रकम अलाट की गयी है । जो स्थिति नगर के बसों की हैं बहु बहुत खराब हैं । आफिसिस कालेजेस और स्कूल जाने वालों के लिए बसेस समय पर नहीं मिलतीं । इनका समय पर चलाने के लिए कोई अच्छा प्रबंध नहीं है । हर जगह बसेस आउट आफ ऑर्डर नजर आती है । कभी कभी किसी आर टी सी के कर्मचारियों से जब इस कारण पूछते हैं तो वे कई समस्याएं बताते हैं । मैनटेनेंस का ठीक प्रबंध नहीं है । जिसके कारण बसेस समय पर नहीं चलती । पुराने शहर में और गुजान आबादियों में बसेस चलाने की तरफ आजतक ध्यान नहीं दिया गया । खास तौर पर नये पूल से गोलकोंडा जाने वाले लोगों को बसेस के लिये घंटों इन्तेजार करना पडता है । जिहोंलो को जाने वाली बसें चाहे वह चेन्नडला की हों या विकागबाद की हों चाहें निजामाबाद की हों या अनतापूर आदि इनमें यात्रियों के लिए कोई सुविधाएं नहीं हैं । इसके कारण वह लोग समय पर अपने अपने गांव को नहीं पहुंच सकते । खास तौर पर पिछडी जातियों के लोग जो छोटे मोटे धंदे करते हैं बसेस के समय पर न चलने के कारण से बहुत कष्ट उठाते हैं । गुंजान इलाहों में मिनी बसेस चलाने की योजना बनाई गई थी लेकिन उसपर ध्यान नहीं दिया जा रहा है । विचार यह है कि मिनिस्टर साहब जिस रूट को रिकमेंड करते हैं उनही रूटस पर बसेस चलाई जाती है । लेकिन पुराने शहर के महेल्लों जैसे मंगलहाट नामपल्ली गोलकोन्डा और मेहदी पटनम आदि में इन बसेस को चलाने के लिये काम नहीं हो रहा है । मैं चाहता हूं कि इस पर विशेष ध्यान दिया जाए कि जो

बसिस चलाई जाती है उनपर साईन बोर्ड बराबर नहीं होते । इन बसिस पर देखने से ऐसा मालूम होता है कि हैदराबाद नगर के ज़मेरात बाजार से लाई हुई पुरानी गाड़ियां हैं । बसों पर साईन बोर्ड लगाने से लोगों को जानकारी होती है कि कौनसी बस कहां की हैं । इस लिए आर टी सी की अर्डर से बसिस पर साईन बोर्ड लगाएं जाएं और मैं ने जो बातें कहि है उनपर विशेष ध्यान दिया जाए ।

12-10 p.m.

శ్రీ ఎ. వరంధాములు (నూర్యాపేట) :—అధ్యక్షా, ఈ రోజున సభ వారి ముందున్న డిమాండ్లను, ముఖ్యంగా రోడ్డు రవాణా సంస్థకు సంబంధించిన డిమాండును, నేను బలపరుస్తున్నాను. ఆర్.టి.సి. సుమారు 7 వేల బస్సులతో ప్రజలకు ప్రయాణ సౌకర్యాలు కలిగిస్తున్నది. వల్ల వల్లకు బస్సు భారతదేశం గ్రామాలలో నివశిస్తున్నదని మీకందరికీ తెలిసినదే. గ్రామాలు బాగుపడితే దేశం బాగుపడుతుంది. ప్రతి గ్రామానికి ఒక్క సౌకర్యం కలిగించడానికి వల్ల వల్లకు బస్సు అనేపథకం ఆర్.టి.సి తీసుకున్నది. ఇది గ్రామప్రజలకు వరప్రసాదంవంటిది. ప్రభుత్వం చేపట్టిన ఈ పథకం ఆర్.టి.సి ఆధ్వర్యంలో గత రెండు సంవత్సరాలుగా అదనంగా ఐదు వేల గ్రామాలకు బస్సుసౌకర్యం కలిగించడం ముదావహము. మన రాష్ట్రంలో కొన్ని గ్రామాలు కొండలలో లోయలలో రహదారి లేకుండా ఉన్నాయి. అటువంటి గ్రామాలకు బస్సులుపోలేవు. అటువంటి గ్రామాలకు ఆర్.టి.సి వారు ప్రయాణ సౌకర్యాలు కలిగించే దృష్టితో జీపు బస్సు సౌకర్యం ప్రోవో పెట్టారు. ఇది ముఖ్యంగా అటవీ ప్రాంతాలలో నివశించే గిరిజనులకు ఉపయోగపడుతుంది. గ్రామాలలో పండించిన పంటను సరుగును మార్కెట్లకు తీసుకురావడానికి అవకాశం కలిగించాలి. అందుకు వీలుగా కార్మికుల బస్సు సర్వీసు ప్రోవో పెట్టారు. ఈ విధంగా రైతులకు తోడ్పడిన ఘనత ఆర్.టి.సి కి దక్కింది. గతంలో బస్సులు తరుచుగా ఆగిపోతూ ఉండేవి. దీనివల్ల ప్రయాణీకులకు ఎంతో ఇబ్బంది కలిగేది. కార్మికులను ప్రోత్సహించే ఇన్సెంటివ్స్ పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. దీనివల్ల బస్సులు ఆగిపోవడం తగ్గిపోతుంది. కానీ పథకానికా నాకు ఆర్.టి.సికి సంబంధించి అనేక ఫిర్యాదులు వస్తుంటాయి. ఇందులో ముఖ్యమైనది బస్సులు కొన్ని రూట్లలో కాన్సిల్ చేయడం వల్ల ప్రయాణీకులకు ఇబ్బంది కలుగుతుంది అనేది. ఇటీవల ప్రవేశపెట్టిన ఇన్సెంటివ్స్ పథకం వల్ల ఈ కాన్సిలేషన్లు తగ్గినవి. బస్సులు కాన్సిల్ కాకుండా సమయానికి నడిపించవలసిన బాధ్యత ఆర్.టి.సి కి ఉంది. రెండు సంవత్సరాల్లో అన్ని గ్రామాలకు బస్సు సౌకర్యం కలిగిస్తామని ఆర్.టి.సి వారు చెబుతున్నారు. ఆర్.టి.సి కొత్త మేనేజిమెంటు కార్పొరేషనుకు వస్తున్న నష్టాలు భర్తీ చేసే విధంగా లాభదాయకంగా ఉండేట్లు కార్యక్రమాలు నడిపిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. గ్రామాలలో బస్సులు పోవడానికి రోడ్లు సరిగాలేవు. తొమ్మిది నెలల్లో ప్రపంచే స్త్రీ మూడు నెలల్లో ప్రసవిస్తుంది ఆ రోడ్లు మీద వెడితే. ఆ రోడ్లను చక్కగా చేసి బస్సులను నడిపించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె నరసింహారెడ్డి (భువనగిరి):— అధ్యక్షా, ట్రాన్స్‌పోర్టు కాళామా త్యులు మరియు పీడబ్ల్యు కాళామాత్యులు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండ్లను బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు చెప్పదలచుకున్నాను. చెన్నారెడ్డిగారి ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత గ్రామానికి బస్సువేయాలనే అలోచనతో కొత్త కార్యక్రమాలు చేపట్టారు. ఆర్.టి.సి. చైర్మన్‌గా ట్రాన్స్‌పోర్టు మంత్రిగారే ఉన్నారు. ఆర్.టి.సి కు కూడా మంత్రిగారే ఉన్నారు. మనం ఇచ్చిన స్లోగన్ను వల్ల ఎన్నో రకాల వత్తిడుల వల్ల గ్రామాలకు బస్సులు రావాలనే ఉద్దేశంతో కొన్ని ప్రాజెక్టు బస్సులు నడిపేటప్పుడు మోటారు వెహికల్ ఇన్‌స్పెక్టర్లు ప్రాజెక్టు వారిపై కేసులు పెడుతున్న సంఘటనలు లేవప్పటికీ ఆర్.టి.సి పై కేసులు పెడుతున్నారు. ఆర్.టి.సి కాల్పోతే మన ప్రభుత్వం డేబులోనికి పోదు. ఆర్.టి.సి నుంచి తప్పించి ఆర్.టి.సి లో వేరే ఆర్.టి.సి వ్యవస్థ ఆర్.టి.సి కి సంబంధించి ఏర్పాటు చేస్తే సరిపోతుంది. ఆ విధంగా గ్రామాలకు ఎక్కువ బస్సులు వచ్చే అవకాశం ఉంది. మంత్రిగారు దీనిని తీవ్రముగా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. ఆర్.టి.సి ఏదైనా రూటు తీసుకున్నప్పుడు ప్రాజెక్టు ఆపరేటరు విత్‌డ్రా చేసుకున్నప్పుడు వారి క్రింద ఉండే ఉద్యోగులను ఆర్.టి.సి వారు ఎంపాలోర్ చేసుకుంటాం అంటున్నారు. కాని కొన్ని కేసులలో ఆ విధంగా జరగడం లేదు. రాజకీయమైన ఇన్‌ఫ్లూయెన్స్ ఉండి పెద్ద వారి వత్తిడి ఉన్న చోట మాత్రమే అది జరుగుతోంది. ప్రైవేటరైజు వయా పోషించే వల్ల మున్సిరాలాదు రూటులో బస్సు వేస్తే ప్రాజెక్టు ఆపరేటరు పోయిన తరువాత ఈ రోజు వరకు అక్కడి ఉద్యోగులను ఎంపాలోర్ చేసుకోలేదు. రూటు ఎగ్జిక్యూషన్ చేయడానికి లేవంటున్నారు. దాదాపు 15 సంవత్సరాలుగా నడుపుతున్న బస్సు. దానిపై ఆధారపడిన ఉద్యోగులు, వారిని గాలికి వదిలివేయడం న్యాయం కాదు. మానవతా దృక్పథంతోనైనా వారిని ఎంపాలోర్ చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ప్రైవేటరైజుకు 20-30 కి. మీ దూరంలో ఎన్ని బస్సులు వేసినప్పటికీ జనానికి సరిపోకుండా ఉన్నాయి. పట్టణానికి 30 కి మీ వరకు లోకల్ బస్సులు నడిపిస్తే కాని జనాన్ని సర్వదం సాధ్యం కాదు. ప్రతి నియోజకవర్గం నుంచి మా గ్రామంలో బస్సు ఆవడం లేదు. మాకు పెట్టరు కావాలని అడుగుతున్నారు. లోకల్ బస్సులు నడిపిస్తే తప్ప సాధ్యం కాదని భావిస్తున్నాను. భోవనగిరి బస్సు స్టాండుకై మూడు లక్షల ఖర్చుతో స్కీము వేసి రెండు సార్లు తెండర్లు పిలిచారు. చివరకు ఏమీ లేకుండా పెట్టరు ఒకటి అక్కడ ఏర్పాటు చేసే పరిస్థితిలో ఉన్నారు. అది తాలూకా ప్యాడ్ క్వార్టర్స్. లాండ్ ఎక్సైజ్ చేసారు. అక్కడ నాలుగైదు గ్రామాల రద్దీ ఉంటుంది. బస్సు స్టేషన్లలో స్త్రీలకు కూడా సరైన సౌకర్యం లేదు. చౌటుప్పల్‌లో కూడా కనీస సౌకర్యాలు కూడా ప్రయాణీకులకు, ముఖ్యంగా స్త్రీలకు, లేకుండా ఉంది. ఇటువంటివైనా చేయకపోతే ప్రభుత్వానికి మంచి పేరు రాదని భావిస్తున్నాను. రోడ్డు-బిల్డింగ్స్ విషయంలో ఒకటి రెండు విషయాలు మనవిచేస్తాను. జిల్లా పరిషత్తు రోడ్డు అన్ని ఆర్.ఎ. డిపార్టుమెంటు తీసుకుంటే అవి కాగువడతాయని పోటాపోటీ వడి డిపార్టుమెంటుకు ఇవ్వడం జరిగింది. వాటిని వారు మెయింటెన్ చేయడం లేదు.

విచిత్రమైన పరిస్థితి ఏమిటంటే — మెయింటెనెన్స్ గ్రాంటు క్రింద ఖిటి చేయవచ్చును, సిమెంటు చేయవచ్చును కాని మెటలింగ్ చేయడానికి లేదనే నియమం ఉంది. జిల్లా పరిషత్తు రోడ్లు చాలా వరకు మట్టి రోడ్లు. కల్వర్ట్స్ అన్ని కట్టించి నవ్వుటికి మెటల్ చేయలేదు. వాటిని తీసుకున్న తరువాత మెయింటెనెన్స్ చేయడానికి మెటల్ చేయడానికి లేదంటే ఎట్లా? మెయింటెనెన్స్ లో మెటలింగ్ కూడా రావాలి. వెనుకటి నుంచి ఏదైనా ఆచారం వస్తుంటే అది అట్లాగే ఉంటే ఎట్లా? దీనిని మార్పు చేయాని మనవిచేస్తున్నాను. జయదేవపూర్ - భోన్గిరి రోడ్డు 1956లో ఫార్మేషన్ ఇవడి. 24 సంవత్సరాలైన తరువాత ఈ రోజు వరకు ఎలాంటి మెయింటెనెన్స్ ఇవ్వడం లేదు. అది మూడు జిల్లాకు లింక్ రోడ్డు. ఎన్నిసార్లు విజ్ఞప్తులు చేసినప్పటికీ ప్రయోజనం లేకుండా ఉంది. అక్కడ బస్సులు చెడిపోతుంటాయి. దీనిని గుంచి ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ వహించాలని కోరుతూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

شری سلطان صلاح الدین اویسی (چارسینار) :- جناب اسپیکر صاحب - یہاں دو ایسے ڈیمانڈس پیش کئے گئے ہیں جو ضروری ہیں۔ ایک تو روڈس اور بلڈنگ کا ہے اور دوسرے روڈ ٹرانسپورٹ کا ہے۔ روڈ صاحب جو کسی وقت کونسل میں اپوزیشن کے لیڈر تھے تو ان کی تقریروں کا بڑا چرچا ہوا کرتا تھا۔ میں نے اخبارات سے ان کی تقریروں کی کٹنگس بھی جمع کر رکھا ہے وہ بڑے زور سے چنا ریڈی صاحب کی حکومت کے خلاف بولتے تھے۔ لیکن اب جبکہ وہ منسٹری میں آگئے ہیں تو دیکھنا یہ ہیکہ وہ کیا کرنے والے ہیں۔ بجٹ کے دیکھنے سے تو ایسا معلوم ہوتا ہے کہ روڈس کے تعلق سے کوئی پروگرام ہی نہیں ہے۔ میں ایک ایک سڑک کا نام لیکر بتا سکتا ہوں کہ اسکی کیا حالت ہے۔ مثال کے طور پر حیدرآباد سے جو روڈ عادل آباد جاتی ہے۔ وہ گزشتہ پانچ برسوں سے زیر تعمیر ہے اور ابھی اسکی تعمیر ختم نہیں ہوئی۔ حالانکہ کئی منسٹرس وہاں آتے جاتے رہتے ہیں۔ خاص طور پر کنکریٹ صاحب جو نورمل کے رہنے والے ہیں وہ اکثر جایا کرتے ہیں۔ اس طرح کونسل کے چیرمن جناب سکٹر شاہ صاحب وہیں کے رہنے والے ہیں۔ لیکن انہ کو بھی یہ معلوم نہیں ہوگا کہ یہ تعمیر کب ختم ہوگی۔ اتنا ہی نہیں جو ڈاک بنگلے ہیں وہ نظام صاحب کے زمانے میں بنائے گئے تھے لیکن آج ان کا کوئی پرسان حال نہیں ہے۔ ان میں ایک ہا دو کمرے رہتے ہیں لیکن ان کی تعمیر اور درستگی کا بھی خیال نہیں رکھا جاتا۔ لیکن چیف منسٹر صاحب ہا کوئی اور منسٹر صاحب جاتے ہیں تو ان کو ایر کنڈیشنڈ بنا دیا جاتا ہے۔ پھر ان کے جانے کے بعد وہ نکال دیا جاتا ہے۔ یہ عجیب و غریب کنڈیشن ہے۔ خاص کر نورمل اور محبوب نگر کے ڈاک بنگلوں کا حال خراب ہے۔ مجھے بھی پارٹی کے تنظیمی دوروں کے سلسلہ میں اکثر مختلف اضلاع

کو آنا جانا پڑتا ہے اس لئے میں وہاں دیکھتا ہوں کہ ان کی حالت کتنی خراب ہے۔ آندھرا پردیش میں جو عمارتیں بننے والی ہیں ان کی فہرست میں حیدرآباد شہر کے لئے دو تین ہی عمارتیں ہیں۔ ایک تو آبکاری کے لئے اور دوسرے محاصل کے لئے عمارت بنائی جائیگی۔ حالانکہ حیدرآباد کے پرانے شہر میں اسکولس کی عمارتیں اور دوسری عمارتیں اتنی خراب ہو چکی ہیں کہ میں سمجھتا ہوں کہ آثار قدیمہ کے منسٹر شری بھاسکر راو صاحب اس شہر کو آثار قدیمہ میں شامل کر لے سکتے ہیں۔ بعض ہائی اسکول کی عمارتیں ایسی ہیں کہ آدھی گر گئی ہیں اور آدھی کھڑی ہوئی ہیں۔ چیف منسٹر صاحب اور دوسرے منسٹر صاحبان یہ کہتے ہیں کہ ہم پرانے شہر کو ترقی دینے کے لئے وسیع اقدامات کر رہے ہیں۔ لیکن وہاں کی عمارتوں کی حالت اتنی خراب ہے کہ پوری اولڈ سٹی کو بھاسکر راو صاحب آثار قدیمہ میں شامل کر لے سکتے ہیں۔ اور اسکے فوٹو لیکر ورلڈ اگزیبیشن میں بھیجا سکتے ہیں کہ ہندوستان میں ایک ایسا شہر بھی ہے جہاں کی عمارتیں آدھی گر گئی ہیں اور آدھی کھڑی ہوئی ہیں۔ اور ان عمارتوں میں بجے تعلیم پڑھ رہے ہیں۔ پی ڈبلیو ڈی کس طرح کام کر رہا معلوم نہیں۔ حیدرآباد اور سکندرآباد کی آبادی میں سے (۶) لاکھ کی آبادی اس طرف ہے اور باقی آبادی اس طرف ہے۔ لیکن ان کے لئے عمارتیں نہیں ہیں۔ رحمت علی صاحب جب ڈپٹی اسپیکر تھے ان کی صدارت میں ایک کمیٹی بنائی گئی تھی کہ وہ پرانی عمارتوں کا جائزہ لے اور نئی عمارتیں بنانے کے لئے مشورہ دے۔ لیکن میں سمجھتا ہوں کہ یہ سب الکشن کا سنہرا پروپگنڈہ تھا۔ ایک چمٹکار تھا جو بتا دیا گیا تھا۔ چیف منسٹر صاحب اور دوسرے منسٹر صاحبان دورہ کرتے ہیں ہوائی جہاز سے دورہ کرتے ہیں لیکن کچھ ہوتا نہیں۔ میں سمجھتا ہوں کہ اس دورے دورے میں کہیں ان کو بھی دورے نہ پڑنے لگ جائیں۔ مجھے کسی کی برائی مقصود نہیں ہے۔ ڈپٹی اسپیکر صاحب آپ کا تعلق بھی پرانے شہر سے ہے آپ بھی اسکی نمائندگی کرتے ہیں لیکن غور فرمائیے کہ یہاں کی کیا حالت ہے۔ اعلان ہوتا چیف منسٹر صاحب کی جانب سے کہ اکادمی میں ایم۔ ایل۔ ایز کے لئے مکانات بنائے جائیں گے۔ لیکن معلوم نہیں کہ وہ مکانات سنہ ۱۹۸۰ ع کی اکادمی میں بنائے جائیں گے یا ۱۹۸۱ ع کی اکادمی میں بنائیں جائیں گے یا ۱۹۹۰ ع کی اکادمی میں بنائے جائیں گے۔ کون سی اکادمی میں بنائے جائیں گے۔

ہم جس اسمبلی میں یہاں بیٹھے ہوئے ہیں اس کے لئے علیحدہ سکرٹریٹ نہیں ہے۔ دراصل اس ریاست کے لئے سکرٹریٹ کی کوئی عمارت ہی نہیں ہے۔ اب جس عمارت میں سکرٹریٹ ہے وہ نظام کے زمانہ میں جب کہ جنگ ہو رہی تھی

శ్రీ బి. మల్పిందర్ రావు :—అధ్యక్షా, రాష్ట్ర రహదారులు, చేత రహదారులు, జిల్లా రహదారులు చూసే మొత్తం 29,196 కిలో మీటర్లు సి మెంటు కాంక్రీటు రోడ్స్, బి.టి. రోడ్స్, మెటల్ రోడ్స్, రాష్ట్ర ప్రావేన్ 2,862 కి. మీటర్లు, జిల్లా రహదారులు 29,970 కిలో మీటర్లు. ప్రతిదినం 2,32,396 వాహనాలు నడుస్తున్నవి. కాని సరైన రోడ్డు లేవు, ఉన్న రోడ్డుకు మరమ్మత్తులు సక్రమంగా జరగడం లేదు. కాంట్రాక్టర్లు విషయం చూస్తే, రోడ్స్ మెటలిక్ చేసేప్పుడు డాంబరులో కిరసనాయిలు కలుపుతున్నారు, కిరసనాయిలు కలవకూడదని రిస్పిక్షన్స్ వున్నవి. అయినా వారు కలుపుతున్నారు. దానివల్ల బెటింగ్ కారు పర్వడుతుంది. సక్రమంగా వుండవు, యీ మరమ్మత్తుల్లో చాలా దుర్వినియోగం జరుగుతున్నది. కాంట్రాక్టర్లు యిన్ని డబ్బాల డాంబరు వాడాలని వుంటే కొన్ని వాడడములేదు. మిగిలిన డాంబరు డబ్బాలు అముకుంటున్నారు. అదే విధంగా భవనాలు కట్టేప్పుడు యీ కాంట్రాక్టర్లు ఆర్.సి.సి. వేయడానికి సిమెంటు యిసుక, కంకర, సరైన ప్రోపోర్షన్ లో కలిపివేయడం లేదు. అందువల్ల భవనాలు కూలిపోతున్నవి. లీకేజీ అవుతున్నవి డిపార్టుమెంట్ కాంట్రాక్టు ద్వారా చేయిస్తే ఎంతో లాభం వుంటుంది. ఇప్పుడు సూపర్వైజర్లుగాని అసిస్టెంట్ యింజనీర్లుగాని ఎగ్జిక్యూటివ్ యింజనీర్లుగాని ఎస్.ఇలు గాని సక్రమంగా సూపర్వైజర్ చేయడం లేదు. అందుకని యీ పనులన్ని డిపార్టుమెంట్ కాంట్రాక్టు ద్వారా చేయించాలని సలహా యిస్తున్నాను. అదే విధంగా కేటాయించిన డబ్బుతో స్కూల్ బిల్డింగు సక్రమంగా కట్టడం లేదు. గ్రామ పంచాయతీ బిల్డింగు గాని జిల్లాపరిషత్ ప్రాస్కూల్ భవనాలుగాని సరిగా లేవు, వాటికి మరుగు దొండ్లు లేవు. అయినా బడులు నడుస్తున్నవి. కాని టీచర్లు, స్టూడెంట్లు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. అందుకని వాటికి సక్రమమైన పద్ధతిలో డబ్బు కేటాయించాలి.

ఇక ఆర్.టి.సి. విషయం. ఆర్.టి.సి. లోగాని స్టేటు అథారిటీలో గాని నానా యిబ్బందులు పెడుతున్నారు. లారిలకు గాని టాక్సీలకు గాని వేరే వాహనాలకుగానీ అధింగా టాక్సు వసూలు చేస్తున్నారు. ఏవి సక్రమంగా లభించడం లేదు. తై సమ్మకురీయనా రోడ్ పర్మిటుకు పోయినా తొందరగా చేయాలి. నేపనల్ మా స్టేటు పర్మిటు కాంగ్రెస్ (ఐ) మద్దతుదారులకు ఎక్కువ సంఖ్యలో లభిస్తున్నాయి. వేరెవారికి లభించడం లేదు. సుదరాసు, మహారాష్ట్ర, కర్నాటక రోడ్ పర్మిట్స్ ఇవ్వడంలో చాలా అవకతవకలు జరిగాయని మంత్రిగారికి చెప్పినప్పుడు సక్రమంగా చేస్తామని చెప్పారు, కాని యింతవరకు చేయలేదు. రాష్ట్రములో 29,977 గ్రామాలు వుంటే 20 వేల గ్రామాలకు బస్సు సౌకర్యం కల్పించామని చెప్పారు. ఏ ఏ గ్రామాలకు కల్పించారో ఆ లిస్ట్ చేబులుమీద పెడుకామన్నారు, కాని యింతవరకు పెట్టలేదు. జంటనగరాల్లో 1977 ఆర్.టి.సి. బస్సులు నడుపుతున్నామన్నారు. కాని సికింద్రాబాదు స్టేషనులో యింతవరకు ఆర్.టి.సి. పెట్టలేదు. ఎన్నో ఆక్సిడెంట్లు అవుతున్నాయి. అటో రిక్షాలు, రిక్షాలు వుండడానికి సౌకర్యం లేదు. వాటి కొరకు సరైన డబ్బు కేటాయించలేదు. రాజ్ గంజ్ లో జిల్లాలకు పోయే ప్రజలు చాలా

యిబ్బందులకు గురి అవుతున్నారు. అక్కడ బస్ పెట్టర్లు లేవు. మల్కాజిగిరి బస్టాండ్‌లో బస్ డిపోలు నిర్మాణం చేస్తామన్నారు, కాని చేయలేదు. పట్టణంలో అయితే సౌకర్యాలు వున్నవో ఆ బస్టాండ్‌లోనే, ఆ తాలూకాలోనే ఎక్కువగా నిర్మిస్తున్నారు. ఆ విధంగా చేయకూడదని చెబుతున్నాను. నేషనల్ హైవేస్ పైన రైల్వే లైను పోతున్నచోట యిందాక ఒవోసీ గారు చెప్పినట్లు టవర్ బ్రిడ్జి కట్టాలి - ననత్‌నగర్, బేగంపేట లాంటి చోట్ల - ఇక ఆర్.టి.సి. ఎక్కంటు చూస్తే ఇక్కడ జనగల్గా ఇచ్చారు. ఫిజికల్ వెరిఫికేషన్ 1976 వరకు జరిగింది, ఆ తరువాత జరుగలేదు. ఎందుకు జరుగలేదు. Assets Register indicating the value of each asset and the depreciation Provided thereon has however not been maintained by the Corporation.

Mr. Deputy Speaker ;— The accounts relate to 1977-78 and not 1978-79.

శ్రీ బి. మళ్ళిందర్ రావు :— ఈ విధంగా ఆర్.టి.సి. లో 829 ఐటమ్స్ పైన 1975 వరకే ఆడిటు జరిగింది. దాని ప్రకారం చూస్తే డిఫిసిటు వుంది. లాభదాయకంగా లేదు. నేషనల్ జేషను చేసిన తరువాత ప్రజలకు సౌకర్యాలు లభిస్తాయనుకున్నారు గాని లభించటం లేదు. వారికి సరైన ఎమినిటీస్ లేవు. వాటికొరకు సక్రమంగా డబ్బు కేటాయించలేదు. జాతీయం చేసిన రూట్సులో లాభం రావడంలేదు, పైగా నష్టం వస్తున్నది. ప్రైవేటు ఆపరేటర్లు నడిపేవాటిలో ఎమినిటీస్ ఎక్కువగా వుంటాయి, లాభకరంగా కూడ వుంటున్నది. సెట్టింగ్ బస్సుల వల్ల ప్రయాణీకులకు సౌకర్యాలు కలుగుతున్నాయి. లాభాలు అధికంగా వున్నవి, రేట్సు కూడ అధికంగా వున్నవి. చాలా లాభకరంగా వుంటున్నది. ఆర్.టి.సి. లో లాభాలు రావడంలేదు, కండక్టర్లకు, డ్రైవర్లకు మెకానిక్స్‌కు ప్రైవేటు ఆపరేటర్లు నడవడంవల్ల లాభంగా వుంటున్నది. ప్రజలకు సౌకర్యాలు వుంటున్నవి, ట్రెము ప్రకారం నడుపుతారు. ఎమినిటీస్ ఎక్కువ ప్రొవైడ్ చేస్తారు. అందుకని ఆర్.టి.సి. తీసుకున్న రూట్సులో సక్రమంగా నడుపాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి (నగరి):— అధ్యక్షా, రోడ్లు మరియు భవనాల శాఖ మంత్రిగారు రవాణా శాఖ మంత్రిగారు, ఓడరేవుల శాఖ మంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన వద్దలు చాలా ఆశాజనకంగా, అదర్భవంతంగా కన్పిస్తున్నవి. వాటిని బలపరుస్తున్నాను. ముఖ్యంగా ప్రజల అవసరాలు చూచినప్పుడు, నిధులు ఎక్కువ లేనందువల్ల భవనాల శాఖలో రవాణా శాఖలో కావలసిన అవసరాలు తీర్చుకో దానికి లేకపోతున్నందున విచారపడుతున్నాను. ఎక్కువ నిధులు సేకరించి కావ లసిన సదుపాయాలు కలగ జేయాలని మంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను. రవాణా శాఖ 7 వేల బస్సులను నిర్వహిస్తున్నది. కాని యీ బస్సుల నిర్వాహణలో కొన్ని లోపాలు వున్నవి. వాటిని సరిదిద్దుకుంటే ప్రజలలో ఆశాజనకంగా వుంటుంది. బస్సులు సకాలములో వెళ్లకండా ప్రజలను యిబ్బంది పెట్టడం

12-50 p.m.

రోజూ చూస్తున్నాము. ప్రజలలో కొంత అసంతృప్తి వుండడం మంత్రిగారికి బాగా తెలుసు. సకాలములో బస్సులు బయలుదేరితే ఏ మాత్రం యిబ్బందికలు గదు. ఒక టైమును నిర్ణయం చేసి ఆ టైములో బస్సులు నడిపేట్లు చేస్తే బాగుంటుంది. కొన్ని లోపాలు వున్నవి. స్పొందిలో కొంత క్రమశిక్షణ లేకపోవడం వల్ల బస్సులను యిబ్బం వచ్చినట్లు నడపడం వల్ల ప్రభుత్వానికి చెడ్డ పేరు వస్తున్నది. సక్రమంగా నడుపాలి. తాలూకా పాడ్ కావద్దన్న నుండి గ్రామాలకు బస్సులు వెళ్ళినప్పుడు రైస్ రోడ్స్ లేకపోవడం వల్ల డ్రైవర్లు ఎక్కడబడితే అక్కడే నిలిపి వేయడం జరుగుతున్నది. అందుకని మంచి రోడ్లు ఏర్పాటు చేసి సక్రమంగా నిర్వహించాలని కోరుతున్నాను. గ్రామ గ్రామాల్లో బస్సులను ప్రవేశపెట్టాము. 7710 బస్ రూట్సును ఏర్పాటు చేసుకున్నాము. కాని కొన్ని గ్రామాలకు వెళ్లడం లేదు. రూట్సు సరిగా లేవు. బస్సులు రావడం లేదంటున్నారు. ప్రజలలో అసంతృప్తి వుంది. అందుకని ప్రతి గ్రామానికి మినిబస్ ఏర్పాటు చేసి ప్రజలకు పునయోగపడే విధంగా చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

రోడ్డు మరియు ధననాల శాఖామూల్యం చాలా ముర్బవంతులు. కాబట్టి ఈ రోడ్డుకు ఎక్కువ నిధులు కేటాయించి రిపేర్లు చేస్తే రోడ్లన్ని బాగు పడతాయి. ఈనాడు అంతర్ రాష్ట్ర రోడ్లు చాలా అధ్వాన్నంగా ఉన్నాయి. తమిళనాడుకు-అంధ్రప్రదేశ్ కు సంబంధించి కొన్ని అంతర్ రాష్ట్ర రోడ్లు ఉన్నాయి. వాటిలో తమిళనాడు ప్రాంతంలోని రోడ్లు బాగా ఉన్నాయి కాని మన అంధ్రప్రదేశ్ కు సంబంధించిన రోడ్లు చాలా అధ్వాన్నంగా ఉన్నాయి. వాటిని వెంటనే రిపేర్లు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. మనకు ఈ మధ్య ముఖాను రావడంవల్ల కొన్ని కాజ్ వేస్ పాడై పోయాయి. కాని వాటిని ఇంత వరకు రిపేరు చేయలేదు. పొతూరు-మద్రాసు మధ్యలో ఉన్న కాజ్ వేస్ పాడై పోయినవి. వాటిని తిరిగి నిర్మాణం చేయలేదు. వాటిని త్వరగా నిర్మాణం చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. అంతర్ రాష్ట్ర రోడ్లలో మనకు తమిళనాడుకు కొన్ని ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. కొన్ని రోడ్లలో 2, 3 మైళ్లకు సంబంధించి మద్రాసు గవర్నమెంటుకు, మన గవర్నమెంటుకు వివాదాలు ఉన్నాయి. కాబట్టి నీటి విషయంలో మద్రాసు గవర్నమెంటుతో సంబంధించి వాటిని వారికి ఇవ్వడం కాని మనం తీసుకొనడం కాని చేసి వెంటనే వాటిని రిపేర్లు చేయించాలని మనవి చేస్తూ తమరు వాకు ఈ అధికారం ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ నేను తీసుకొంటున్నాను.

شری نسو راؤ شیٹکر (نارائن کھیڑ) :— جناب اسپیکر صاحب - ٹرانسپورٹ منسٹر صاحب نے جو مطالبات زر پٹن کئے ہیں میں ان کی مکمل تائید کرتا ہوں۔ سب سے پہلے میں منسٹر صاحب کو بدھائی دوں گا اس بات پر کہ ایک سا۔ کے عرصہ میں ہمارے وہیکلس کی تعداد ۷ ہزار تک پہنچ گئی اور یہاں کے ملازمین کی تعداد (۶۰) ہزار ہو گئی۔ یہ خود آر۔ ٹی۔ سی کی بہتر کارکردگی کا ثبوت ہے۔ لیکن اس میں کچھ خاسیاں بھی ہیں۔ خاص طور پر ہمارے آر۔ ٹی۔ سی میں آف دی روڈس کا پرسنٹیج بہت زیادہ ہے۔ مہاراشٹرا میں ہم سے زیادہ وہیکلس ہیں اور یہاں سے زیادہ ملازمین ہیں لیکن مہاراشٹرا کا اڈمنسٹریشن بہت اچھا ہے مانا جاتا ہے۔ اس کو دیکھنے ہوئے ہمارے آف دی روڈس کے پرسنٹیج کو کم کرنے کی کوشش کی جانی چاہئے۔ اس کے لئے سب سے زیادہ ضرورت ورک شاپس کی ہے۔ ہمارے پاس صرف تین ورک شاپس ہیں اس کی بجائے ہر یجن کے لئے کم سے کم ایک ایک ورک شاپ ہونا چاہئے۔ لیکن آپ پریوزل میں ورک شاپس کے تعلق سے کوئی اشارہ نہیں ہے۔ نہ ہی اس تعلق سے کوئی بندوبست کیا گیا۔ اس واسطے میں منسٹر صاحب سے خواہش کروں کہ وہ مزید وارک شاپس قائم کرنے پر توجہ دیں۔ زیادہ ڈپوز کھولنے کے تعلق سے وعدہ کیا گیا ہے اگر زیادہ ڈپوز کھولے جائیں تو بس کے چلانے میں بہت سہولت ہو گی۔ چنانچہ دو سال پہلے میڑچل اور نارائن کھیڑ میں ڈپوز کھولنے کا منسٹر صاحب نے وعدہ کیا تھا مجھے امید ہے کہ کم از کم اس سال نارائن کھیڑ میں ڈپوز کھولنے کی اجازت دی جائے گی۔

اس کے علاوہ میں ایک اور چیز کہوں گا کہ بس میں اسپیر ٹائرس۔ یوٹریز یہاں تک مینم ٹولس جیسے جیاکس وغیرہ ہیں نہیں رہتے۔ اس کی وجہ سے وجہ سے اکثر بسوں کا بریک ڈون ہو جاتا ہے۔ اور پبلک کو اس کی وجہ سے کافی تکلیف ہوتی ہے۔ میں ایک اور چیز عرض کروں گا کہ انٹر اسٹیٹ بس روٹس قائم کرنے پر منسٹر صاحب توجہ دیں۔ میری کانسٹی ٹیوٹنسی آندھرا۔ کرناٹک اور مہاراشٹرا کے ہائٹ پر ہے تینوں سرحدیں اس سے ملتی ہیں۔ کرناٹک میں

بیدر ہمارا مارکٹنگ سنٹر ہے اس طرح دیگلور اور ناندیڑ بھی سنٹرس ہیں۔ گزشتہ (۸) سال سے ہم کوشش کر رہے ہیں کہ ہماری بس کو وہاں تک چلانے کا موقع دیا جائے۔ لیکن آر۔ ٹی۔ سی کوئی توجہ نہیں دے رہی ہے۔ میں خاص طور پر منسٹر صاحب سے پرارتھنا کروں گا کہ بیدر اور ناندیڑ تک ہماری بسیں چلائی جائیں۔

ضلع میدک کے تعلق سے کافی ناانصافی ہو رہی ہے۔ میدک کو کریم نگر کے ایریا میں رکھا گیا ہے حالانکہ اس کے مقابلہ میں میدک حیدر آباد سے زیادہ قریب ہے۔ اس لئے ایریا منیر کو حیدر آباد میں رکھ کر میدک کو اس سے مربوط کیا جائے تو ٹھیک ہوگا۔ نظام آباد میں ایک سب ایریا سینکشن ہوا۔ اسی طرح میدک کو بھی کریم نگر سے نکال کر حیدر آباد سے ٹیاگ کر دیا جائے تو ٹھیک ہوگا یہ میری منسٹر صاحب سے ریکوسٹ ہے۔ اس کے علاوہ حکومت نے تلنگانہ اسٹیٹ ہائی ویز کو جو مانیتا دی ہے اس پر حکومت کو بدھائی دیتا ہوں اس تعلق سے جی۔ او۔ جاری ہوا ہے۔ میں اس کے لئے آر۔ اینڈ بی ڈپارٹمنٹ اور حکومت کو قابل مبارکباد سمجھتا ہوں۔ ۱۰ سال کے بعد ہی سہی مگر تلنگانہ اسٹیٹ ہائی ویز کو مانیتا دی گئی اور (۳۶۰۰) کلو میٹر روڈس کو تلنگانہ اسٹیٹ ہائی ویز کا درجہ دیا گیا۔ ساتھ ہی ساتھ میں کہوں گا کہ اسٹنٹ گورنمنٹ کی جانب سے سنٹرل گورنمنٹ کا پرسویشن برابر نہیں ہو رہا ہے۔ جسکی وجہ سے ہمارے نیشنل ہائی ویز جہاں کے وہیں ہیں۔ و ساکھا پٹنم اور مچھلی پٹنم کے روڈس کو نیشنل ہائی ویز میں شمار کرنے کے لئے حکومت نے کوشش تو کی لیکن کامیاب نہیں ہوئی۔ نیشنل ہائی ویز کے تعلق سے آندھرا پردیش اسٹیٹ کے ساتھ کافی نا انصافی ہو رہی ہے۔ نیشنل ہائی ویز کے تعلق سے آپ کا جو پانچ سال کا پریپوزل تھا وہ ٹھیک تو ہے لیکن پریپوزل کا پیش کرنا ہی کافی نہیں ہے بلکہ چیف منسٹر صاحب اور منسٹر صاحب کو چاہئے کہ وہ سنٹرل گورنمنٹ پر زور دیں۔ تاکہ اسٹیٹ کے ساتھ جو نا انصافی ہو رہی ہے اس کا ازالہ ہو سکے۔

కిలోమీటరు వానికి ఆదాయం వచ్చింది. ఆంధ్రదేశంలో 2.34 ఆదాయం వచ్చింది అదృశ్యంగా అంటే మన ఆదాయం ఇతర రాష్ట్రాల రోడ్డు ట్రాన్సుపోర్టు కార్పొరేషన్ నులతో పోల్చి చూస్తే మనం సరిగా నడవడం లేదు. మన ఆదాయం తక్కువ. అనేది స్పష్టంగా కనబడుతూ ఉంది. ఏమిటి కారణం? ఈ ఇబ్బందులు అన్ని ఈ ఒత్తిడులు అన్ని ఇతర రాష్ట్రాలకు కూడా ఉన్నాయి. ప్రత్యేకంగా మన రాష్ట్రంలో ఏ కారణాలవల్ల డెర్ కిలోమీటర్ రావలసిన ఆదాయం తగ్గి పోతోంది అని చెప్పి మనం సీన్ మెన్ పరిశీలన చేయాలి. మనకు కనబడుతున్నది ప్రభుత్వము యొక్క దృక్పథ లోనే మార్పు వచ్చిందని చెప్పి నేను చెబుతున్నాను. ముఖ్యంగా కాంట్రాక్టు కేరేజీ ఉన్నాయి చాల సంవత్సరాలలో ఇవి చర్చకు వచ్చాయి. అది ఒక పేరల్ లో కార్పొరేషన్ లాగానే ఈ నాడు ఆంధ్ర దేశంలో ప్రతి పట్టణం నుంచి ఈ కాంట్రాక్టు కేరేజీస్ నడుస్తున్నాయి. విజయవాడలో టైమ్సు ప్రకారం నడుస్తున్నాయి. రోజుకి 8 టైమ్సులు విజయవాడ నుంచి నడుస్తాయి, విజయవాడ నుంచి తిరుపతికి, గుంటూరు నుంచి తిరుపతికి, రాజమండ్రి నుంచి విజయవాడకు, విజయవాడ నుంచి ఏలూరుకి, ఏలూరు నుంచి విజయవాడకు ఈ ప్రయివేటు కాంట్రాక్టు కేరేజీస్ అనేటటువంటివి ఆంధ్రదేశంలో రోడ్డు ట్రాన్సుపోర్టు కార్పొరేషన్ కి ప్రత్యామ్నాయంగా ఈ నాడు దాదాపు 2000 కాంట్రాక్టు కేరేజీస్ నడచబడుతున్నాయి. ఇవి మన కిలోమీటరు ఆదాయం తగ్గిపోవడానికి ప్రధానమైన కారణం. అంతేకాదు, మన ప్రభుత్వం ఇది మామూలు ఉరుకున్నది. ట్రాన్సుపోర్టు మినిష్టరుగారే ఏ.వి.ఎస్. ఆర్.టి.సి కి చైర్మన్, మొత్తం రవాణాకి అంతటికి వారే అధిపతి. అయినప్పటికీ ఈ ట్రాన్సుపోర్టు కేరేజీస్ అలా నడచబడుతున్నాయి అనే విషయాన్ని అనేక సంవత్సరాలలో బహిరంగంగా ప్రతికూల పోషకుల ద్వారా, ఈ శాసన సభా సేద్య మీద అనేక మందిమి వాదనలకు లెచ్చాము. ఈ నాటికి ఆగినాయా వారిని నా వెంట రమ్మనండి ఒక రోజు ఎక్కడెక్కడ నడుస్తున్నాయో చూపిస్తాను. అంతే కాదు 8 కిలోమీటర్ల పరకే నడికేదానికి, మన రోడ్డు మీద, ఆర్.టి.సి. నడుపుతున్న రోడ్డు మీద అవకాశం ఉంది. ఈ నాడు 20 కిలోమీటర్ల వరకు మనం ఎక్స్ ప్రెస్సు చేశాము. ప్రయివేటు ఆటోలు, 20 కిలోమీటర్ల వరకు మన బస్సు నడుపుతున్న చోట వారు నడవడానికి అవకాశం ఇచ్చాము. ఇది ఓవర్ లాపింగు. దీనివల్ల మన ఆదాయం తగ్గుతూ ఉంది, అదే కాదు, ఇంకా ఇతర విషయాలలో మనం చూస్తే ఈ ప్రయివేటు ఆటోలకు టాక్సీస్ తక్కువ, ఈ విషయాలు చెప్పారు, నేను చెప్పను. ప్రావర్ పెడ్యూర్ ఆఫ్ టైము లేదు, ఇందాక మిత్రులు చెప్పారు, అందు ఏ సమయంలో ప్యావెంజరు ట్రాఫిక్ ఉంటుంది మన ఆదాయం ఎన్నడు వస్తుంది, అనేది అక్కడ ఉన్న ప్రజలతో డిపో లెవెలులో గాని, బ్లాకు లెవెలులో గాని ఎయ్ బిడిసి ప్రావర్ పెడ్యూర్ ఆఫ్ టైముని రెప్పుడూ చేసి ఉపయోగించి నెట్లయితే మన ఆదాయం పెరగడానికి అవకాశం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక మనం ఇప్పుడు కూడా చూస్తే వారు చెబుతున్నారు—ఇతర రాష్ట్రాలలో

కర్నాటక రాష్ట్రంలో కిలోమీటరుకి 40.1 పైస ఉన్నది. మన రాష్ట్రంలో 43 పైసలు ఉంది. అంటే మూడు పైసలు ప్యూయర్ కన్సమ్షన్ కి అనేది మనం కిలోమీటరుకి ఎక్కువ చేస్తున్నాము అలాగే ఆటో స్టోర్సు మెయింటెనెన్సు 41 పైసలు కిలోమీటరుకి కర్నాటక రాష్ట్రంలో చేస్తూ ఉంటే మనం 46 పైసలు చేస్తున్నాము. ఈ రకంగా మనం ఎక్స్ పెండిచరులో కూడా మనం ఖర్చు పెట్టడంలో కూడా ఒక సరి అయిన అడుపు అజమాయిషీ. సర్దినియోగం చేయడం అనేది, ప్రాచుర్యంగా ఎకనమైజేషన్ చేయడం అనేదికూడా లేదు అని మనవి చేస్తున్నాను. అదే కాదు, ఈ నాడు మనం చూస్తే మరవి ఏమీ తక్కువ రేట్లు కాదు. ఇతర రాష్ట్రాలతో పోలిస్తే మనవి హైయెస్టు రేట్లు, ఇన్ సూత్ అని మనవి చేస్తున్నాను. కాదని చెప్పమనండి వారిని కేరళలో 5 పైసలు ఆర్డినరీ బస్సుకి ఉంటే మనకు ఆరు పైసలు ఉంది. డీ.క్యుకి అక్కడ 7½ పైసలు ఉంటే 9 పైసలు మన ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ఉంది. ఎక్స్ ప్రెస్ కి అక్కడ 6.5 ఉంటే 7 పైసలు కిలోమీటరుకి మన ఆంధ్ర రాష్ట్రములో ఉంది కాబట్టి రేట్లు విషయంలో పేచీ ఏమీ లేదు. అందరికంటే అగ్రభాగములో ఉన్నాయి. కాని ఆదాయం మాత్రం ఇతరులతో పోలిస్తే తగ్గిపోతోంది. దీనికి ప్రధానమైన కారణం నేను మనవి చేసిన కారణాలే ఇక కార్మికులకు సౌకర్యాలు మేము చేసాము అని చెబుతున్నారు తమరు ఒకసారి పరిశీలన చేస్తే ఈ సౌకర్యాలు ఇతర రాష్ట్రాలతో రోడు ట్రాన్స్ పోర్టు కార్పొరేషనులతో పోలిస్తే చాలి కనీస సౌకర్యాలే ఆంధ్రదేశంలో ఉన్నాయి. చాలి తక్కువ సౌకర్యాలు ఉన్నాయి. ఏ.పి.ఎస్.ఆర్.టి.సి. ఈ నాటికి బోనస్ ఇవ్వలేదు. ఎక్స్ ప్రెస్ ట్రాన్స్ పోర్టుతో ఎడ్యూయ్యుగా 8.38 ఈ సువర్ణరం ఇచ్చారు. ఇంతవరకు బోనసు అనేది ఎప్పుడూ లేదు మన ఏ.పి.ఎస్.ఆర్.టి.సి.లో. కాని కేరళలో 11.5 బోనసు ఇచ్చి 8.5 ఎక్స్ ప్రెస్ ట్రాన్స్ పోర్టు అంటే మొత్తం 20 పర్సెంటు 78-79 లో వారి కార్మికులకు ఇచ్చారు చరణ్ కార్పొరేషను మద్రాసులో ఉన్నది. 8.38 బోనసు ఇచ్చి 11.67 ఎక్స్ ప్రెస్ ట్రాన్స్ పోర్టుగా వారు కార్మికులకు ఇచ్చారు. కట్టబొమ్మన్ కార్పొరేషన్ తమిళనాడులో ఉన్నది. 20 శాతము కార్మికులకు ఇచ్చారు. అందువల్ల, ఏదో కార్మికులకు సౌకర్యాలు కలిగించాము అందువల్ల స్వల్పము పడుతున్నాము అందువల్ల భారము ఎక్కువ అయింది అని చెప్పే వాదము అంతా చేతగాని వాదము తప్ప, ప్రజలను మోసగించడానికి తప్పవారిన పట్టించడానికి చెప్పే వాదము తప్ప అది వాస్తవము కాదు. అనేక చోట్ల నన్నిడైజుడు కేంటీనులు అనేవి ఈ వేళ కేరళలో కర్నాటకలో ఉన్నాయి. మన రాష్ట్రంలో ఎక్కడ ఉన్నాయి? వర్క్ షాపు విషయం మినహా ఇతర రన్నింగు స్టాఫ్ కి ఎక్కడా నన్నిడైజ్డ్ కాంటిన్స్ లేవు అనేది మీకు తెలుసు. పాల్కు ఎలవెన్ను చూస్తే, 4 పర్సెంటు ఆన్ హిజ్ జేసిక్ పే ఆర్ డి.ఏ, ఈ నాడు కర్నాటకలోనూ కేరళలోనూ ఉంది. పాల్కు ఎలవెన్ను అని చెప్పి వారు ఇస్తున్నారు. పని చేస్తున్న ఏ.పి.ఎస్.ఆర్.టి.సి. కార్మికుల బిడ్డలకు చదువు సంధ్యలకు కూడా మేము 25 పర్సెంటు వసూలు చేస్తున్నాము అని చెబుతున్నారు.

అతి చాల విచారించవలసిన విషయం. ఇతర రాష్ట్రాలలో వారికి కాలేజీకి పోవడానికి వాటికి ఫీ ట్యూషన్ వాళ్ళ స్కాలర్‌షిప్ లకు అని చెప్పి మనకు కనబడుతున్నది. అందువల్ల కార్మిక లకు సౌకర్యాలు ఇచ్చాము అందువల్ల నష్టపడ్డాము అంటే అది వాస్తవంకాదు. ఇప్పుడు సర్వీస్ కండిషన్స్‌లో చూస్తే రీబి-4 అని ఉన్నది. మన దేశంలో మన రాజ్యాంగం ప్రకారం రాష్ట్రీయతకి, గవర్నరుకి మాత్రమే ఏ కారణం చూపించకుండా ఉద్యోగం నుంచి తొలగించే అధికారం రాజ్యాంగం ఆర్టికల్ 311 ప్రకారం ఉంది. కాని మన ఏపిఎస్ ఆర్ టిసి లో ఒక్క డిపో మేనేజరుకి కారణం చూపించ కుండా నోటీసు ఇవ్వకుండా కార్మికుడుని తొలగించే అధికారం

1-10 p. m. ఉంది ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్ మెంట్ ఏజన్సీకి వర్తించకుండా ఉన్న పరిస్థితి ఉన్నది. దీనిని ప్రయిన్ ఇండెక్స్‌తో లింక్ చేసే విధానం లేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం పెంచిన తరువాత ఎప్పటికీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పెంచుతోంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పెంచిన తరువాత అందోళన చేస్తే అప్పుడు ఎప్పడో వీరికి పెంచుతారు. పోని వారు స్వర్గంలో ఉంటే ఉన్నారు. వారికి అన్ని వసతులు ఉన్నాయి. అన్నీ అనుభవిస్తున్నారు, వారికి ఎలాంటి ఇబ్బంది లేదు, ఇంక ఎలాంటి సౌకర్యాలు అక్కర్లేదు అంటే అర్థం చేసుకోవచ్చు. We can understand and we can pass your demand without any dissent. కాని ప్రజల సౌకర్యాలు చూస్తే రెండున్నర కోట్లు గత సంవత్సరం పెట్టార, ఈ సంవత్సరం కూడా రెండున్నర కోట్లు పెట్టారు. మా ప్రాంతంలో రేవల్ల, వెంటపాలెం, పెనుబల్లి వెంటపల్లి మొదలైన చోట్ల ఎక్కడా బస్సు పెట్టరు లేదు, చెరుకుల్లి నుంచి రోజు బస్సులు వంద ట్రీప్స్‌లు ఉన్నానా వెలుతుంటాయి. వ్యయాడికలకు పెట్టర్లు లేకపోతే పడే ఒక్కట్లు వేగగా చెప్పక్కర్లేదు. అందువల్ల 186 కోట్లు ఆదాయం వస్తున్నప్పుడు వ్యయం బస్సు పెట్టర్లు మొదలగు సౌకర్యాలు కలుగజేయడానికి కనీసం రికాతం అన్నా కర్చు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈనాడు ఆర్.టి.సి. ఉన్న పరిస్థితిని పూర్తిగా రెవ్యూ చేయండి ప్రతిపక్షాలతో చర్చించండి. నష్టాలు రాకుండా లాభాలు వచ్చే సూచనలు ఎన్నో చేస్తాము. రోడ్లు భవనాల కాఖమ మా ప్రాంతం వారైన రోజయ్యగారు తీసుకున్నారు. మాప్రాంతాలలో నిత్యం వరకలు, తుఫానులు వస్తుంటాయి. 25 గ్రామాలకు ఏడు నెలలు, వర్షకాలంలో జూన్ నుంచి జనవరి వరకు ఎలాంటి రాకపోకల సౌకర్యం ఉండదు. రెండు రోడ్లు ఉన్నాయి. వైవే స్టాండ్ ధర్మ కూడా లేని రోడ్లవి, అవి ఎందుకూ పనికిరావు. బండికూడా రాని దిస్ట్రిక్టులో ఉన్నాయి. ఇలాంటి రోడ్లకు అయివా ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుని, ప్రాధాన్యత ఇచ్చి బాగు చేయించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వీరారెడ్డి (అనురవిఠ):—అధ్యక్షా, రోడ్లు, రవాణా కాఖమ తుక్కి, ప్రతిపాదించిన బడ్జెటు డిమాండ్స్‌ను బలపరుస్తూ మా ప్రాంతానికి సంబంధించిన అవసరాలను ప్రస్తావించదలచుకున్నాను. అల్పమారు—కొత్తపల్లి రోడ్డు పైన వంతెన ఎంతో అవసరం ఉంది. ఈ విషయం ప్రభుత్వం గుర్తించి గత మూడు నాలుగు బడ్జెటులలో దీనిని ప్రతిపాదిస్తూ వస్తున్నారు. కాని అది ఖాత

వరకు పెక్కికల్ సాంక్సన్ కాలేదు. డబ్బు రావడం లేదని ఏదో ఒక పెట్టి చేయకుండా ఉండడం జరుగుతున్నది ఇప్పుడు అదే రోడ్డు మీద ఆ బ్రిడ్జిని తీసుకోకుండా చిన్న చిన్న సంతెనలు, మెటలింగ్, వై డెనింగ్ చేయడము జరుగుతున్నది. ఇది చాలా శోచనీయంగా ఉంది. ఏది అవసరం ఉందో అది చేయకుండా కంట్రాక్టర్లకు ఏది లాభముగా ఉంటుందో మెటలింగ్, వై డెనింగ్ లాంటి పనులు జరుగుతూ ఉండడంవల్ల ప్రజలకు - ఎలాంటి ప్రయోజనం జరగకుండా ఉంది. వెంటనే రోడ్డు భవనాల మంత్రిగారు తగిన చర్య తీసుకుని ఛీఫ్ ఇంజనీరు, సేషన్ లో హై వేస్ లో మాట్లాడి తొందరగా ఆ బ్రిడ్జిని కట్టించాలని కోరుతున్నాను. ప్రతి తాలూకా పాడ్ క్వార్టర్స్ లో గెప్టు హాసు నిర్మించే ప్రతిపాదన ఉంది. అత్యుక్తులు తాలూకా పాడ్ క్వార్టర్స్ లో అయినప్పటికీ ఇప్పటికీ అక్కడ గెప్టు హాసు లేదు. ఇదివరకు గ్రామ పంచాయితీకి ఒక గెప్టు హాసు ఉంటే దానిని తీసుకుని రీమోడల్ చేసి మంచి గెప్టు హాసుగా చేయాలని తీర్మానం పాసుచేసి కలెక్టరుకు, ఆర్ ఆండ్ బి. కి పంపితే ఇప్పటివరకు ఏమీ చర్య తీసుకోలేదు. దానిని తీసుకోని ఒక మంచి గెప్టు హాసును కట్టించాలని కోరుతున్నాను. ఆర్ .టి.సి. విషయంలో పల్లె పల్లెకు బస్సు నడిపించి మంచి సేవ చేస్తున్నారు. కానీ ఇదివరకు వెంగళరావుగారి పరిపాలనలో బ్రహ్మ డమైన భవనాలు, పెల్లర్సు నిర్మించడం జరిగింది. కానీ వెంగళరెడ్డిగారి కాలంలో అవి జరగడం లేదు. పెల్లర్సు నిర్మాణం అవకుండా తప్పనిసరిగా ప్రతి స్థలంలో నిర్మించాలని కోరుతున్నాను. బస్సు స్టేషన్లు దేవరకద్ర, మరికల్ లలో నిర్మించేందుకు మంజూరు చేయాలని కోరుతున్నాను. నారాయణపేటలో ఒక బస్సు డిపో పెట్టేందుకు మంజూరు చేయాలని కోరుతున్నాను. బస్సుల విషయంలో మహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు చాలా అన్యాయం జరుగుతున్నది. ఎప్పుడూ చెడిపోయిన బస్సులే ఉండడంవల్ల అవి దారిలో ఆగిపోవడం జరుగుతున్నది. ఇది ప్రశ్నెకించి బేకర్స్ జిల్లా, ఇక్కడ ఏరే ట్రాన్సుపోర్టు సౌకర్యం లేదు. కర్నూలు మొదలైన చోట్ల ప్రయివేటు బస్సు సౌకర్యం ఉంది. కానీ ఇక్కడ ఎంతో చేయకల లేదు. సేషన్ లో వర్మిట్సు, ఇంటర్ స్టేటు వర్మిట్సు విషయంలో అన్నీ ఇక్కడే చేయడం జరుగుతున్నది. అట్లా కాకుండా జిల్లాకు ఒక కోటా ఇచ్చి, అక్కడి నుంచి అన్ని కేషన్సు తెప్పించుకొని, జిల్లాలలో కూడా కొన్ని మంజూరుచేస్తే బాగుంటుంది. కానీ ఇప్పుడు ఇక్కడ ప్రాధరాజాదులోనే పైరవీలు చేయించుకున్న వారికి మాత్రమే దొరుకుతున్నాయి. కనుక ఈ వర్మిట్సును జిల్లావారీగా ఎలాటో చేయాలని కోరుతూ నెలపుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వి. రంగారావు :— అధ్యక్షా, ఏదేకానీకైనా ఆ దేశంయొక్క అభివృద్ధిని తెలిపేవి ఎంతో ప్రాధాన్యతగల ఓడ రేవులు అట్లాంటి ఓడ రేవులను 30 సంవత్సరాల పరిపాలనలో ఎంత ముందుకు తీసుకుపోయామనేది చూస్తే చాలా వెనకబడి ఉన్నామని తెలుస్తుంది. మచిలీపట్నం ఓడ రేవు చాలా ప్రసిద్ధి చెందింది, ప్రపంచంలోనే ప్రఖ్యాతిగాంచిన ఓడ రేవు. అది ఇప్పుడు దుస్థితిలో ఉంది.

1972 లో ఒక కమిటీ రిపోర్టు ప్రకారం ప్రణాళికలో 180 లక్షల రూపాయలు మంజూరు చేస్తే ఇప్పటివరకు చాలా తక్కువ ఖర్చుపెట్టారు. ఈ ఓడ రేవుకు సంబంధించినంత వరకు ఈ మధ్య కొంత అభివృద్ధి జరుగుతున్నది. ఇప్పుడు పని జరుగుతున్నది. కానీ ఇట్లా కొద్ది కొద్ది మొత్తాలతో చేస్తూ కొంత కాలం గడిచినందువల్ల ప్రజలకు గానీ ప్రభుత్వానికి గానీ లాభదాయకం కాదు. ఈ దేశ అభివృద్ధిని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఆ ఓడ రేవును యుద్ధ ప్రాతిపదిక మీద అభివృద్ధి చేయడం అవసరం. క్రిందటి బడ్జెటులో గోదాము కట్టడానికి 18 లక్షల రూపాయలు మంజూరు చేశారు. కానీ ఈ రోజు వరకు ఆ పని ప్రారంభించలేదు. కారణం తెలియదు. ప్రారంభిస్తామని దీనిలో చెప్పారు. అక్కడ 50 లక్షల రూపాయలు పెట్టి యిప్పుడు పని జరుగుతున్నది. ఈ సంవత్సరములో 30 లక్షలు ఎలాట్ మెంట్ ఇచ్చారు. ఇదివరకు చెప్పాను—ఇట్లా 10 లక్షలు, 20 లక్షలు ఇస్తే అభివృద్ధి చెందదు, దానికి తగిన ప్రతిఫలం రాదు. తొందరగా ఎక్కువ డబ్బు కేటాయించి ఆ రేవును అభివృద్ధి పరిస్తే ఎగుమతులు, దిగుమతులు చేయడానికి ఎక్కువ అవకాశాలు ఉన్న రేవు అని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ మధ్య ఢిల్లీ నుంచి ఒక ఇంజనీర్ల వచ్చి ఆ రేవు అభివృద్ధి చేస్తే తమ నరుకులు రవాణాకు ఇస్తామని చెప్పారు. మీరు చేయలేకపోతే ఆ రేవు మాకు ఇస్తే మేము అభివృద్ధి చేస్తామని చెప్పారు. కాకినాడ రేవు అభివృద్ధి చెందినందువల్ల ఎంతోమందికి పని దొరికింది. అదేవిధంగా మచిలీపట్నం రేవును కూడా అభివృద్ధి చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. మచిలీపట్నం అంటే ప్రత్యేకంగా ప్రభుత్వానికి గానీ అధికారులకు గానీ ఏమన్నా అభిప్రాయం ఉన్నదో ఏమో తెలియదు గానీ మా ప్రాంతాన్ని మాత్రము విస్తరిస్తున్నారని చెప్పడానికి విచారిస్తున్నాము. 1977 లో

1-20 p. m. ఉప్పెన వచ్చి మొత్తమురోడ్లు, వంతెనలు అన్నీ కొట్టుకుపోయి అక్కడి అవము అల్లాడుతూ ఉంటే ఈరోజుకు ఎక్కడా కూడా బడ్జెటులో మా ప్రాంతానికి మొత్తాన్ని కేటాయించలేదు. మచిలీపట్నం—కోన రోడ్డు, వంతెన పూర్తిగా కొట్టుకుపోతే దానిని క్రిందటి ప్లాన్ లోకి తీసుకువచ్చి రు. 20 లక్షలు ఎస్టిమేట్ తయారుచేయడం జరిగింది. అదేవిధంగా మచిలీపట్నం—యార్డు రోడ్డుకు 20 లక్షల రూపాయలకు ఎస్టిమేట్ వచ్చింది. క్రిందటి సంవత్సరం ప్లాన్ లో చేర్చారు. చెన్నాపురం నుంచి కమ్మవారి చెరువు రోడ్డుకు రు. 20 లక్షల ఎస్టిమేట్ కూడా వచ్చింది. దానిని కూడా క్రిందటి సంవత్సరం బడ్జెటు ప్లాన్ లో చేర్చారు. అయితే క్రిందటి బడ్జెట్ లో ఎస్టిమేట్స్ రాలేదనే ఉద్దేశముతో ఒక లక్షరూపాయలు ఒక్కొక్క వర్కుకి ఇయర్ మార్కు చేసి పెట్టినప్పటికీ ఈ సంవత్సరం కూడా వీటికి ఏ విధంగాను ఎలాట్ మెంటు చూపించలేదు. చూపించకపోవడంవల్ల 1977 లో ఉప్పెన వచ్చి కొట్టుకుపోయిన ప్రాంతానికి ఈ సంవత్సరం కూడా బడ్జెటులో డబ్బు చూపించక ఇప్పటికీ కూడా మీరు పని చేయడానికి ప్రివేర్ కాకపోతే ఆ ప్రాంతముమీద మీకు ఏమైనా కోపము ఉందా, లేకపోతే ఆ ప్రజలు దురదృష్టము చేసుకొన్న ప్రజలా! ఇది మీరు ఆలోచన చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఆ ప్రాంతములో మూడు వేల ఎకరాలలో పండిన వంట ఈ వంతెన ద్వారా తెచ్చుకొనేదానికి సౌకర్యాలు కలుగచేయాలని కోరుతున్నాను.

అదే విధముగా తీర ప్రాంతములో ఉన్న మత్స్యకారుల గ్రామాలకు అన్నిటికీ కూడా మార్గాలు లేక వారు అవస్థవడుతూ ప్రతిరోజూ వారు వచ్చే చేపలను తెచ్చు కొనే దానికి ఏ విధమైన సౌకర్యాలు లేని కారణంచేత వారు చాలా కష్టపడు తున్నారు. రోడ్లు, భవనాల శాఖమంత్రి రోశయ్యగారిని హృదయపూర్వకంగా కోరేది ఏమిటంటే ఆ ప్రాంతాన్ని వారు ఒకసారి విజిట్ చేసి అక్కడి ప్రాంతాన్ని డెవలప్ చేయడం అవసరం అన్న అభిప్రాయం పారి దృష్టికి కలిగితేనే ప్రపంచం ఇచ్చి ఆ ప్రాంతాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి కొంత ఎలాట్ మెంటు ఈ సంవత్సరమే కలుగజేయాలని తమ గ్యారంటీ కోరుతున్నాను. ఇంతకుముందు బడ్జెటులో కూడా చెప్పారు. ప్రశ్నల సమయంలో కూడా చెప్పారు. మచిలీపట్నంలో ప్రింటింగు ప్రెస్ పెడతామని విద్యాలయాలు మంత్రిగారు చెప్పారు అయితే ఈ బడ్జెటులో దానికి ఏ విధమైన ఎలాట్ మెంటు కాని సూచనప్రాయం కాని, ఇయర్ మార్కు చేయడంగాని చూపించలేదు. మరి ఊరికే మాకళ్ళు తుడవడానికి చెబు తున్నారా లేక నిజంగా ప్రెస్ పెడతారో అన్నది మాకు తెలియదు. సరయిన సమాధానం ఇస్తారని ఆశిస్తున్నాను. నేను ముఖ్యముగా తీరప్రాంతం నుంచి వచ్చిన వాడిని. ఆ ప్రాంతంలో అనేక గ్రామాలు కొట్టుకుపోవడం. అనేక మంది మనుష్యులు చనిపోయారన్న విషయం మీ అందరకు తెలుసు. ఇంతకు ముందు ఏమి చెప్పారు అంటే ప్రతి ఊరిలోను ఒక కమిటీ హాలు కడతాము అన్నారు. ఏ ఊళ్ళలో ఇల్లు కొట్ట కుపోయామో ఆ ఊళ్ళలో ఇల్లు నిర్మిస్తాము అన్నారు. మార్గాలు లేని ఇతర సంస్థలు, 50 కాతం ప్రభుత్వం ఇస్తే 50 కాతం వారు వేసుకొని ఇల్లు కట్ట దానికి, ఎవరూ ముందుకు రాలేదు. అందువల్ల ఏ ప్రాంతమైతే నష్టపడిందో ఆ గ్రామాల్లో ఈ రోజువరకు ఒక్క ఇల్లు కూడా నిర్మించలేదు. రేపు ఏదైనా తుఫాను వస్తే తల దాచుకోడానికి ఒక్క ఊరిలో కూడా ఒక కమిటీ హాలు కట్ట లేదు. అటువంటి ఊళ్ళు నాలుగైదు ఉదాహరణకు చెబుతాను. కమ్మవారి చెరువు-ఇక్కడ కమిటీ హాలు కట్టలేదు. వల్లితుమ్మలపాలెం-అచ్చంగా మత్స్య కారులు ఇక్కడ ఉన్నారు. ఒక్క ఇల్లు కట్టలేదు, కమిటీ హాలు కట్టలేదు. గరాలదిబ్బ-ఇక్కడ అదే దుస్థితి. పోలాడదిబ్బ. ఇటువంటి వల్లెకారు గ్రామా లలో దారి సౌకర్యాలు లేక ఏ సంస్థా ఇల్లు కట్టడానికి ముందుకు లేదు. ప్రభు త్వము వారు కూడా శ్రద్ధ తీసుకోలేదు. మరి వారిని అట్లాగే శాశ్వతంగా ఉంచు తారా లేక వారికి సౌకర్యాలు కల్పిస్తారా అన్నది ప్రభుత్వం వారే నిర్ణయించు కోవాలి తప్ప మేము చేయగలిగింది ఏమీ లేదు.

రోడ్ ట్రాన్సుపోర్టు గురించి ఎక్కువ మంది సభ్యులు దీర్ఘంగా మాట్లా డారు, దాని డిమెండ్స్ లోకి నేను పోవడం లేదు. దీని విషయంలో ఒక విధానం, ఒక పోలీస్ ప్రభుత్వం వారు తీసుకున్నారు. ఆ పోలీస్ కి భిన్నముగా ఈ ప్రభుత్వం నడుస్తున్నదని చెప్పడం మాత్రమే ఉద్దేశం. ఇది తిరోగమనమా పురోగమనమా అన్నది మీరే నిర్ణయించుకోవాలి తప్ప మేము కాదు. ఎన్నో పోరాటాల ఫలితముగా, ఎందరో పెద్దలు ఆలోచన చేసి సంజీవరెడ్డిగారి టైంలో

ఆర్.టి.సి.ని జాతీయం చేశారు. చేసిన తరువాత అనేక రకాలుగా అభివృద్ధి చెందింది. 60 వేల మంది ఉదాహరణకు ఈరోజు మనము ఉద్యోగాలు కల్పించాము మీస్టా రోగమునము జూపి ప్రైవేటు కిరికి, ధన వంతులందరికి మరీ ఈ బస్సులు ప్రైవేటు మందికి ఉద్యోగాలు వస్తాయి, మీ పోలీస్ సమపురుషో, మీరు చెప్పి పోవడానికే దగ్గరగా ఉదా, దూరంగా ఉందా అలోచన చేయండి. చిత్త శుద్ధితో మీరు అలా చన చేసినట్లుయితే ఈ నష్టాలు రావడానికి కారణం ఈ ప్రభుత్వం యొక్క అలోచనే తప్ప వేరే కారణం కాదని చెప్పడానికి నేను వెనుకాడడము లేదు. మీరు ఏ సోపానం ఈ దేశంలో తీసుకురావాలని కోరుకున్నారో దానికి ప్రాధాన్యతగా మనము ఉటువంటి సంస్థలను అన్నిటిని జాతీయత చేసి వురో అభివృద్ధి చెందడానికి మార్గాలు అన్వేషించాలే తప్ప దీనిని చిన్నాభిన్నం చేసి ప్రైవేటు వారికి అంటగట్టాలని మీరు అనుకున్నట్లయితే అది తప్పడు పోలీస్, అది ఉనువాత దేశానికే నష్ట దాయకం అవుతుంది. దీనికి మూలం కారణం ఏమి ప్రారంభించారు అంటే ఎక్కడైతే జనం, ఆదాయం ఒత్తిడి ఉందో ఆ లైన్స్ అన్నిటిలో ప్రైవేటు బస్సులు మన బస్సులతో సమానముగా నడుసు బదు పది నిమిషాలు ముందుగా ఆ బస్సు బైలుదేరి వెడుతోంది. ఇది మీ డిపార్టుమెంటుకు తెలియదా? అని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. అందువల్ల ఈ రోజు నష్టం వస్తోంది అంటే కారణం. మీ ప్రభుత్వమే తప్ప, మీ అలోచనే తప్ప. వేరే కారణం కాదని తెక్కలు అన్నీ కూడా ఇచ్చి సత్యనారాయణగారు నిరూపించారని చెబుతూ కలవు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ పి. అమృతెడ్డి (జనపర్తి) : — అధ్యక్షా, రోడ్లు భవనాల శాఖా మాత్యుం, రవాణా శాఖా మాత్యుం, ఓడ రేవుల శాఖామాత్యుల ప్రవేశ పెట్టిన డిమాండ్లను బలపరుస్తూ నా నియోజక వర్గంలోని ఇబ్బందులు మీ దృష్టికి తీసుకురావలచాను. నా నియోజక వర్గములో అనపర్తి గ్రామము రహదారి 20 వేల జనాభా ఉన్న గ్రామము. ఆ గ్రామము సాగునీటి కోట కారువకు ఒకవల ఇవలల 10 వేల ఏకరాల చొప్పున రెండు వైపుల ఉంది. అటువంటి గ్రామముతో ఒక ముఖ్యమైన వంతెన గత 20 రోజుల క్రితం ఒక పెరికల్ వెదుతూ ఉన్నప్పుడు పడిపోవడం జరిగింది. కొంచెములో తప్పింది కాని రహదారి 15, 20 మి ది మరణించే పరిస్థితి. అయితే 20 రోజులు క్రితం పడిపోయినప్పటికి ఇప్పటికి కూడా ఆ వంతెన రిపేర్ కార్యక్రమాన్ని ఏ మాత్రము చేపట్టలేదని నేను ఆర్ అండ్ బి మంత్రిగారికి తెలియపరుస్తూ తక్షణమే ఆ వంతెన రిపేర్ చేయించే ఏర్పాటు చేపట్టవలసిందిగా మంత్రిగారిని నేను కోరుతున్నాను. అలాగే నా నియోజక వర్గం డెల్టా ఏరియా మూలంగా చాళా రోడ్లు చాచాచాల రాకపోకలకు అంతరాయం కలిగించే పరిస్థితిలో ఉన్నాయి. మార్పుగోదావరి జిల్లాలోని రోడ్లకు ఎక్కువ మొత్తం కేటాయించి చాచాచాల ప్రభుత్వమైన మార్గంలో పెట్టాలని కోరుతున్నాను. రామచంద్రపురంలో

ఆర్ టి టి బిస్ డిపో అవశ్యకత ఎంతైనా ఉంది, దానిని గురించి రవాణా శాఖ మంత్రిగారికి గత రెండు సంవత్సరాల గా చె, న న్నాము. అది అనేక ముఖ్యమైన రోడ్లకు కూడలి. దీని పల్ల ఆ పరిస్థితిలో ఎన్నో ప్రా తాకు బస్ సౌకర్యాలు కల్గించే సావకాశం ఉంది కాబట్టి తన నివరగా రామచంద్రపుంలో ఈ సంవత్సరం బిస్ డిపో ఏర్పాటు చేసే అవకాశం చూడమని నేను మంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను. కొత్తగా ఏర్పాటు చేసే బస్సులలోకూడా 108,78 అని చెప్పేసి ఒక న్యూ స్కీములో బస్సులు వేస్తామని చెప్పారు. రమారమి రెండు సంవత్సరములు అయినప్పటికీ బస్సు ప్రవేశ పెట్టలేదు. కాబట్టి తక్షణమే ఈ బస్సును ప్రవేశ పెట్టాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

అలాగే కాకినాడ ఓడరేవును తక్షణమే అభివృద్ధి చేయాలని ఓడరేవుల మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. కాకినాడలో ఎరువుల ఫ్యాక్టరీ స్థాపిస్తున్నారు. కాబట్టి సప్లై రిగా అక్కడి ఓడ రేవుకు ఎక్కువ మొత్తం కేటాయించి అభివృద్ధి చేయాలని కోరుతూ నేను కేపు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ కె. బి. సిద్దయ్య :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ఈ రోడ్డు భవనాల శాఖ పద్దుకు రు. 80 కోట్లు కావలసివస్తే, పోయినసారి రు. 18 కోట్లు ఇస్తే ఈ సారి రు. 22 కోట్లు ఇచ్చారు చాలా సహజం కాని రు. 30 కోట్లు ఇవ్వవలసిన అవకాశం ఉంది. పనికి అవకాశం పథకాన్ని ఈ రోడ్డు భవనాల శాఖకు అనువర్తించేలా చేసి కనీసము గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉన్నటువంటి ఆర్ అండ్ బి రోడ్లకు ఈ పనికి అవకాశం క్రింద అవకాశాన్యాలు ఇచ్చే ఓట్లుగా చూడాలని ప్రార్థిస్తున్నాను మన ప్రభుత్వం పల్లెవల్లెకు బస్సు పథకాన్ని తీసుకుంది. ఇది చరిత్రాత్మకమైనది. అది సక్సెస్ కావాలంటే పల్లె పల్లెకూ మంచి రోడ్లు కూడా అవసరం కాబట్టి “పల్లె పల్లెకూ మంచి రోడ్లు” అనే విప్లవాత్మకమైన పథకాన్ని కూడా చేపట్టాలని కోరుకున్నాను. మన బార్డర్ పరియోల్లో ఉండే రోడ్లను అభివృద్ధి చేయాలనుకుంటే కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా మనకు సహాయం చేసే అవకాశం ఉంది. కాబట్టి మన రాష్ట్రంలో చిత్తూరుగానీ, బార్డర్లో ఉండే తదితర ప్రాంతాల్లోగూనీ రోడ్లను బాగు చేయడానికి ఒక బృహత్తర పథకాన్ని తయారుచేసి కేంద్రానికి పంపించి కేంద్రమంచి ఎక్కువ గ్రాంట్లను పొందే ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇంకొక ముఖ్యమైన విషయం. మనకు కొత్త రైల్వే మార్గం ఒకటి కూడా లేదు. కర్ణాటక రాష్ట్రంలో ఆర్ అండ్ బి శాఖలో రైల్వే సెల్ ఉంది. వాళ్లు అక్కడ కొత్త రైలు మార్గాలు వేయడానికి ఇన్వెస్టిగేషన్ మొదలైనవి చేశారు. అది విధంగా మన ఆర్ అండ్ బి డిపార్టుమెంటులో కూడా ఒక రైల్వే సెల్ ను ఏర్పాటుచేసి ఎక్కువగా కొత్త రైలు మార్గాలను పొందడానికి కృషి చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఇంకొకటి ఈ బస్సు కార్మికుల విషయం. మేము ఇది వరకే కుదర్చి చేశాము. వాళ్లుకు రి గంటల కాళి, ఐదే అనేది కాకుండా వరుసగా ఒకటి, రెండు రోజులపాటు

విరామం ఇస్తే అప్పుడు బస్సులు సక్రమంగా, సకాలంలో వెళ్ళేందుకు అవకాశం వుంటుంది. పనికిమాలిన, అధ్యాన్నమైన రోడ్లలో బస్సులు నడిపేవారికి ప్రత్యేకమైన ఇన్సెంటివ్ ఇచ్చినట్లయితే చక్కగా పనిచేయడానికి వీలువుంటుంది, ఈ బస్సు ప్రయాణీకులను ఇబ్బంది పెట్టకుండా చక్కగా పనిచేసే కార్మికులను కూడా ఇన్సెంటివ్ ఇస్తే ప్రజల ఇబ్బందులు తొలగడానికి అవకాశం వుంటుంది.

శ్రీ సి.పాచ్, రాజేశ్వరరావు :—అధ్యక్షా! మీటింగు సాయంకాలం కూడా వెడితే బాగుంటుంది.

Mr. Deputy Speaker :—Atleast from tomorrow onwards, if you do not prolong the Question Hour and other matters till 11-00 to 11-30, we will be in the better position to complete the business in time.

శ్రీ కె. రోశయ్య :—అధ్యక్షా! రాజేశ్వరరావుగారికి కూడా తెలుసు, సాయంకాలం చీఫ్ మినిస్టరుగారితో ఒక మీటింగు ఫిక్సెడ్ అయింది. ఈ వూట ఇది అయిపోతుందనే ఉద్దేశంతో ఉన్నాను. నాకు సంబంధించి వేరే ఒక కార్యక్రమం ఉంది. లేకపోతే పోస్ట్ పోస్ట్ చేయడానికి వీలైతే పోస్ట్ పోస్ట్ చేయమనేవాళ్లం. Let us finish off today's business within another half-an-hour, Sir.

శ్రీ సి.పాచ్, రాజేశ్వరరావు :—ఈరోజే ఇలా వచ్చింది.

Mr. Deputy Speaker :—Let there be brief speeches from the Members' side and the Ministers' side.

శ్రీ వి.వి. తిరుమలయ్య (వికారాబాద్) :—అధ్యక్షా! రోడ్డు మరియు కనాల్ కాంక్ష మంత్రిగారు మరియు ట్రాన్స్మిషన్ మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ ను బలవంతంగా సమయం ఎక్కువగా లేదు కాబట్టి కొన్ని విషయాలు మాత్రం చెప్పదలచుకొన్నాను. వికారాబాద్ తాలూకాలో రైల్వే బ్రిడ్జి విషయం బడ్జెట్ లో పెట్టారు కాబట్టి మంత్రిగారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. అనంతగిరి రోడ్డులో ఇదివరకు బస్సు వడిపోయి 6, 7 మంది చనిపోయారు ఎన్నో లారీలు కూడా వడిపోయినాయి అనంతగిరి వల్లకు సంబంధించి 11 కిలో మీటర్ల రోడ్డుకొరకు ఇదివరకు పెండర్లు పిలిచామన్నారు. కాబట్టి అదికూడా తొందరలోనే తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. రోడ్డు బాగుంటేనే బస్సులు పోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది, రోడ్డు బాగా లేకపోతే బస్సులు పోలేవు కాబట్టి ఆ రోడ్డు తొందరలోనే బాగుచేయాలని కోరుతున్నాను. ఇక ట్రాన్స్మిషన్ విషయం చూస్తే వికారాబాద్ తాలూకాలో ఒక సవత్సరం అయినాకూడా బస్సు పెట్టుకోగలిగినది. అన్ని తాలూకాలో ఉన్న బస్సు డిపోలతో బస్సు పెట్టవలసింది అయినాకూడా చీఫ్ మినిస్టరుగారి తాలూకాలో ఒక సవత్సరంనుంచి బస్సు పెట్టు కూడా గతిలేకపోయిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే నేను గత ఎనిమిది సంవత్సరాలనుంచి ఎం.ఎల్.ఏ. గా ఉంటున్నాను. అప్పుడునుంచి అప్పు డిపో కోసం ప్రయత్నం చేసాను. వేరే తాలూకాలకు

సాక్షన్ చేసారు కాని ఇక్కడ మాత్రం బస్ షెడ్ కూడా లేకండా పోయింది. కాబట్టి ఆ విషయంలో తగిన చర్య తీసుకోవాలి. స్థలం ఎక్స్‌యూర్ చేసుకోవాలని కలెక్టరుగారు కూడా వ్రాసారు. కాని ఈ బస్సుడిపో మేనేజర్ మాత్రము దానిని ఎక్స్‌యూర్ చేయడంలేదు, కాబట్టి వెంటనే దానిని ఎక్స్‌యూర్ చేయాలని కోరుతున్నాను. తండ్రిడుల్లి నుంచి ఏకారాజాదాకు పోయే రోడ్డు బాగుంది కాబట్టి, తండ్రిపల్లివరకు బస్సుపోయి మళ్ళీ వస్తున్నది, రి. 7 నెలలుగా బస్సు నడుస్తున్నది కాబట్టి దానిని 10 కిలోమీటర్ల వరకు, తండ్రిపల్లివరకు దానిని ఎక్స్‌యూర్ చేయాలని మనవిచేస్తూ నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ నెలవు తీసుకొంటున్నాను.

(శ్రీ బి. సమ్యయ్య (వర్కాల):- అధ్యక్షా, మంత్రివర్గము ప్రవేశ పెట్టిన ట్రాన్సుపోర్టు డిపార్టుమెంటు డిమాండును, అదే విధంగా పబ్లిక్ వర్క్స్, మైనర్ పోర్టు, రోడ్ డెవలప్‌మెంట్ డిమాండ్స్‌నుకూడా బలపరుస్తూ తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి కొన్ని ముఖ్యమైన సూచనలు చేయదలచుకొన్నాను. ఈ ట్రాన్సుపోర్టు విషయంలో ముఖ్యంగా ఈనాడు యాక్సిడెంట్స్ బాగా పెరుగుతున్నాయి. ఈ లెక్క ప్రకారం చూస్తే 1977-78 సంవత్సరంలో 1,195 యాక్సిడెంట్స్‌కాగా 1978-89లో 1,089 యాక్సిడెంట్స్ అయినాయి. 1979-80లో యాక్సిడెంట్స్ ఇంకా పెరిగాయే అప్ప తగినట్లు కనిపించడంలేదు. డ్రైవర్లు మరియు పదార్థాలు సేవించి రావడానికి డ్రైవ్ చేయకముందే ఇలాంటివి జరుగుతున్నట్లు తోచుచున్నది. కాబట్టి దీనిపై ప్రభుత్వము తగిన అజనాయిసి చేసి ఇటువంటి యాక్సిడెంట్స్ జరుగుకుండా డ్రైవర్లపై తగిన చర్య తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇకపోతే గ్రామగ్రామానికి బస్సు అని ఏదైతే విలేజ్ లింక్ వర్క్స్ను ప్రవేశపెట్టారో దానివల్ల ఇప్పటికే చాలా గ్రామాలకు బస్సు సౌకర్యము కల్పించబడింది. కాని రి. 794 బస్సులు మాత్రమే ఈనాడు కార్పొరేషన్‌లో ఉన్నాయి. ఈనాడు ఉన్నటువంటి అవసరాలకు బస్సులు సరిపోవు, ఇంకా ఎక్కువ బస్సులు కావాలి కాబట్టి బస్సుల సంఖ్యను పెంచి అధిక బస్సులను ప్రతి డిపోకు ఎలాటో చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఇక వర గిల్లు డిపో గురించి ఒక మాట చెప్పదలచుకొన్నాను. ఈనాడు 35 బస్సులు అక్కడ ఉంటే ట్రైల్ వర వర సరిగా లేదని 17 బస్సులు మూలపడి ఉన్నాయి. అక్కడ పావులేన్ చాలా వుంది, రూట్స్‌కూడా చాలా ఉన్నాయి కాబట్టి తడతమే ట్రైల్స్ వల్లయి చేసి మూలపడిన బస్సులను నడిచే ఏర్పాటు చేయాలి మీద్యారా మనవి చేస్తున్నాను. ఇంతకుముందు ఒక సారి వరంగలు జిల్లా పరిషత్తులో ఆర్. టి. సి. చైర్మన్‌గా పోల్సాని నర్సింగరావుగారు ఉన్నప్పుడు ఒక మీటింగు జరిగింది. బస్సు టెల్లర్లు కట్టాలనీ, అంతేకాకుండా చేసి జర్నల్ ఎమినిటీస్ ప్రొవైడ్ చేయాలని ఏదైతే నిర్ణయాలు వారి ముందు చేయబడినాయో అవి పూరి చేయడమిది. ఏరకాల ఒక కాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్ అక్కడ బస్ స్టాండు కోసం వెంగళ రావుగారి కాలంలో ఫౌండేషన్ ప్లాన్ వేసారు, అది ఇంతవరకు పూర్తి కాకుండా ఉండిపోయింది మొన్న మొన్నటి వరకు పైకోర్టు స్టే ఉండింది. అది వెళితే

అయినా మ దకొడిగా పని సాగతోంది. కాబట్టి మంత్రిగారు వెంటనే తగుచర్య తీసుకొని అది త్వరలో పూర్తి అయ్యేట్లు చూడాలి. ప్రస్తుతం ఉన్నటువంటి బస్సు స్టాండులో స్త్రీలకుగాని, పురుషులకు గాని లావాటాన్స్, యూరినల్స్ వంటి సౌకర్యాలు లేక ప్రయాణీకులు చాలా బాధపడుతున్నారు కాబట్టి దానిపై వెంటనే తగు చర్యలు తీసుకోవాలి మంత్రిగారు ప్రతికి అనుకువస్తున్నాను. సక మరొక ముఖ్యమైన విషయం చెప్పడ చుకోన్నాను పరికాలంలో భూపాలపల్లి నుంచి అజంపర్ వరకు 1 కిలోమీటర్ల దూరం ఒ రోడ్డు ఉంది. ఆ రోడ్డు విస్తారం గత 30 వ సంవత్సరాల గా అశ్రద్ధ చేయబడింది. నేను ఈ సందర్భంగా ఆర్. అండ్ బి. మంత్రిగారికి ఆ విషయం మనవి చేసునాను. కావాలంటే ఒకసారి వారు విజిట్ చేస్తే వారి ద్వారంగా అనుకరణం కలుగుతుంది. అక్కడ 30 గ్రామాలకు ఇప్పటివరకు కూడా బస్సు సౌకర్యంగాని, ఎలాంటి సౌకర్యాలు గాని లేక బాధపడుతున్నారు. ప్రవ పేదనతో కొంతమంది మధ్యలో చని పోయిన సంఘటనలు కూడా ఉన్నాయి. అట్లాంటి వాటిని తక్షణమే బడ్జెట్లో చేర్చి రోడ్ల నిర్మాణం చేయించాలని మనవి చేస్తున్నాను. రోడ్స్ ఫండ్ నిర్మాణాల గరింకి ఒక మాట చెప్పింది. మాకు పరికాలం పరి సరివాగు అని ఒక మంజున వున్నది. లో లెవెల్లో వున్నది. గట్టిగా పర్లాలు వడితే అక్కడ ట్రాఫిక్ అగిపోయేద. ఈ తకుముండు కొన్ని లారీలు బస్సులు కూడ కొట్టుకు పోయిన సందర్భాలు ఉన్నాయి వై లెవెల్లో బ్రిడ్జిని కట్టడానికి తక్షణం చర్యలు తీసుకోవాలి మనవి చేస్తూ ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ కె పు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. పన్యసి నాయుడు (యలమంచిలి) : - అధ్యక్షా, ప్రభుతం ఈనాడు ప్రతిపాదించిన డిమాండ్స్ ను బలపరుస్తూ కొన్ని పాంథీయ విషయాలు ప్రభుత్వానికి మనవి చేయదలచు న్నాను 1975 లో ఎన్నికలు అయిన వెంటనే ప్రభుత్వం మారు మూల గ్రామాలకు బస్ రూట్స్ వేయడం కోరి ఎమ్.ఎల్.ఎ. లను ప్రపోజ్ అడిగారు. అనక పల్లి నుంచి మానుకొండ వేయమని కోరాము ఎలమంచలి నరిసిపాలెం, చోడవరం, నరసింగపల్లి టు తాళ్ళపల్లి, బస్సులు వేయమని కోరాము. కాని వేయలేదు. బస్సులు లేనిని చెబుతున్నారు. విశాఖపట్టణం జిల్లాలో బస్సులు చాల తక్కువ. ఒక్కడున్నటువంటి బస్సులు పాత బస్సులు శబ్దం పొగతో తప్ప సకమమైన వ్యతిలో లేవు. సీటికి మాత్రం 150 బస్సులు యిచ్చారు మిగతావన్నీ పాత బస్సులు. కొత్త బస్సులు యిచ్చి ప్రతి రూట్ లో బస్సుల సంఖ్య అధికం చేయకపోతే, విశాఖపట్టణం దివా దినాభివృద్ధి చెంద తూ వున్నది ; ప్రయాణానికి య బృందిగా వున్నది. టాళ్ళకు వెళ్ళ బస్సులు అన్నీ ఉయం 9 గంటలకు వెళ్ళిపోతున్నాయి. మునుమ్యలు పగలు ప్రయాణం చేయడానికి ఏమి కనబడవు 5, 10 నిమిషాల తోడలో ఒకే టైమ్లో వెళ్ళిపోతున్నాయి. అని, బస్సుల. టైమ్ లేబుల్స్ బాగ్గున్నారో లేదో తెలియదు. చాల పరియాన్ వున్నాయి. అందుచేత టైమ్ లేబుల్స్ పరిశీలించి మనవి చేస్తున్నాను. తుని నుంచి విశాఖపట్టణం

ప్రతి గంట, గంటన్నర అటు నుంచి యిటు, యిటు నుంచి అటు ఎక్స్ ప్రెస్ బస్సులు నడిపించే అవకాశం కలుగ జేయాలని కోరుతున్నాను. సరుకు రవాణా బస్ సర్వీస్ ఏర్పాటు చేశారు. అనకాపల్లి నర్సిపట్టణం, అనకాపల్లి చోడవరం, అనకాపల్లి ఎలమంచిలి రైతులకు ఈ సౌకర్యాన్ని అనకాపల్లి ప్రాంతంలో ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. తిరుపతి నుంచే తిరుమల పోవాలంటే ఎనివి.దిన్నర గంటలకు క్లోక్ చేస్తున్నారు. ఒకటి రెండు బస్సులు ఉంచుతారు. తిరుపతికి ప్రయాణం చేసే యాత్రికులను కొండపై నేరే అనకాపల్లి 11,12 గంటలవరకు ఈ బస్సులు ఏర్పాటు చేసి చేయాలని కోరుతున్నాను. రవాణా రుల విషయంలో ఎన్. సెచ్. 5 నరసింహ పల్లి శాశ్వత మ్యూజింగ్ డెవలప్ కర్వ్ వున్నది, ప్రతి సంవత్సరం అక్కడ రెండు మూడు యాక్సిడెంట్స్ జరుగుతాయి దానిని సరి చేసి కర్వ్ కేకుండా చేయాలి అని మనవి చేస్తున్నాను.

(శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వరరావు (ఉయ్యూరు) :—జి. ర్యూ. మన ట్రాన్స్ పోర్ట్ మినిష్టర్ గారి అధ్యక్షులలో మన ఎ. పి. ఎస్. ఆర్. టి. సి. బాగా అభివృద్ధి చెందుతూ వున్నదని ఆశించాము. ఎడపాటి వెంకటరావుగారు వ్యవసాయంలో, నాదెళ్ల భాస్కరరావుగారు టెక్నాలజీ విషయంలో స్వయంగా అనుభవాలు ఉన్నాయి. వెంకటరావుగారు being an operator himself అభివృద్ధిలోకి వస్తుంది ఆశించాము. 1974-75 లో 9.4 కోట్ల రూపాయలు లాభం వస్తే 79-80 వచ్చేటప్పటికి 6 కోట్ల రూపాయలు నష్టంలోకి వచ్చినది. ముఖ్యమంత్రిగారు గాని, ఈ ప్రభుత్వం గాని ఆర్. టి. సి. సంస్థ బాగా పని చేయాలి, ముందుకు తీసుకు వెళ్ళాలి అనే అభ్యుత్సాహంతో చేస్తున్నారనే యిప్పటికి కూడా ఆశిస్తున్నాము. ప్రధానంగా ఎక్కడ నష్టం వస్తున్నది? టోటల్ షిప్స్ ఎక్స్ ప్రెస్ సెస్ తో చూచుకుంటే గ్రాన్ ఎర్నింగ్స్ ఉగ్గినాయి. మన ఆర్. టి. సి. రూట్స్ లో ఒకపేజీ రెగ్యుల్ సర్వీస్ జరుగుతున్నది. చాలా దురదృష్ట కరమైనది విజయవాడ నుంచి హైదరాబాద్ ఒక టూ-స్ట్ బస్, విజయవాడకు భిన్నంగా నడపాలంటే చాలా నడిచేవారు. ఇవాళ కనీసం నాలుగు బస్సులు, విజయవాడ వైపు నుంచి హైదరాబాద్ నుంచి విజయవాడ నాలుగు బస్సులు వెళుతున్నాయి. 7, 8 కోట్ల రూపాయలు ప్రైవేట్ ఆపరేటర్స్ పోతున్నాయి, బంలరు నుంచి నాగార్జునసాగర్ మీదుగా హైదరాబాద్ వస్తున్నట్లు ప్రైవేట్ తీసుకుంటారు. అదే షిప్స్ పెట్టుకొని 10 రోజులు తీర్చుతున్నారు. చాలా సిగ్గు చేటు అయ్యి విషయం. మన ఆర్. టి. సి. బస్సులు పదిన్నర గంటలకు మాపర్ డిలెక్స్ బస్, 11 గంటలకు సూపర్ ఎక్స్ ప్రెస్ నడుపుతూ ఉంటే సేమ్ సంబర్ బస్, సేమ్ టైమింగులో ప్రైవేట్ ఆపరేటర్స్ చే నడపబడుతున్నాయి దాదాపు కోటి రూపాయలు మోటార్ వెహికల్ యిన్ సెక్యూర్స్, కమిషన్స్ పై ట్రాన్స్ పోర్ట్ డిపార్టుమెంట్ ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఖర్చులు అని పెట్టారు. ఇంత క్క ఎదుట జరుగుతూ ఉంటే వట్టుకొరు. పల్లెటూరి అమాయక రైతు ట్రాక్టరు నడుపుతూ ఉంటే

ఎంత హారాస్ మెంటుకు గురి చేసారో చెప్పనవసరంలేదు. జరిగిపోయింది, దో జరిగి పోయింది. మెయిన్ రూట్స్ లో విజయవాడ-మైదరాబాద్ నడుస్తున్నటువంటి ప్రైవేటు బస్సులు టూ స్టోప్ బస్సులు నడిపేటటువంటి పద్ధతి అరికట్టినప్పుడు ఎన్ ఆర్ టి.సి కి ఆదాయం పెరుగుతుంది. నవంబరు, డిశంబరు 1979 లో గుంటూరు ఆర్.టి.సి యూనియన్ వారు యాజిలేషన్ చేశారు. గుంటూరు జిల్లాలో ప్రైవేటు బస్ అవరేటర్స్ దగ్గర అధికారులు 1000 రూపాయలు కాంగ్రెస్-ఇ ఫండు అని తీసుకొని ఓన్లు తిరగడానికి అవకాశం ఇచ్చారని వర్కర్స్ యాజిలేషన్ చేశారు. అయినప్పటికీ దానిని అవలెదు. మాజిల్లాలో జరుగుతున్నది. అన్ని జిల్లాల్లో జరుగుతున్నది. ఆర్.టి.సి.ని అభివృద్ధి చేయాలి. జాతీయీకరణ ముందుకు తీసుకువెళ్ళాలి. ప్రజలకు సర్వీస్ చేసే సవరణలతో యిస్ట్ ప్రైవేటుగా యిది ఉపయోగపడాలి అంటే దీనిని అరికట్టవలసిన అవసరం వున్నది. ఎర్ చేజేస్ వల్ల గాలిలో అవతకలు ఉన్నాయి. ఇటువంటివి అరికట్టినప్పుడే పాసింజెర్స్ మీద హెచ్చుగా ఈ భారాన్ని మోపవలసిన అవసరం ఉండదు. కొరటాల సత్యనారాయణగారు యిందాక చదివి వినపించారు. ఇతర రాష్ట్రాలలో కన్న మన రాష్ట్రంలో ప్రయాణీకులు ఎక్కువ చెల్లించవలసి వస్తున్నది దానిని ఫర్దర్ గా పెంచకుండా అరికట్టేదానికి ప్రయత్నం చేయాలి. 20 సంవత్సరాలు అయింది బస్సులు జాతీయీకరణ చేసి. మొట్టమొదట కృష్ణా జిల్లాలో నేవనలైక్ చేశారు. ఇవాళికి వుయ్యూరు, పామర్య, కూచిపూడి, ఉన్నవరం ముఖ్యమైన రూట్స్ లో జాతీయ బస్ సర్వీస్ లేదు. ముదిలేపల్లికి వందల బస్సులు తిరుగుతున్నాయి. కొన్ని వందల మంది ప్రయాణీకులు తిరుగుతూ ఉంటారు. కనీసం అక్కడ యూరినల్స్ ఏర్పాటు చేయాలి అంటే స్థలం లేదు. ఎక్వయర్ చేయడానికి వీలలేదు. అంటారు. If you have a sincere desire to construct a bus shelter with all the facilities, who prevents వెంటనే బస్ షెల్టర్స్ యొక్క నిర్మాణం చేసి పాసింజెర్స్ కు కనీసం అయిన ఎమినిటీస్ కలుగజేసేదానికి తగిన శ్రద్ధతీసుకోవలసిన అవసరం వున్నదని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇందాక మిత్రుడు సమ్మయ్యగారు ఒక సూచన చేశారు. ఈ యాక్సి డెంటును అరికట్టాలంటే, ప్రధానమైన జాతీయ రహదారిలో-మద్రాసు-టు మైదరాబాద్. మద్రాసు టు కలకత్తా ప్రతి వంద మైళ్ళకు ఒక రెస్టు హౌస్ ను ఏర్పాటు చెయ్యడం అవసరము, రాత్రిపూట పడకొండు గంటలకు, పన్నెండు గంటలకు లాది అవరేటర్లు, డ్రైవర్లు, క్లీనర్లు యీ రెస్టు హౌస్ లో రెస్టు తీసు తిని, ఎర్లీ ఆర్నింగ్ లో తిరిగి స్టార్ట్ కావడానికి వీలవుతుంది, అందువలన యాక్సి డెంటును అరికట్టడానికి వీలవుతుంది. ఆ విధంగా చెయ్యవలసిందిగా సూచిస్తున్నాను.

ఇంక. తహదార్ల విషయములో-తమకు కూడా తెలుసు - ప్రతి మగరు ఫ్యాక్టరీ టిక్యూ మంచి ఉప్పుకు పది రూ. 9 చొప్పున పర్ చేజ్ టాక్సు తీసుకుంటు

ఉయ్యూరు కె. సి. పి. ఫ్యాక్టరీ నుంచి రిట అడలర్ గు. లు మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి వస్తున్నది రాష్ట్రము మొత్తము మీద 78-79లో 8.49 పిచ్చిండ్ 1979-80 లో 8.02 కోట్లు వచ్చింది. 80-81లో రెండున్నర కోట్లు వస్తుందని అంచనా వేశారు. కానీ, ఎంత మొత్తము రోడ్స్ డెవలప్ మెంట్ కొరకు ఎలాగ్ చేశారు? వదిలేసున్నర లక్షలు, చాలా దురదృష్టకరం. ఆ ఫ్యాక్టరీ ఏరియాలో, ఆ దౌర్భాగ్య స్థితిలో వున్న రోడ్లపై చెరుకు బళ్లు తోలుకు వచ్చే రైతుల పరిస్థితి చూస్తే తప్ప తెలియదు, ప్రాదరాబాద్ నగరంలో కూర్చుని ఆలోచించే వారికి వారి బాధలేమిటో తెలియవు, బళ్లు ఆ రోడ్లపై పరిగిపోతున్నాయి చక్రాలు గూటిలు కిరిగిపోతున్నాయి, ఉయ్యూరుకు సంబంధించి ఉయ్యూరు-అయినూరు వయా పెనమూరు- సంవత్సరము నుంచి రిప్రజెంట్ చేస్తున్నాము. నేను రిప్రజెంట్ చేశాను. గ్రామస్థులు, ఒక్కడి ప్రెసిడెంటు అంతా రిప్రజెంట్ చేయడం జరిగింది, 20 లక్షలకు ఎస్టిమేట్ చేశారు, ఇంత వరకు ఆమోదించలేదు, కాంక్షను చెయ్యలేదు, నాలుగున్నర లక్షలు పెట్టి రోడ్డు రిపేర్ మొదలుపెట్టారు, డబ్బు అయిపోయింది మళ్ళీలో ఆపేశారు, మా జిల్లాకు తగిన ఎలాట్ మెంట్ చేసి, మేము అడ్మినిస్ట్రేషన్ నుంచి కోరికను డబ్బు యిస్తున్నాము. దానిలో నుంచి యీ రోడ్ల పరిస్థితిని బాగు చెయ్యడానికి ప్రాధాన్యత యిచ్చి చెయ్యవలసిందిగా నేను కోరుకున్నాను. మంటాడలంకపల్లి రోడ్డు పైవల్ రిపేర్స్ క్రింద టేప్ చేసి, పూర్తి యవ:సి.డిగా కోరుతున్నాను. అలాగే మరొక విషయం కూడా యీ సందర్భంలో తమ ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావాలనుకుంటున్నాను. అది మాబ్రిడ్జి గురించి, క్రిందటిపారి గూడ చెప్పాను కడవకల్లు బ్రిడ్జి, పామర్రు దగ్గర బందరు కాల్య క్రింద 60-70 మైళ్ళు, సింగిల్ లైన్ బ్రిడ్జి, దాని వయస్సు అయిపోయింది. కొలాప్స్ అయిపోయే పరిస్థితి వచ్చింది. ఆ విధంగా జరిగితే, దీని తాలూకాలో - కృష్ణా జిల్లా - మిగిలిన ప్రాంతాలతో పూర్తిగా కనెక్ట్ తెగిపోతుంది; బ్రాన్స్ పోర్టు ఫెసిలిటీ పూర్తిగా బ్రేక్ అయిపోతుంది. ఇది సీరియస్ గా తీసుకోవలసినదిగా మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. అట్లాగే, మా ఉయ్యూరు నుంచి తేలప్రోలుకు సంబంధించి పిల్లికోడు డ్రైయిన్ వున్నది. దానిపై వంతన ఇదిగో కడుతున్నాం అంటూ వుంటారు. దీనివలన ఎంత ఇబ్బందిగా ఉన్నదో చెప్పలేము. ఉయ్యూరు - తేలప్రోలు మెయిన్ రోడ్ పై ఆర్. టి. సి. బస్ లో నడవడం లేదు. ఇది చాలా ముఖ్యమైన రహదారి. దీనికి సంబంధించి కూడా ఎలాగేట్ చెయ్యమని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇంక, మాకు ఇచ్చిన వివరణలో, కొన్ని ప్లేట్ రోడ్స్ ను నేషనల్ హైవేగా తీసుకునే వాటి గురించి మెన్షన్ చేశారు. కొన్నింటికి ఇది కోట్లు, కొన్నింటికి పదికొండు కోట్లు అవుతాయని సూచించారు. కొన్ని ప్రపోజల్స్ కేంద్రానికి పంపినట్లు తెలియజేశారు. అయితే ఇందులో వీరు చెప్పింది ఏ ఒక్కటి బప్పుకో లేదు. ఒక విషయం యీ సందర్భంలో మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురావాలి.

దీనిలో మీరు ప్రపోజ్ చేసిన మూడవ ఐటెమ్ ఒకసారి చూడండి ఎక్స్ పెన్ డ్స్ అండ్ నేషనల్ ప్రాజెక్ట్ నం. 9 ప్రాజెక్ట్ విషయవాడ టు చుచికివట్నం. దీనికి ఒక కోటి 25 లక్షలు అవుతుంది. తత్ఫలంగా పది కోట్లు, పదికోట్లు అయ్యే ప్రపోజిషన్. ఇది చాలా తక్కువలో అయ్యే పని. అందువలన, దీనిని ముందు వారు ఒప్పుకునేందుకు ప్రయత్నం చేయండి. బందరు పోర్టు గురించి ఇప్పుడు కొద్దోగాపో జరుగుతున్నది. అక్కడ మెరీన్ - బ్లాక్స్ వాటర్ - అక్కడ ఫిషరీస్ డెవలప్ మెంట్ కు సంబంధించి కొంత జరగబోతున్నది కాబట్టి. ఇకర ప్రాంతాలకు అక్కడ నుంచి ఫిష్ పంపించడానికి, దాని ప్రొడక్ట్స్ కు యిది ఎంతో ఉపయోగపడుతుంది కాబట్టి, యీ కార్యక్రమం కేంద్రప్రభుత్వం వెంటనే తీసుకునేందుకు గాను కృషి చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

తరువాత, దీనిలో ఒరిజినల్ రోడ్ వర్క్స్ కు సంబంధించి - '80-81 లో 2.2 కోట్ల రూ.లు ఎలోకేట్ చేసినది, మొత్తం రోడ్లు తెలంగాణా ప్రాంతం నుంచే ప్రతిపాదించారు. ఇది చాలా దురదృష్టకరమైన విషయం. ఆంధ్రప్రాంతం యొక్క ప్రయోజనాలను, అవసరాలను యీ ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నదని నేను ఎంతో బాధతో చెబుతున్నాను. ఇటువంటి పరిస్థితిని కొనసాగి చూడని ఆంధ్రప్రాంతం యొక్క అవసరాలను, ఒరిజినల్ వర్క్స్ ను నెగ్లెక్ట్ చేయడంవలన, ఆంధ్రప్రజలు యీ ప్రభుత్వం మా అవసరాలను నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నది, యీ ప్రభుత్వం హైదరాబాద్ లో ఉన్నది కాబట్టి తెలంగాణా అవసరాలను మాత్రమే పట్టించుకుంటున్నది, ఆ ప్రాంతంలో మాత్రమే చేస్తున్నది మా అవసరాలను, ప్రయోజనాలను పూర్తిగా నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నది అనే భావన వారిలో కలగకుండా వుండే విధంగా చేయవలసిన అవసరమున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. అటువంటి భావన వచ్చేందుకు అవకాశం లేకుండా చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అట్లాగే గుడివాడ వద్ద రోడ్ ఓవర్ బ్రిడ్జి, దీని గురించి 20, 30 సంవత్సరాల నుంచి అవగడం జరుగుతున్నది. ఇది అక్కడ ఎంతో అవసరం. దీనిని యీ సంవత్సరం పంపించామన్నారు. ఈ రోడ్ ఓవర్ బ్రిడ్జికి కావలసిన ఎలోకేషన్ చేయడంతో బాటుగా, అక్కడ చంద్రయ్య డ్రెయిన్ ఉన్నది. అది చాలా యాబ్సల్యూట్ కండిషన్ లో వున్నది. ఇది కట్టకుండా, దీని గురించి పట్టించుకోకుండా ఆ రోడ్ ఓవర్ బ్రిడ్జి వలన లాభం వుండదు గనుక, గుడివాడ చంద్రయ్య డ్రెయిన్ కి సంబంధించి ఆర్. అడ్. వి. బ్రిడ్జిని వెంటనే నిర్మించాలని కూడా నేను మనవి చేస్తున్నాను.

ఇంక, భవనాల విషయంలో ఇక్కడ హైదరాబాద్ సిటీలో ఉస్మానియా హాస్పిటల్, విజాం ఆర్థోపెడిక్ హాస్పిటల్స్ లో వున్న భవనాలను ఎక్స్ పెన్ డ్స్ చెయ్యడానికి ఇక్కడ మెడికల్ కాలేజ్, బాయ్స్ హాస్టల్ మొదలయిన వాటికి శి. 17 కోట్లు యిస్తున్నారు. బెజవాడలో ఇ. ఎస్. జి హాస్పిటల్ ప్రక్కన రెండవరాండ్ ఫ్లోంలో కాకాని జ్ఞాపకార్థం ఆయన పేరుతో అక్కడ హాస్పిటల్ కడకామని ప్రభుత్వం ఎలోకేట్ చేశారు. కాని, ఇప్పటివరకూ దాని నిర్మాణం

చేపట్టజేదు. విజయవాడ ఎంత ముఖ్యమైనదో, ఎంత ప్రాముఖ్యత కలిగినదో నేను వేరే చెప్పవలసి అవసరం లేదు. హైదరాబాదు తరువాత, దాదాపు అంత ముఖ్యమైన ప్రదేశం, విశాఖపట్నం, గుంటూరు, కర్నూలులలో జనరల్ హాస్పిటల్స్ ఉన్నాయి. విజయవాడ ఆసుపరాలు కూడా ఏ మాత్రం తక్కువ అంచనా పెట్టబడదు. యివ్యాళ వున్న హాస్పిటల్ చాలా వాతది. కోర్ట్ ప్రీమిసెస్ లో ఎక్స్ పెన్డ్ నేకు సావకాశాలేని పరిస్థితిలో ఉన్నది. దాని ఆభివృద్ధికి ఫండ్స్ ఎలాటో కేయకపోవడం చాలా దురిదృష్టకరం. దయచేసి, దానికి కావలసిన ప్రావిజన్ కల్పించాలి.

ఇంక, పోర్టు గురించి, దాదాపు వెయ్యి కి. మీ. కోస్ట్ లైన్ ఉన్నది మన స్టేట్ లో. ఇక్కడ మెరీన్ ప్రొడక్ట్స్ విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకుంటే ఎంతో ఇంజనీరింగ్ జనరేట్ అయ్యే అవకాశం ఉంది. దీనిపై మనం పెట్టే ఇన్వెస్టిమెంట్ తప్పక పైర్ ఇన్వెస్టిమెంట్ అవుతుంది. క్వీక్ రిటర్న్స్ కు అవకాశముంది. 76.3 లక్షలు మాత్రం కేటాయించారు. ఇది చాలదు. రెండు కోట్లు అయినా కేటాయించాలని మంచిజేస్తూ, నాకి అవకాశం కల్పించినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య :- అయ్యతా, పెద్దలు చాలామంది రోడ్లు-బిల్డింగ్స్ డిమాండుకు సంబంధించి మాట్లాడారు. చాలామంది అనేకమైన మంచి సూచనలు చేశారు. చేపట్టవలసిన కార్యక్రమాలను గురించి ప్రస్తావించారు. వారందరికీ నా ధన్యవాదాలు. ఈ కార్యక్రమాలను మనకున్న నిధులను దృష్టిలో పెట్టుకొని వేరే వాటిలో ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి అనేది సూచి వరుస క్రమం ఏర్పాటు చేసుకుని ఆ క్రమ ప్రకారంగా ప్రభుత్వం ఈ కార్యక్రమాలను సాధ్యమైనంత త్వరలో పూరించేయాలని అభిలషిస్తున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. మన రాష్ట్రంలో ఉన్న రోడ్ల పొడవు మాస్తే దానిని జేస్ చేసుకుని మెయింటెనెన్సు కోసం కేటాయించ వలసిన డబ్బును కేటాయించలేని పరిస్థితిలో మనం ఉన్నాం. రాష్ట్రంలో ఇటీవల కలిగిన ప్రకృతి వైపరీత్యాలవల్ల వివరీతంగా చెబుతిని ఆర్థిక వ్యవస్థమీద దాని ప్రభావం వడి ఎదురైన మనకు ఏ ఆలోచన ఉన్నప్పటికీ, ప్రభుత్వం జాగ్రత్తగా రోడ్లను జాగ్రత్తగా చూచి, వాటిని సరైన సవ్యమైన రీతిగా తీసుకువచ్చి ప్రజలకు సౌకర్యం కలిగించాలి. రోడ్లు అనేది నాగరికతకు చిహ్నం అనే విషయాలు సూత్రప్రాయంగా అంగీకరించినప్పటికీ, ఉన్న పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈ సంవత్సరం ప్రభావ క్రింద 8.18 కోట్లు, మెయింటెనెన్సు క్రింద 22.87 కోట్లు మొత్తం కేటాయించుకోగలుగుతున్నాము. ఈ నిధులతోనే జాగ్రత్తగా ఒక కార్యక్రమాన్ని తీసుకోవలసి ఉంటుంది. మనకు సేవనల్ హైవేస్ రోడ్లు ఉన్నాయి. 2357 కి. మీ. పొడవుగల జాతీయ రహదారి రోడ్లు ఉంది. వీటిని సవ్యమైన రీతిలో తీర్చిదిద్ది ఈ రాష్ట్రంలోనే కాక భారత దేశంలోని జాతీయ రహదారుకు సంబంధించినంతవరకు చక్కగా నిర్వహిస్తున్నాం అనే గౌరవాన్ని మనం పొందడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. జాతీయ రహదారుల మీద ఉండే రదీ దృష్ట్యా, రాత్రి బగ్గు లారీలు తిరుగుతున్నప్పుడు రాత్రివేళల్లో కొన్ని ముఖ్యమైన పాయింట్లలో లారీలు రెండువైపులా నిలిబడడం, మధ్యనుంచి వెళ్ళే

స్టోయిట్ ట్రాక్కింగ్ కు ఇబ్బంది కలగడం తరుచుగా జరుగుతుంటుంది. దూ-
ప్రయాణం చేస్తున్న డ్రైవర్లకు విశ్రాంతి అవసరమనే దృష్టితో కేంద్ర ప్రభుత్వం
ఇదివరలోనే కొన్ని పాఠశాలల్లో ఆమలుచేస్తున్న పథకం ఒకటి ఉంది. రోడ్ల
ప్రక్కనే మంచి పాఠశాలలో ఒక డ్రైవర్ ను ఏర్పాటుచేసి లారీలు, ట్రక్కుల
పార్క్ చేసుకోడానికి కిలు, డ్రై-ర్లు మాత్రమే కాక నిజాం కార్మికులు, కల
న విశ్రాంతి తీసుకోడానికి విశ్రాంతి మందిలాలు, బాల్-లా వెటర్ సెల్ ర్యములు,
ఒక కాంటీన్ సీని జాతీయ రహదారిమీద ముఖ్యమైన పాఠశాల వద్ద ఏర్పాటు
చేయానికి కోరుతున్నాము. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇంతవరకు మంజూరు చేయలేదు.
మనం ఏదో నిర్దిష్టత, నిర్లక్ష్యం వహించడం మరల కేంద్ర ప్రభుత్వంతో
మాట్లాడి పీటని సాధించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. బడ్జెటు ప్రసంగంలో
కూడా చెప్పడం జరిగింది. రాష్ట్ర రోడ్లలో కొన్ని ప్రధానమైన వాటిని జాతీయ
రహదారిగా చేసుకోవాలని పదే పదే కోరుతున్నాం. కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా నిధు
లకోసం కారణంగా మన కోరికను మన్నించలేకపోయినప్పటికీ మరల వట్టుదలతో,
అవసరమయితే మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అధికారులు కేంద్ర ప్రభుత్వ అధికారులతో
ఎక్సాన్ ది కేబిల్ కూర్చుని కొన్ని రోడ్లపైనా చేర్పించడానికి ప్రయత్నం
చేస్తున్నామి. కంధనాదికృతరావు గారు చెప్పారు—విజయవాడ-మచిలీపట్నం
రోడ్డుపైనా చేర్పించాలని పెద్ద వ్యయము కాదని. మిగిలిన రోడ్లు కూడా చేర్పిం
చడానికి ప్రయత్నం లోపం తెలుడం గట్టి ప్రయత్నమే చేస్తున్నామనే మాట
మనవి చేస్తున్నాను. నాకు ఒక ఆలోచన ఉంది, ప్రభుత్వం వైపు నుంచి వివిధ
జిల్లాలకు డబ్బు కేటాయింపు ఉన్నాము. గౌరవ సభ్యులందరూ ఆమోదము
తెలిపి తరువాత ఈ డబ్బు మొత్తము జిల్లాలలోని రోడ్లు పొడవు బేస్ మీద
జిల్లాల వారీగా చేర్పించు చేసిన తరువాత ఆయా జిల్లాలో ఏ రోడ్లు తీసుకుం
టున్నారనేది శాసన సభ్యులకు తెలియాలి. తెలియడమే కాదు, వారి ఇన్ వాల్వ్
మెంటు కూడా ఉండాలనే ఉద్దేశం నాకు ఉంది. ఈ సమాసేకాలు ముగిసిన
తరువాత ప్రజలు, మే నెలల్లో ఆర్—బి, నేషనల్ హైవేస్ ఛిప్ ఇంజనీర్లను
సమావేశపరిచి వివిధ స్కీముల్లో శాసన మండలి సభ్యులు, పార్లమెంటు సభ్యు
లను కూర్చోబెట్టి ఈ డబ్బుతో ఏ జిల్లాకు ఎంత కేటాయింపులుగుతాము, ఈ
డబ్బుతో తీసుకోవలసిన కార్యక్రమాలు కోకొల్లలు అయినప్పటికీ వాటికి ఒక
వరుస క్రమం ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలని అటువంటి నిర్ణయము
మేము అధికారులు ట్రక్కు కూర్చుని నిర్ణయం చేయడము కాకుండా శాసన
సభ్యులను ఇన్ వాల్వ్ చేసి వారందరి ఆమోదంతో కార్యక్రమాలు తీసుకోగలిగితే
అది మంచి విధానమే కా ఇంకా ఎక్కువ మంచి ఫలితాలు వస్తాయని నేను
అనుకుంటున్నాను. ఈ రోజున రోడ్డు కాంక్షన్ అనే సవ్యంగా పని జరుగు
తుంటే లేదా, ఇప్పుడు కాంక్షన్ అయితే ఎంత మేరకు ఖర్చు అవుతుంది,
లోపాలున్నాయో లేదా అనేవి క్రద్దగా పరిశీలిస్తే కాని తెలియవు. శాసన
సభ్యులు ఇన్ వాల్వ్ అవప్పుడు వారికే తెలుస్తుంది— ఏ కార్యక్రమము మీద

ఎంత ఖర్చు చేస్తున్నామో? వారి అభిప్రాయాలు తీసుకు వారికి తృప్తి కలిగించే విధంగా, వారికి స్వంత లాభాలుండవు కనుక బహుళ ప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని ప్రయోజనాలు ఫిక్స్ చేస్తారు. అందువల్ల వాటిని ఇన్ వాల్వ్ చేయాలని అనుకుంటున్నాను ఆర్ వో బి నిర్మాణాలకోసం మన కొన్ని 1980-81 లో చేర్చించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఇన్ని ప్రసంగాలు విన్న తరువాత నాకు కలిగిన అభిప్రాయం ఏమిటంటే రోడ్ల పరిస్థితి తృప్తికరంగా లేదని అన్నారు కాని వాటికి కావలసిన నిధులు పెంచడానికి ఎవరైనా సలహాలు చెబుతారేమో అనుకున్నాను. అటువంటి సలహాలు రాలేదు. అయినప్పటికీ రిపోర్ట్ పెంచుకోవాలని ప్రయత్నం చేయాలి అనుకుంటున్నాను. పెద్దలు జనార్దనరెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ సర్క్యులర్ రైల్వే పర్సెంటు గురించి చెప్పారు. దాని ఆవశ్యకత గురించి రైలు అభిప్రాయాలు లేవు. పెరుగుతున్న జంట వగరాల కార్మిక వాడలన్నింటిని కలుపుతూ దీనిని ఏర్పాటు చేసుకోవలసిన ఆవశ్యకత ఉంది. అది లేనందువల్ల రిగ్యులర్ ట్రాఫిక్ మెయిన్ స్ట్రీట్స్ లో వెళుతున్నందువల్ల రద్దీ ఎక్కువ అవుతున్నది. ప్రమాదాలు కూడా ఎక్కువ అవుతున్నాయి. సర్క్యులర్ రైల్వే గురించి తోచన జరిగింది. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఇండస్ట్రియల్ ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ కార్పొరేషను వారు డిపాజిటు వర్క్ క్రింద రైల్వే వారి 1978లో అడిగితే 1979లో సర్వే పూర్తి చేసి నివేదిక పంపడము జరిగింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వము వైపు నుంచి రైల్వే బోర్డు వారిని 1980-81లో ఈ కార్యక్రమము ఇంక్లూడ్ చేయాలని 8-9-80న కోరడం జరిగింది. దీని ప్రాధాన్యతను గురించి రైల్వే బోర్డు ఇంక్లూడ్ చేయందని అనుకుంటున్నాను ప్రాథమిక సర్వేలో 45 కి.మీ. రైల్వే రహదారికి 45 కోట్లు ఖర్చు అవుతుందని చెప్పారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వము వైపు నుంచి సకల ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయని మనవిచేస్తున్నాను. అనేక మంది స్నేహితులు వివిధ ప్రాంతాలలోని రోడ్లు గురించి చెప్పారు. వాటికి విడివిడిగా సమాధానము చెప్పే పద్ధతి కాకుండా మా వద్ద వోట్స్ ఉంది కనుక వారందరికీ తగిన సమాధానాలు సేను సంపిస్తాను. ప్రసంగించని మిత్రులు కూడా ఏమైనా సలహాలుంటే వాటిని నాకు పంపితే వాటిని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈ కార్యక్రమము రూపొందిస్తామని మనవిచేస్తూ అందరూ కలిసి కార్యక్రమము రూపొందించుకునే సందర్భంలో విశ్రులు. ఇచ్చిన కట్ మోషన్స్ విశ్లేషణ చేసుకుని డిమాండులు ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. వెంకటరెడ్డి:— అధ్యక్షా, ఈ సంవత్సరము జరిగిన చర్చలు చూస్తే నాకు చాలా సంతోషంగా ఉంది గత రెండు సంవత్సరాలుగా ఈ డిమాండుపై వచ్చిన కట్ మోషన్సు. ఈ సంవత్సరము వచ్చిన కట్ మోషన్సు చూస్తే తేడా కనిపిస్తుంది. ఈ సంవత్సరము 28 కట్ మోషన్సు మాత్రమే వచ్చాయి. *దివరలో ఎక్కువగా ఖేగ్ డౌన్సు, పటిల్స్, కాన్సిలేషన్స్, స్టాఫ్ మిన్ టిపాయింట్ గురించి వచ్చేవి. ఈ సంవత్సరము ఫాసింజర్, ఎమిగ్రేషన్ విషయమై స్టేషన్ వచ్చింది.

I take it as a feather in my cap. Actually we have increased the efficiency of the RTC

Sri S. Jaipal Reddy—Sir, it is totally unwarranted assumption.

Sri A. Vengal Reddy: — Sir they were not fair enough to give me that credit and so I am taking.

(laughter)

20 మంది వర్కులు మాట్లాడినారు. Main steers is laid on the shortage of vehicles, losses, Setwin services and parallel running of transport by private operators, శోభ నాదీశ్వర రావు గారితో అగ్గి అవు తున్నాను. విజయ నాడ— ప్రాదరాజుడు, అమలాపురం ను చి ప్రాదరాజుడుకు ప్రయోజేటు బస్సులు నడుస్తున్నాయి అన్నారు 1978 లో Central Govern ment have taken into consideration the development of tourism and Travell and 50 permits were awarded to Andhra Pradesh. వాటిని యస్.టి.ఎ యిస్టూ చేసినది. వారు మిస్యూజ్ చేయడం జరిగింది 90,100 కేసుల వరకు వారి పైన పెట్టడము జరిగింది. In three cases we have seized the buses also. But, డిలీజ్ చేయాలని వారు ప్రాకోర్టులో రిజ్ చేసినారు. ఈ కేసులు పెండింగ్ లో వున్నాయి.

శ్రీ వి. శోభ నాదీశ్వర రావు :— సెంట్రీల్ గవర్నమెంటు పెర్మిట్ అప్పాకు. వారు నాగార్జునసాగర్ అని చెప్పి ప్రాదరాజుడుకు తీసుకు వస్తున్నారు.

శ్రీ ఎ. వెంకట రెడ్డి :— జిల్లా లెవెల్ లో ఐడిల్ వెహికల్స్ పెట్టుకుని వాటికి టూరిష్టు పెర్మిట్ తీసుకుని మిస్యూజ్ చేయడం జరిగింది. ఇటువంటి కేసులు పెట్టుకొన్నప్పుడు మామూలు టాక్స్ కేస్తూ, దానికి రెండింతలు పెనాల్టీ వసూలు చేయడం జరుగ తున్నది. 30 వేల వాకు కట్టడము జరిగింది. ఎక్కడను చోయినా రిలీఫ్ లేకండావుంది In spit of that, some thefts are being done మా డిపార్టుమెంటు వారు వారి నోటీసు రావడముతోనే వెళ్లి వట్టు కొంటున్నారు. They are trying to be vigilant. రోజూ ఫీల్డ్ మీడ్ వుంటున్నారు. ఇంకా ఫ్రైలెన్ చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నారు. సెల్విన్ బస్సులు. పార్లెజ్ అఫ్ బస్. ట్రాన్స్పోర్ట్ డిపార్టు మెంటులో వచ్చే ఇన్ కమ్ యితర డిపార్టుమెంట్లు అలాజ్ చేస్తే వాగుంటుంది అనేది. I quite agree but I think no Government can give and allow to take the entire amount by the respective Departments కొన్ని డిపార్టు మెంట్స్ ఇన్ కమ్ వచ్చేవి వున్నాయి. కొన్ని ఇన్ కమ్ లేని డిపార్టుమెంట్స్ వున్నాయి. మెడికల్, ఎడ్యుకేషన్ కి ఏమీ ఆదాయం ఎండదు. అదాయం వచ్చే డిపార్టుమెంటునుంచి తీసి ఈ డిపార్టుమెంట్స్ పైన ఖర్చు పెట్ట వలసివుంటుంది. ఈ డిపార్టుమెంటుకి ఆ డిపార్టుమెంటు ఖర్చు పెట్టడం జరగదు. వారిలో ఏదీవిస్తున్నాను, మా ఆదాయం 50 కోట్లు. ఖర్చు 1 కోటి

2 కాశము ఖర్చు. దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకొని గత సంవత్సరం ఆరున్నర కోట్లు పోస్టల్ చేశాము. ఈ సంవత్సరం 9 కోట్లు యిస్తున్నాము. మ్యాచింగ్ గార్ంటు రైల్వే బోర్డునుంచి వస్తుంది. ఆర్. టి. సి. సొంత ఎర్నింగ్ 85 కోట్లు వరకు వస్తుంది. 1300 బస్ల కంటే ఎక్కువ కొనలేని పరిస్థితి ఉంది. 800 బస్లు రిప్లేస్ మెంటు చేయబడుతున్నవీ 200 వెహికల్స్ రిప్లేస్ మెంటు చేయాలి అన్నారు. 110 vehicles have to be replaced immediately. డబ్బు కొరవల్ల వెహికల్స్ సప్లయ సరిగా లేనందువల్ల అన్ని బస్లు ప్రొక్యూర్ చేయలేక 800 బస్లు రిప్లేస్ చేసుకొంటూ క్రిమకర్మమంగా పూర్తి చేసుకోవాలనే అభిప్రాయం ఉంది. About the schemes published and not considered by the Government at కాశ, నెల్లూరు, ఓంగోలు అన్నారు నిజమే. స్కీములు పబ్లిష్ చేశారు. మొట్టమొదటి నుంచి ఆర్. సి. ఎక్స్ ప్రెస్స్ హరిద్ గా చేశారు. ఒక పరియాను చేసినప్పుడు దానిని కన్సాలిడేట్ చేసుకొనకుండా, ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ స్ట్రెబిలైజ్ చేసుకొనకుండా area by area they went on jumping from area to area by taking over all the buses. In that course, actually the existing system has suffered. We are not in a position to benefit to the satisfaction of the travelling public. So keeping that thing in view I am thinking that our services are to be stabilised and consolidated. I do not like to go any further. The existing nationalised areas are to be taken up. That does not mean we are for denationalisation or against the nationalisation. We are committed for nationalisation. Definitely every passenger service in every district will be taken over as and when our position is allowing us. Now as it is 85% area is rationalised and only 15% is left. If the members say, "All right, you go head, leaving the area already nationalised." I do not know. It is very difficult. సెట్వీన్ గురించి. ఫైనాన్సెస్ రీసోర్సెస్ చాలి లిమిటెడ్ గా ఉన్నవి. సెల్ఫ్ ఎంప్లాయిమెంటు స్కీము 1978లో ఇంటర్డ్యూస్ చేశాము, సీడ్ మనీ బి. సి. యస్. సి. ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ స్థాని పెట్టుకుంటూ మిగతా ఫైనాన్సెస్.. because there are so many restrictions. బారోయింగ్ కెపాసిటీని యుటిలైజ్ చేసుకున్నాము. అన్ని యుటిలైజ్ చేసుకొన్నా we are not able to go beyond 1,300 buses దానిద్వారా 800 బస్లు గత సంవత్సరం తెచ్చుకొన్నాము. We have all the full and maximum facilities also which is meant for city people. Now, about SETWIN. 'Society for Employment & Training in Twin Cities' is the expansion of SETWIN. So many technical people are being employed in that scheme. ఎన్ని వీలైతే అన్ని చేసుకోవాలని సెట్వీన్ ని ఇంటర్డ్యూస్ చేశాము. డివేలప్మెంట్ చేసి ప్రైవేటు ఇన్వెస్టర్లను ఎంకేజీ చేయాలని కాదు. ట్రైనింగ్ వీపుల్, టెక్నికల్ సిఫ్ట్ ఫున్నారు. ఇద్దరు డ్రైవర్స్, ఒక మెకానిక్ దీనివల్ల లాభం పొందగలుగుతారు. వాటికి బస్లు యివ్వడం చేదు. వారి ఫేరస్ బస్లు చేసుకోవాలన్నాము. Because that becomes an organisation. We have taken agreement stating that

the Services were not belonging to them and that the income also was not concerned to them వారు దానివల్ల కొంత డెనిఫిట్ అవుతున్నారు. ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ డెవలప్ చేస్తున్నారు. పేరుకు ముగ్గురే పూడవచ్చు ఎలక్ట్రిసియన్, వెల్డర్ వున్నారు. వర్క్ పాప్ పెడుతున్నారు, Because we are not able to mobilise the funds for this. That is the sort of way to augment the fleet here and to show employment opportunities for the people here, who are well qualified and trained in that field. నేషనలైజ్డ్ ఏరియా కన్సాలిడేట్ అయిన తరువాత మిగతా 15 కాతాన్ని తీసుకొంటాము. దానిని విడిచిపెట్టేది లేదు ప్రైవేటు ఆపరేటర్లకు.

I think, with these, our friends will agree with me and withdraw all the cut motions and vote unanimously for my demand.

Mr. Deputy Speaker:—Now Sri N Bhaskar Rao, Minister for Ports will reply

శ్రీ యన్. భాస్కర్ రావు: - అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రానికి దాదాపు 1000 కిలో మీటర్ల తీర ప్రాంతము వుంది ఇ దులో 8 పోర్టులు వున్నాయి. ఇందులో పెద్ద పోర్టు విశాఖపట్టణము. అది భారత ప్రభుత్వం క్రింద వుంది మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం క్రింద 7 ఓడ రేవులు వున్నాయి దానిలో మధ్యతరహా రేవు పట్టణాలు కాకినాడ, మచిలీపట్నం. చిన్న తరహా రేవుపట్నం కృష్ణపట్టణమును తీసుకొని ఈ 8 రేవు పట్టణాలను అభివృద్ధి చేయాలనే కార్యక్రమంతో ముందుకు నడుస్తున్నది నిధుల కొరతవల్ల అలస్యము జరుగుతున్నది. వాటిని త్వరగా అభివృద్ధి చేయాలని కోరారు సభ్యులు నిజమే కాకినాడ రేవులో 85 కోట్ల రూపాయల ఫారిన్ ఎక్స్ ఛేంజి సంపాదించడానికి ఏర్పాట్లు జరిగినవి. 1979-80 లో 85 కోట్ల రూపాయల ఫారిన్ ఎక్స్ ఛేంజి ఈ కాకినాడ పోర్టు ద్వారా రావడం జరిగింది. ఏడున్నర లక్షల టన్నుల వస్తువులు ఈ పోర్టు ద్వారా ఎక్స్ పోర్టు చేయడం జరిగింది. మచిలీపట్నంలో కూడ డెవలప్ చేయడం జరుగుతున్నది, వార్స్సు, గోడౌన్స్ డెవలప్ చేయడం జరుగుతున్నది కృష్ణపట్టణంలో ఓరు డెవలప్ చేయడం లే ని శేషారెడ్డిగారు అన్నారు. పూనా కేంద్రానికి అప్పగించి పరిశీలన చేయాలని అన్నాము అది రావడముతోనే కార్యక్రమం తీసుకొంటాం. మచిలీపట్టణము, కాకినాడ రేవులను డెవలప్ చేయాలని శివరావు పెట్టూర్ గారు చెప్పారు. ఇప్పటికే పెద్ద పోర్టుగా మారిపోయింది. గోడౌన్స్ పెంచడానికి 22 లక్షలు గ్రాంట్ చేసినది సభ్యులు ఈ కట్ మోషన్స్ ని విక్రద్రా చేసుకొని ఈ పథ్యము ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

2.90 - III శ్రీ సి. మల్లయ్య: — ట్రాన్స్ పోర్టు శాఖామంత్రిగారిని ఒక విషయం అడిగిందనుకున్నాను. పోరల్ లో అర్గనైజేషన్స్ ఫ్లీట్ క్యారేజెస్, కాంట్రాక్ట్ లావెస్, టూరిష్టు ఐసిఎ నడవడం వల్ల ఆర్.టి.సి.కి నష్టం వస్తున్నది. పూనిది తగ్గడకారా అని అడిగాము రాష్ట్రంలో ఆరు కార్పొరేషన్స్ గా విభజిస్తామని చెప్పారు. ఇవివరకటి ప్రపోజల్ వదులుకున్నారా?

Mr. Deputy Speaker:— He has already clarified the 1st point.

Sri A. Vengal Reddy:—Sir, buses were seized and they were released on the High Court Orders and still we are tightening the administration to check up these things.

Sri P. Subbaiah:—Sir, he is going to still tighten up the administration. That is not my point ఇప్పుడున్న మెట్రోలో పైటన్ చేయలేదు. కార్పొరేషన్కు రోజుకు 5, 6 లక్షలు నష్టం వస్తున్నది.

Sri A. Vengal Reddy:—Sir, I do not know what basis he has got. అఫీసర్స్ ను లైన్ మీదకు పంపి సూపర్ విజన్ పై వెన్ చేయిస్తాను. కార్పొరేషన్ ను ఆరు భాగాలుగా కాదు. ఏడు భాగాలుగా చేయదలచు కున్నాము. సెంట్రల్ ఆథారిటీ పెట్టి “What is the necessity to have the Policy control here” what is the necessity for the sufficient running of the Operations at the regional level - what are the powers to be delegated to them etc., all these points we are examining and I think after this April we have to do that.

శ్రీ సిహెచ్. జంగారెడ్డి:—పైదాగాబాదు నుండి బెంగళూరుకు ప్రైవేటు బస్సులు నడుస్తున్నాయి. మీరు సరిగా నడవకపోవడం వల్లనే వారు నడుపుతున్నారని డిల్ సుఫ్ రామ్ గారు ఆర్. టి. సి. కి లెటర్ వ్రాశారు. ఆ లెటర్ వ్రాయడంలో ప్రభుత్వం ఉద్దేశ్యం మేమిది?

శ్రీ బి. రామారావు:—లోకల్ పర్సెక్ విషయంలో ఫ్యాన్ బెల్ట్ కాని, హారన్స్ కాని, క్లెచెన్ కాని ఇవన్నీ డైరెక్టుగా కంపెనీ నుండి తీసుకోకుండా లోకల్ గా పర్సెక్ చేయడం వల్ల నష్టం వస్తున్నది. కనుక డైరెక్టుగా కంపెనీ నుండి పర్సెక్ చేసే విషయం ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ సిహెచ్. వికల్ రెడ్డి:—చిటుకుల నుండి చింతల చెరువు ఒకటే రూటు. ఇ రూటులో ప్రైవేటు బస్సు, ఆర్. టి. సి. బస్సు కూడా నడుస్తున్నవి. దానివల్ల ఆర్. టి. సి. కి నష్టం వస్తున్నది కనుక ప్రైవేటు వారికి ఇచ్చిన పర్మిట్ రద్దు చేస్తారా? ఇది కట్ మోషన్ తో తెల్పడం అరిగింది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:—కట్ మోషన్స్ కు సంబంధించి వారు కి వ్రాశ పూర్వకంగా సమాధానం పంపిస్తారు.

Sri A. Vengal Reddy:— Sir, Mr. M. Omkar has also raised that issue. There is an Association at the All India level for all the public under takings and Transport. దానికి పర్సెక్ టో కమిటీ వుంది. They contact all the manufactures for every item of the spare parts at the national level. They enter into rate contracts

వారు లేటు కంట్రాక్టుకు ఎంటర్ అవుతారు, వారు స్వయి చేయలేనట్లు, ఇక్కడ అవసరమైనప్పుడు only to that particular item. ఆ రోజుకు సరిపోయేదే కొనడం జరుగుతున్నది: We do not encourage local purchases.

Mr. Deputy Speaker :—Now I put the cut motions to vote the question is :

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100/—

రాష్ట్రమొత్తముగా ప్రజాసౌకర్య రోడ్లకూడలో పల్టర్స్ నిర్మి చక ప్రయాణీకులకు యిబ్బందులను కలిగించు చున్నందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100/—

ప్రతిగ్రామమునకు బస్సునడుపు పథము అమలు జరుపుటకు గ్రామాలలో రోడ్ల నిర్మాణము చేయక ఆలస్యము చేయుచున్నందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100/—

రాష్ట్రములో ప్రతితాలూకాకు బస్సుడిపోలను ఆర్.టిసి వారు నిర్మి చక పోయినందున బస్సులకు నిర్వహణ సరిగా లేక ప్రయాణీకులకు యిబ్బందులను కలిగించు చున్నందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100/—

ప్రయిచేటు బస్సుల కన్న ఆర్.టిసి బస్సులపై అధికపన్నులు వసూలు చేస్తున్నందుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100/—

ఆర్.టి.సి బస్సులు నష్టపోతున్నట్లు నిట్టిన్ బస్సులకు అదే రూట్లలో పోవటానికి ప్రవేశపెట్టినందుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100/—

మెదకుట్లా నర్సాపురం తాలూకాలో చిటుకుల నుండి చింజల చెర్వు వరకు శున్న రహదారిపై ప్రైవేటు సర్వీసును నడిపించటానికి అనుమతి యిచ్చినందుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100/—

మెదక్ జిల్లా, నర్సాపురం తాలూకాలో చండి నుండి ఏల్లూరి వరకు వున్న రహదారిపైన బస్సు స్టోపు నడిపించనందుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100/—

మెదక్ జిల్లా నర్సాపురం తాలూకాలో నర్సాపురం నుండి కుకుమూరు వరకు వున్న రహదారిపైన బస్సుస్టోపు నడిపించనందుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100/—

మెదక్ జిల్లా నర్సాపురం తాలూకా ప్రాంతము ద్వారా వెళ్లేబస్సు సర్వీసుల సంఖ్య పెంచనందుకు ప్రజల రాకపోకలకు తీవ్రమైన ఇబ్బందులను కల్గించినందుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100/—

మెదక్ జిల్లా నర్సాపురం తాలూకా “తాతినూరు” లో బస్సు సర్వీసుస్థాండు నిర్మించనందుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100/—

మెదక్ జిల్లా నర్సాపురం తాలూకాలో వెల్మొన్న రహదారిపైన బస్సు సర్వీసు నడిపించనందుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100/—

మెదక్ జిల్లా, నర్సాపురం తాలూకాలో మహమ్మద్ గొంతు నుండి సలాంపల్లి వరకు బస్సు సర్వీసు—నడిపించనందుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100/—

మెదక్ జిల్లా నర్సాపురం తాలూకా హేడ్ క్వార్టర్లు పైన ఇ తవరకు బస్సుసర్వీసు స్థాండి నిర్మించనందుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100/—

రేకొండికు సవాపేమ గ్రామాలకు కరింనరం నుండి ఆర్. టి. సి బస్సులను నడువనందుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport Department by Rs. 100/—

For failure to extend the city bus route from Thallapalem up to Atcherla village in Ankapalli Taluk, Visakhapatnam District.

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport
Department by Rs. 100/—

For the failure of R.T.C. to operate R.T.C. bus to Aginaparru and Mamillapalli villages in Vuyyuru Constituency though a representation was made by Local Legislators long back.

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport
Department by Rs. 100/—

For the failure of R.T.C. to run buses to Hanumatapuram village in Vuyyuru constituency though representation was made by concerned legislators long back.

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport
Department by Rs. 100/—

Disapproving the failure of the Government in stopping the running of private buses (Tourist buses doing regular service) on Vijayawada-Hyderabad, Amalapuram Hyderabad routes because of which R.T.C. is losing thousands of rupees income every day.

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport
Department by Rs. 100/—

For the failure of the R.T.C. to construct bus stands at Vuyyuru, Pamaru, Kuchipudi very important centres in Krishna District even after 2 decades of nationalization.

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000 for Transport
Department by Rs. 100/—

For not providing the proper Bus-station (shelter) at Secunderabad Railway Station.

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000/- for Transport
Department by Rs. 100/—

For not providing Bus Shelter on the Main Road Secunderabad to Bolaram Route.

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000/- for Transport
Department by Rs. 100/—

For not providing Bus-stand (station) at Bolaram.

To reduce the allotment of Rs. 10,47,49,000/- for Transport
Department by Rs. 100/—

For not providing a mechanised transport to Lakshimpuram in Bander Taluk, Krishna District.

The cut motions were lost:

Mr. Deputy Speaker :—The Question is:

To reduce the allotment of Rs. 12,96,36,000/- for Public Works
by Rs. 100/—

రేవల్లె-గంగడపాలెం వయా శుక్కుల, వెల్లిటూరు-టుంకి వేల దిచ్చ
నయ" వెనుమూడి, కొత్తపాలెం-రేవల్లె, నిజాంపట్నం-రేవల్లె, చండోలు-
పెదపూడి రోడ్లను ప్రైవేట్ ప్రయాణాలకు తనంనుకు —

To reduce the allotment of Rs. 12,96,36,000/- for Public Works
by Rs. 100/-

మెదకు జిల్లా నర్సాపురం తాలూకాలోవున్న ప్రభుత్వము ఆఫీసుల రిపే
రులను చేయుటకు మరియు అభివృద్ధి స్థాయి పెంచుటకు సరియైన ఫండ్స్ విడుదల
చెయ్యలేనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 12,96,36,000/- for Public Works
by Rs. 100/-

మెదకు జిల్లా నర్సాపురం తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్లలో వున్న తహశీలు
ఆఫీసు మరియు దవాఖాన భవనములు సకాలములో రిపేరు మరియు వైట్
వాషింగ్ చేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 12,96,36,000/- for Public Works
by Rs. 100/-

For failure to take up construction of a bridge on the Rolla-
gedda at Ganaparthi, Anakapalli Taluk, Visakhapatnam District.

To reduce the allotment of Rs. 12,96,36,000/- for Public Works
by Rs. 100/-

మెదకు జిల్లా తాలూకా నర్సాపురంలో హజిమారులో 5 లక్షల విలువ
గల తహశీలు ఆఫీసు (గదులు) వున్నవి యిట్టి ఆఫీసును ఆర్. అండ్ బి. వారు తమ
అధీనములోకి తీసుకొని వెంటనే రిపేరు చెయ్యనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 12,69,36,000/- for Public Works
by Rs. 100/-

ముల్లనూరు నుండి-హుస్సాబాదు వరకు బ్లాక్ టూపింగ్ (డ్రాబింగ్)
రోడ్ చేయనందుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 12,96,36,000/- for Public Works
by Rs. 100/-

For the failure of the Government to improve the worst con-
dition of Mantada-Lankapalli Road in Krishna District.

To reduce the allotment of Rs. 12,96,36,000/- for Public Works
by Rs. 100/-

For the failure of the Government to construct a new bridge on
Bandar canal at Pamarru as the old bridge may collapse any time.
The bridge is very important link with Divi Taluk.

To reduce the allotment of Rs. 12,96,36,000/- for Public Works
by Rs. 100/-

For the failure of the Government to construct bridge on
Pillikodu near Ponakumadu Village in Krishna District because of
Pich R.T.C. Bus service is to be discontinued from June to January
very year between Vuyyuru and Telaprolu.

To reduce the allotment of Rs. 12,96,36,000/- for Public Works
by Rs. 100/-

For the failure of the Government to construct a bridge on Ryvas canal at Kadavakollu before the very old bridge collapsed, consequently complete obstacle to transport of sugar cane, paddy etc., and public transport as well.

To reduce the allotment of Rs. 12,96,36,000 for Public Works
by Rs. 100/-

For the failure of the Government to widen and strengthen the Vuyyuru-iluru Via Penamakuru Road, Krishna District which is very important for transport of sugar cane to the factory.

To reduce the allotment of Rs. 12,96,36,000 for Public Works
by Rs. 100/-

For the failure of the Government in taking appropriate action on the contractor who has taken up Vuyyuru-Thotlavalluru Cement road few years back. Thousands of bags of cement intended for use in the said Road were sold by the Contractor in the Black-market and made money quality of work very poor.

To reduce the allotment of Rs. 12,96,36,000 for Public Works
by Rs. 100/-

For not taking the repairs to the Government School-buildings of Bolaram, Government Junior College (P.W.D)

To reduce the allotment of Rs. 12,96,36,000 for Public Works
by Rs. 100/-

For not extending B. T. Road construction from Malkajgiri Police Station to Indo-Nippon Factory (Moulali Road).

To reduce the allotment of Rs. 12,96,36,000 for Public Works
by Rs. 100/-

For not properly maintaining the State High Road from Paradise Road to Bowinpally, Secunderabad.

To reduce the allotment of Rs. 12,96,36,000 for Public Works
by Rs. 100/-

Delay in construction of Road from Railway Quarters, Secunderabad to Safilguda Railway Station.

Mr. Deputy Speaker :—The Cut Motions were lost.

Mr. Deputy Speaker :—The Question is, that

To reduce the allotment of Rs. 65,19,00,000 for Road Development by Rs. 100/-

For failure to sanction construction of a submersible bridge across Sarada River, Visakhapatnam district at Venkupalem, Anakapalli Taluk, despite the absolute necessity for the same.

To reduce the allotment of Rs. 65,19,00,000 for Road Development by Rs. 100/-

మెదకు జిల్లా నర్సాపురం తాలూకాలో ముఖ్యమైన రహదారి చిటుకుల నుండి చింతల చెర్వువరకు వున్న రహదారిపైన అరుగుతున్న పని మంద గొడిగా నడుస్తున్నందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 65,19,00,000 for Road Development by Rs. 100/-

మెదకు జిల్లా, నర్సాపురం తాలూకాలో వున్న రహదారులు అభివృద్ధి చేయుటకు మరియు స్థాయిని పెంచనందుకు అవసరమైన అధికమైన డబ్బులు కేటాయించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 65,19,00,000 for Road Development by Rs. 100/-

For failure of the Government in fixing the alignment for years on end for the bye-pass road at Anakapalli, Visakhapatnam District.

To reduce the allotment of Rs. 65,19,00,000 for Road Development by Rs. 100/-

మెదకు జిల్లాలో వున్న రహదారుల స్థాయి పెంచనందుకు అధికమైన డబ్బులు కేటాయించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 65,19,00,000 for Road Development by Rs. 100/-

For failure to sanction the construction of a bridge across Sarada River at Kasimkota, Anakapalli Taluk, Visakhapatnam District.

To reduce the allotment of Rs. 65,19,00,000 for Road Development by Rs. 100/-

బొమ్మవల్లి జిరచెర్వు పాయపై కాటవ నిర్మాణం ప్రారంభించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 65,19,00,000 for Road Development by Rs. 100/-

రోడ్డువేసి కాటవలు మరియు మోరీలు వేయలేనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 65,19,00,000 for Road Development by Rs. 100/-

For not providing adequate amount to Bantu millipallipalem Road in Krishan District.

To reduce the allotment of Rs. 65,19,00,000 for Road Development by Rs. 100/-

For not taking over the Road construction and Development from Railway Quarters, Lalaguda to Safilguda, (Secunderabad).

The Cut Motions were lost.

290 4th March, 1980.

Announcement:
re: Joining of Sri Ch. Lakshmarah, M.L.A.
in Congress (I) Legislature Party.

Mr. Deputy Speaker :—Now I put the Demands to vote.

The question is .

That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1,59,37,000 under Demand No: XLVII “Minor Port Development”.

That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 12,96,36,000 under Demand No. XVI—Public Works.

That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 65,19,00,000 under Demand No: XLVIII—Road Development.

That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 10,47,49,000 under Demand No: XI—Transport Department.

The Motion was adopted and the demands granted.

ANNOUNCEMENT

re: Joining of Sri Chunchu Lakshmayya, M.L.A., into a Congress—I from Janata.

Mr. Deputy Speaker:—I am to announce to the House that I have received a letter from Sri Chunchu Lakshmayaa, M.L.A., informing that he has joined the Congress—I Legislature Party and I have also received a letter from leader, Congress—I, Legislature Party, informing that Sri Chunchu Lakshmayya has been admitted into Congress—I Legislature Party.

(“~~Shame—shame~~” from the Opposition Benches)

(Bell)

2-30 p.m.

Mr. Deputy speaker:—Now the House stands adjourned till 8-30 a.m., on 5th March, 1980.

(The House then adjourned to meet again at 8-30 a.m., on Wednesday the 5th March 1980.)